

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/24-09/19

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 20. svibnja 2024.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 17. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka ("Narodne novine", broj 42/18), dostavila Agencija za zaštitu osobnih podataka, aktom od 28. ožujka 2024. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA

KLASA: 030-05/24-01/1
URBROJ: 567-02/05-24-2
Zagreb, 28. ožujka 2024.

Hs**NP*021-03/24-09/19*567-24-1**Hs

P/214112 REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 28-03-2024		
Klasifikacijski oznaka:	Org. jed.	
021-03/24-09/19	63	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
567-24-1	SPS	-

Hrvatski sabor
Trg sv. Marka 6
10000 Zagreb

n/p predsjednika Hrvatskoga sabora
g. Gordana Jandrokovića

PREDMET: Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2023. i Izjava o fiskalnoj odgovornosti
- *dostavlja se*

Poštovani,

na temelju članka 17. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (Narodne novine, br. 42/18), Agencija za zaštitu osobnih podataka dostavlja Hrvatskom saboru Godišnje izvješće o radu za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2023., KLASA: 030-05/24-01/1, URBROJ: 567-02/05-24-1.

Također, uz navedeno Izvješće, a na temelju Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, br. 95/19), dostavljamo Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2023. godinu, KLASA: 470-03/24-01/1, URBROJ 567-03/02-24-3 od 27. ožujka 2024. godine, uz koju prilažemo Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za obveznike utvrđene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika za proračunsku godinu 2023., KLASA: 470-03/24-01/1, URBROJ: 567-03/02-24-2 i Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2023. godini od 19. siječnja 2024.

S poštovanjem,

RAVNATELJ

Zdravko Vukić, univ.mag.oec.

Prilozi:

- kao u tekstu

**REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA**

KLASA: 030-05/24-01/1
URBROJ: 567-02/05-24-2
Zagreb, 28. ožujka 2024.

P/214112

**Hrvatski sabor
Trg sv. Marka 6
10000 Zagreb**

n/p predsjednika Hrvatskoga sabora
g. Gordana Jandrokovića

PREDMET: Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2023. i Izjava o fiskalnoj odgovornosti
- *dostavlja se*

Poštovani,

na temelju članka 17. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (Narodne novine, br. 42/18), Agencija za zaštitu osobnih podataka dostavlja Hrvatskom saboru Godišnje izvješće o radu za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2023., KLASA: 030-05/24-01/1, URBROJ: 567-02/05-24-1.

Također, uz navedeno Izvješće, a na temelju Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, br. 95/19), dostavljamo Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2023. godinu, KLASA: 470-03/24-01/1, URBROJ 567-03/02-24-3 od 27. ožujka 2024. godine, uz koju prilažemo Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za obveznike utvrđene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika za proračunsku godinu 2023., KLASA: 470-03/24-01/1, URBROJ: 567-03/02-24-2 i Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2023. godini od 19. siječnja 2024.

S poštovanjem,

Prilozi:

- kao u tekstu

RAVNATELJ

Zdravko Vukjević, univ.mag.oec.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

2023.

P/214108

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA

KLASA: 030-05/24-01/1
URBROJ: 567-02/05-24-1

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA
za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2023. godine

Zagreb, 28. ožujka 2024.

Sadržaj

UVODNA RIJEČ RAVNATELJA	1
1. O AGENCIJI	4
2. SAŽETAK.....	9
3. UPRAVNI POSTUPAK.....	13
3.1. IZRICANJE KOREKTIVNIH MJERA U 2023. GODINI.....	14
3.1.1. Upravne novčane kazne	15
3.2. POSTUPANJE PO PRITUŽBAMA/ZAHTJEVIMA ZA UTVRĐIVANJE POVREDE PRAVA	25
3.2.1. Utvrđena povreda prava.....	25
3.2.2. Nije utvrđena povreda prava.....	28
3.3. POKRETANJE POSTUPAKA PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI	30
3.4. UPRAVNI SPOROVI.....	33
4. NEUPRAVNI POSTUPAK.....	36
4.1. DAVANJE STRUČNIH MIŠLJENJA NA UPITE FIZIČKIH OSOBA.....	36
4.2. DAVANJE STRUČNIH MIŠLJENJA NA UPITE PRAVNIH OSOBA I TIJELA JAVNE VLASTI.....	40
4.3. PREPORUKE.....	43
5. NADZORNE AKTIVNOSTI/POSTUPANJA.....	47
5.1. NADZOR U POSTUPKU PROVOĐENJA ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA	47
5.2. NADZORNE AKTIVNOSTI PREMA ČLANKU 41. UREDBE O VIS-U I ČLANKU 69. UREDBE O SIS-U	48
5.3. IZVJEŠĆA NADZORNOM TIJELU O POVREDI OSOBNIH PODATAKA - „INCIDENTI“ (ČLANAK 33. OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA).....	48
5.4. PRIMJERI IZ NADZORNE PRAKSE	51
6. SURADNJA I PROJEKTI	56
6.1. SURADNJA NA NACIONALNOJ RAZINI	56
6.1.1. Sudjelovanje Agencije unutar aktivnosti Nacionalnog vijeća za kibernetičku sigurnost (NVKS).....	56
6.1.2. Davanje stručnih mišljenja na zakonske i podzakonske akte	57
6.1.3. EU Koordinacija	59
6.2. EU I MEĐUNARODNA SURADNJA.....	60
6.2.1. Suradnja s tijelima Europske unije i nadzornim tijelima za zaštitu podataka u zemljama članicama Europske unije.....	60
6.2.2. Suradnja s Vijećem Europe – Savjetodavni odbor Konvencije 108.....	89
6.3. PRIJENOSI OSOBNIH PODATAKA U TREĆE ZEMLJE ILI MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE.....	89
6.4. PROJEKTI EUROPSKE UNIJE I MEĐUNARODNI PROJEKTI.....	91
6.4.1. Projekt ARC II – Awareness Raising Campaign for SMEs – kampanja podizanja razine svijesti o zaštiti podataka za mikro, male i srednje poduzetnike	92
7. INTEGRIRANE KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI.....	95
7.1. EDUKATIVNE I PROMOTIVNE AKTIVNOSTI	95
7.1.1. Edukacije	95

7.1.2. Konferencije.....	101
7.1.3. Sudjelovanja predstavnika Agencije na aktivnostima podizanja svijesti o važnosti zaštite podataka.....	103
7.2. KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI PUTEM VLASTITIH DIGITALNIH KANALA 108	
7.2.1. Agencija na društvenim mrežama.....	109
7.3. AGENCIJA U MEDIJIMA	109
8. USTROJ I PRORAČUN.....	114
8.1. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA	114
8.2. PRORAČUN	116

UVODNA RIJEČ RAVNATELJA

U gotovo 20 godina postojanja Agencije za zaštitu podataka, 2023. godina za hrvatsko nadzorno tijelo za zaštitu podataka predstavlja najproduktivnije izvještajno razdoblje, a što uključuje najveći broj nadzornih aktivnosti, kao i aktivnosti podizanja razine svijesti o važnosti prava na zaštitu podataka kao temeljnog prava.

Godina iza nas posebno je značajna zbog izricanja najvećeg broja upravnih novčanih kazni, a ujedno i izricanja najviših iznosa upravnih novčanih kazna za kršenja odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka odnosno zbog povreda temeljnih prava hrvatskih građana. Izrečeno je 28 upravnih novčanih kazni u iznosu 8.27 milijuna eura. Ovime Agencija šalje jasnu poruku da će svako grubo kršenje prava na zaštitu osobnih podataka, kao prava zagaraniranog prije svega Ustavom Republike Hrvatske i Poveljom EU-a o temeljnim pravima, biti strogo kažnjeno.

Zanimanje domaće, ali i europske javnosti najviše su privukle dvije kazne izrečene agencijama za naplatu potraživanja, u iznosima od 2.26 i 5.47 milijuna eura, a koje su izrečene, između ostalog, zbog nepoduzimanja odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera uslijed čega je došlo do neovlaštenog pristupa osobnim podacima značajnog broja hrvatskih građana. Prema istraživanju Europskog odbora za zaštitu podataka, AZOP se nalazi među 12 nadzornih tijela s najvišim ukupnim izrečenim novčanim kaznama u 2023. godini. Kad uzmemo u obzir da se 2020. godine Agencija nalazila na samom dnu ove ljestvice, više je nego evidentna naša odlučnost i predanost učinkovitoj provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, a samim time i zaštiti ljudskih prava i sloboda. Ta ista prava i slobode bit će sve ugroženija u eri umjetne inteligencije koja je već započela.

Ističem da smo s jednakim intenzitetom i entuzijazmom nastavili s provedbom projekta Europske unije ARC II, namijenjenog mikro, malim i srednjim poduzetnicima te s provedbom mnogobrojnih edukativnih aktivnosti namijenjenih svim dionicima ukupnog koncepta zaštite osobnih podataka. Nadalje, u suradnji s kolegama iz talijanskog nadzornog tijela te

akademsom zajednicom razvijamo inovativni web alat nazvan „Olivia“, a sve s ciljem pružanja potpore poduzetnicima u njihovim nastojanjima da usklade svoje poslovne procese sa zakonskim propisima o zaštiti podataka.

Rad Agencije ogleda se i u radu Europskog odbora za zaštitu podataka, kroz moje aktivnosti kao člana EDPB-a te državnih službenika u stručnim podskupinama odbora. Sve naše aktivnosti doprinose ujednačenoj i učinkovitijoj provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka i unapređenju područja zaštite podataka.

Značajan naglasak u 2023. godini stavili smo na imenovanje i poziciju službenika za zaštitu podataka, kao osobe koja igra ključnu ulogu unutar organizacije u procesu usklađivanja s zakonskim propisima o zaštiti podataka. Posebno ističemo sudjelovanje u koordiniranoj inicijativi Europskog odbora za zaštitu podataka na temu imenovanja i uloge službenika za zaštitu podataka, a u okviru koje smo proveli 3038 nadzornih provjera.

Predstoji nam vrijeme u kojem će umjetna inteligencija imati značajan i potencijalno negativan utjecaj na ljudska prava i slobode. U tom kontekstu područje zaštite osobnih podataka i privatnosti postat će važnije nego ikad prije te će biti ključno da su aktivnosti obrade podataka u svim fazama razvoja i uporabe sustava umjetne inteligencije u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. Zaključno ističem da Opća uredba o zaštiti podataka ne predstavlja prepreku za tehnološki napredak, već naprotiv predstavlja preduvjet za razvoj antropocentrične i vjerodostojne umjetne inteligencije odnosno preduvjet za iskorištavanje svih prednosti i prilika koje ista pruža uz istovremeno smanjenje rizika za prava i slobode pojedinaca.

RAVNATELJ

Zdravko Vukić, univ. mag. oec.

O AGENCIJI

1. O AGENCIJI

Agencija za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija) neovisno je nadzorno tijelo sukladno članku 4. stavku 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (Narodne novine, br. 42/18). i članku 51. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) SL EU L119 (dalje u tekstu: Opća uredba o zaštiti podataka), a koje je odgovorno za praćenje primjene Opće uredbe o zaštiti podataka te kako bi se zaštitila temeljna prava i slobode pojedinaca u pogledu obrade i olakšao slobodan protok osobnih podataka unutar Unije.

Ovlasti Agencije propisane su člankom 58. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Istražne ovlasti Agencije su:

- (a) narediti voditelju obrade i izvršitelju obrade, a prema potrebi i predstavniku voditelja obrade ili izvršitelja obrade, da mu pruže sve informacije potrebne za obavljanje svojih zadaća;
- (b) provoditi istrage u obliku revizije zaštite podataka;
- (c) provoditi preispitivanje certifikata izdanih u skladu s člankom 42. stavkom 7.;
- (d) obavijestiti voditelja obrade ili izvršitelja obrade o navodnom kršenju ove Uredbe;
- (e) ishoditi, od voditelja obrade i izvršitelja obrade, pristup svim osobnim podacima i svim informacijama potrebnim za obavljanje svojih zadaća;
- (f) ishoditi pristup svim prostorijama voditelja obrade i izvršitelja obrade, uključujući svu opremu i sredstva za obradu podataka, u skladu s pravom Unije ili postupovnim pravom Republike Hrvatske.

Korektivne ovlasti su:

- (a) izdavati upozorenja voditelju obrade ili izvršitelju obrade da bi namjeravani postupci obrade lako mogli prouzročiti kršenje odredaba ove Uredbe;
- (b) izdavati službene opomene voditelju obrade ili izvršitelju obrade ako se postupcima obrade krše odredbe ove Uredbe;
- (c) narediti voditelju obrade ili izvršitelju obrade da poštuje zahtjeve ispitanika za ostvarivanje njegovih prava u skladu s ovom Uredbom;
- (d) narediti voditelju obrade ili izvršitelju obrade da postupke obrade uskladi s odredbama ove Uredbe, prema potrebi na točno određen način i u točno zadanom roku;
- (e) narediti voditelju obrade da ispitanika obavijesti o povredi osobnih podataka;
- (f) privremeno ili konačno ograničiti, među ostalim zabraniti, obradu;
- (g) narediti ispravljanje ili brisanje osobnih podataka ili ograničavanje obrade u skladu s člankom 16., 17. i 18. i izvješćivanje o takvim radnjama primatelja kojima su osobni podaci otkriveni u skladu s člankom 17. stavkom 2. i člankom 19.;
- (h) povući certifikat ili certifikacijskom tijelu narediti da povuče certifikat izdan u skladu s člankom 42. i 43., ili certifikacijskom tijelu narediti da ne izda certifikat ako nisu ispunjeni zahtjevi za certificiranje ili ako oni više nisu ispunjeni;

- (i) izreći upravnu novčanu kaznu u skladu s člankom 79. uz mjere, ili umjesto mjera koje se navode u ovom stavku, ovisno o okolnostima svakog pojedinog slučaja;
- (j) narediti suspenziju protoka podataka primatelju u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji.

Savjetodavne ovlasti:

- (a) savjetovati voditelja obrade u skladu s prethodnim postupkom savjetovanja iz čl. 36.,
- (b) na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, izdati nacionalnom parlamentu, vladi države članice ili, u skladu s pravom države članice, drugim institucijama i tijelima te javnosti, mišljenje o svakom pitanju u vezi sa zaštitom osobnih podataka;
- (c) odobriti obradu iz članka 36. stavka 5., ako se pravom države članice takvo prethodno odobrenje zahtijeva;
- (d) izdati mišljenje i odobriti nacрте kodeksâ ponašanja u skladu s člankom 40. stavkom 5.;
- (e) akreditirati certifikacijska tijela u skladu s člankom 43.;
- (f) izdati certifikate i odobriti kriterije certificiranja u skladu s člankom 42. stavkom 5.;
- (g) donijeti standardne klauzule o zaštiti podataka iz članka 28. stavka 8. i članka 46. stavka 2. točke (d);
- (h) odobriti ugovorne klauzule iz članka 46. stavka 3. točke (a);
- (i) odobriti administrativne dogovore iz članka 46. stavka 3. točke (b);
- (j) odobriti obvezujuća korporativna pravila u skladu s člankom 47.

Osim ovlasti i zadaća propisanih i utvrđenih Općom uredbom o zaštiti podataka i Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija obavlja poslove neovisnog nadzornog tijela za praćenje primjene Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhu sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, koja Direktiva je u zakonodavstvo Republike Hrvatske transponirana Zakonom o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprečavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija (Narodne novine, br. 68/18.).

Agencija kao nadzorno tijelo prema članku 41. Uredbe o viznom informacijskom sustavu (VIS) samostalno obavlja nadzor nad zakonitošću obrade osobnih podataka iz članka 5. stavka 1. od strane države članice, uključujući i prijenos istih do VIS-a i iz njega te osigurava da se revizija aktivnosti obrade podataka u nacionalnom sustavu provodi u skladu s mjerodavnim međunarodnim revizorskim standardima i to najmanje svake četiri godine.

Sukladno odredbama članka 69. Uredbe (EU) 2018/1862 Europskog parlamenta i vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1986/2006 Europskog parlamenta i Vijeća i Odluke Komisije 2010/261/EU, Agencija kao nacionalno nadzorno tijelo neovisno prati zakonitost obrade osobnih podataka u SIS-u na svojem državnom

području, prijenos tih podataka sa svojeg državnog područja te razmjenu i daljnju obradu dopunskih informacija na svojem državnim području te osigurava da se najmanje svake četiri godine provodi revizija postupaka obrade podataka u N.SIS-u u skladu s međunarodnim revizijskim standardima.

Također, Agencija nadzire zakonitost obrade osobnih podataka sukladno odredbama Uredbe (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226 te Uredbe (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011.

Isto tako, Agencija nadzire zakonitost obrade osobnih podataka iz članka 15. Zakona o prijenosu i obradi podataka o putnicima u zračnom prometu u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela terorizma i druga teška kaznena djela (Narodne novine, br. 46/18 i 114/22) te zakonitost obrade iz članka 4. Uredbe o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (Narodne novine, br. 36/13 i 105/17).

Neovisnost tijela za zaštitu osobnih podataka propisuje i Konvencija za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (Konvencija 108 Vijeća Europe) i Dodatni protokol uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka. Hrvatski sabor je zakonom potvrdio Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatni protokol uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka.

Zaštita osobnih podataka zajamčena je Ustavom Republike Hrvatske koji u članku 37. propisuje da se svakom jamči sigurnost i tajnost osobnih podataka, a zabranjena je uporaba osobnih podataka suprotna utvrđenoj svrsi njihovog prikupljanja.

Zaštita osobnih podataka propisana je i u nizu drugih posebnih zakona, primjerice u Zakonu o pravu na pristup informacijama, Zakonu o radu, Zakonu o zaštiti na radu, Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Zakonu o referendumu, Zakonu o lokalnim izborima i dr.

Agencija u svojem radu kao opći procesni zakon primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, br. 47/09,110/21) koji također kao jedno od osnovnih načela propisuje da se u postupku moraju zaštititi osobni i tajni podaci sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka odnosno tajnosti podataka.

Rad Agencije ogleda se i u radu Europskog odbora za zaštitu podataka, a član Europskog odbora je ravnatelj Agencije za zaštitu osobnih podataka. Agencija je kroz sudjelovanje u radu podskupina Odbora i plenarnim sastancima Odbora uključena u donošenje smjernica i mišljenja kojima se pojašnjavaju i tumače pojedine odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka te imaju za

cilj pomoći voditeljima obrade u izvršavanju njihovih obveza iz Uredbe, a građanima razjasniti njihova prava.

Naposljetku, Agencija ulaže napore kako bi potaknula stvaranje okruženja u kojem su pravo na zaštitu osobnih podataka i pravo na privatnost pojedinaca, zakonitost, transparentnost, pouzdanost i sigurnost tijekom obrade osobnih podataka temeljni stupovi digitalnog ekosustava odnosno sastavni dio društvenih i gospodarskih odnosa i aktivnosti.

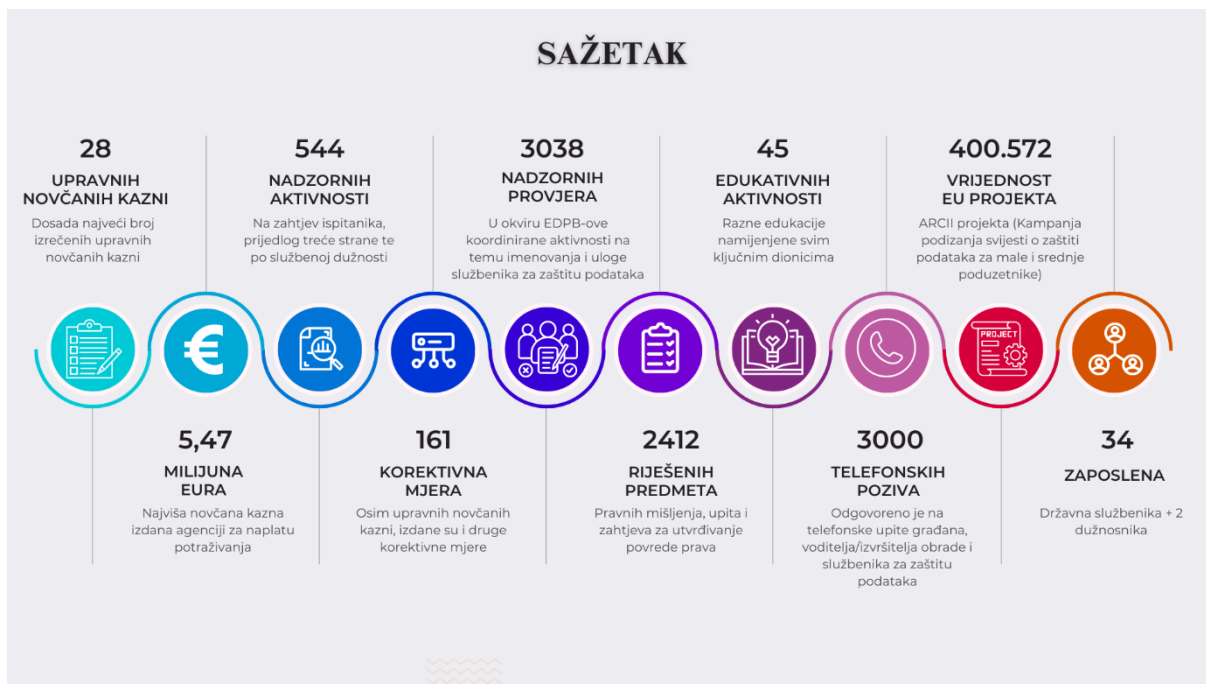
Vizija Agencije je društvo u kojem svi oni koji obrađuju osobne podatke shvaćaju važnost primjene snažnih mjera za smanjenje rizika prilikom visokorizičnih obrada osobnih podataka, kao i važnost primjene načela tehničke i integrirane zaštite osobnih podataka te ostalih relevantnih elemenata informacijske sigurnosti. Ova vizija obuhvaća postizanje harmonične ravnoteže između poticanja inovacija, primjene modernih tehnologija, kao što je umjetna inteligencija i poštivanja prava na zaštitu osobnih podataka i privatnosti.

Agencija je u svom radu samostalna i neovisna i za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru te sukladno članku 17. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, dostavlja Hrvatskome saboru Godišnje izvješće o radu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine.

SAŽETAK

2. SAŽETAK

Izvještajno razdoblje, od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine, obilježile su intenzivne nadzorne aktivnosti što je rezultiralo izricanjem **28 upravnih novčanih kazni**, odnosno izricanjem najvećeg broja upravnih novčanih kazni u jednoj godini dosada.

Godinu su obilježile su i dvije najviše izrečene kazne, koje su svojim iznosima značajno odskočile od dosadašnjih kazni. Zbog teških kršenja odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka, agencijama za naplatu potraživanja izrečene su **kazne u iznosu od 5,47 milijuna eura i 2,26 milijuna eura**, a koje su među i najvišim izrečenim kaznama u Europskoj uniji u 2023. godini. Tako se Agencija popela na **12. mjesto ljestvice po ukupnom iznosu izrečenih upravnih novčanih kazni**¹ i na **6. mjesto po ukupnom iznosu izrečenih kazni u 2023. godini** te stala uz bok nadzornim tijelima iz Irske, Italije, Francuske, Španjolske i Švedske.

No, osim visokih kazni, 2023. godinu obilježile su projektne i edukativno-savjetodavne aktivnosti Agencije. Nakon uspješno implementiranog europskog projekta ARC (Kampanja podizanja svijesti o zaštiti podataka za male i srednje poduzetnike), Agencija je nastavila provedbu projekta **ARC II** sufinanciranog iz programa Europske unije „Građanstvo, Ravnopravnost, Prava i Vrijednosti”. U okviru projekta organizirano je 18 edukativnih aktivnosti za podizanje razine svijesti o zaštiti osobnih podataka za više od 2500 mikro, malih i srednjih poduzetnika, čime im se pružila konkretna potpora prilikom usklađivanja sa zakonodavnim okvirom o zaštiti osobnih podataka.

Glavni cilj ARC II projekta je izrada digitalnog alata „Olivia“ u otvorenomu kodu, koji Agencija razvija zajedno s partnerima te će na taj način poduzetnici diljem EU-a imati koristi od rezultata projekta. Naime, **web alat „Olivia“** sadrži malu online akademiju koja nudi niz

¹ *izvor EDPB: https://edpb.europa.eu/system/files/2023-12/edpb_contributiongdprevaluation_20231212_en.pdf (str. 54)

modula za učenje kako bi poduzetnici poboljšali svoje znanje u području zaštite osobnih podataka, a služi i kao praktičan alat za pomoć pri izradi internih akata.

Agencija je aktivno sudjelovala i u aktivnostima Europskog odbora za zaštitu podataka, od kojih posebno ističemo koordiniranu **provedbenu aktivnost za 2023. (Koordinirani provedbeni okvir – CEF 2023)**. U suradnji s Europskim odborom za zaštitu podataka (EDPB) uz nadzorna tijela za zaštitu podataka diljem Europskog gospodarskog prostora i uz suradnju Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS) tijekom 2023. godine Agencija je provodila koordiniranu provedbenu aktivnost za 2023. (Koordinirani provedbeni okvir – CEF 2023 (eng. Coordinated Enforcement Framework)) na temu imenovanja i uloge službenika za zaštitu podataka, odnosno kako bi se ocijenilo imaju li službenici adekvatnu ulogu u svojim organizacijama, kako je to propisano člancima 37.- 39. Opće uredbe o zaštiti podataka, kao i dovoljnih resursa potrebnih za izvršavanje svojih zadataka.

Tijekom 2023. godine, Agencija je na više od 6000 organizacija iz javnog i privatnog sektora koje imaju imenovanog službenika za zaštitu podataka poslala Upitnike o imenovanju i položaju službenika za zaštitu podataka. Agenciji je dostavljeno 3038 ispunjenih upitnika, koji su poslužili za utvrđivanje činjenica, ali i za pokretanje nadzornih postupanja prema voditeljima obrade za koje je, iz dostavljenih upitnika, proizlazilo da službenici za zaštitu podataka ne obavljaju svoju dužnost kako je to propisano Uredbom.

U ovom izvještajnom razdoblju, Agencija bilježi **porast broja zaprimljenih predmeta** (pritužbi/zahtjeva za utvrđivanje povrede prava, kao i pravnih mišljenja/upita) za 18%. Tako je Agencija u radu imala ukupno 3448 predmeta, od kojih je 2601 zaprimljeno u rad u 2023. godini, a 847 predmeta je preneseno u rad iz prethodnog razdoblja zbog njihove kompleksnosti. **Riješeno je ukupno 2412 predmeta.**

Predmeti koji su zaprimljeni u 2023. godini, kao i prethodnih godina, najvećim se dijelom odnose na davanje stručnih mišljenja na upite fizičkih i pravnih osoba. Od toga je veći dio zahtjeva zaprimljen od fizičkih osoba, a manji dio se odnosi na zahtjeve pravnih osoba i različitih tijela. Građani su **najčešće tražili mišljenje o obradi/objavi njihovih osobnih podataka na internetu, obradi osobnih podataka u svrhe marketinga te o obradi osobnih podataka od strane financijskih institucija**. Konkretno, građane je najviše zanimalo na kojoj pravnoj osnovi banke i agencije za naplatu potraživanja prikupljaju i obrađuju njihove osobne podatke te na koji način mogu zaštititi svoje osobne podatke, odnosno zatražiti prestanak obrade njihovih osobnih podataka u marketinške svrhe.

U odnosu na godinu ranije, Agencija bilježi i **porast broja zaprimljenih zahtjeva za utvrđivanje povrede prava** o kojima Agencija sukladno članku 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka odlučuje rješenjem. Zahtjevi su u najvećem dijelu vezani uz obradu osobnih podataka putem videonadzornog sustava, obradu osobnih podataka od strane financijskih institucija te objavu osobnih podataka u medijima i na društvenim mrežama.

Sukladno istražnim ovlastima, Agencija je provela **544 nadzora/nadzornih aktivnosti**, a koji obuhvaćaju nadzor po zahtjevu ispitanika, prijedlog treće strane te po službenoj dužnosti. Od ukupnog broja nadzora/nadzornih aktivnosti provedena su 72 izravna nadzora, dok je 472 nadzora/nadzornih aktivnosti provedeno neizravno. Manji broj nadzora/nadzornih aktivnosti u odnosu na 2022. godinu rezultat je kompleksnih nadzornih aktivnosti nad agencijama za naplatu

potraživanja koje je Agencija provodila tijekom 2023. godine, a koje su rezultirale milijunskim kaznama.

Broj građana koji se svakodnevno javlja Agenciji telefonskim putem, znatno je veći u odnosu na broj zaprimljenih upita pisanim putem. Naime, radnim danom Agencija ima otvorene telefonske linije za pitanja vezana za primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka i ostala pravna pitanja, na kojemu građani mogu dobiti savjet o obradi osobnih podataka te uputu za daljnje postupanje u vezi obrade svojih osobnih podataka. Također, Agencija bilježi i velik broj upita službenika za zaštitu podataka i pravnih subjekata kojima pomaže u tumačenju njihovih obaveza i primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka. U 2023. zabilježeno je **više od 3000 telefonskih poziva od strane građana, službenika za zaštitu podataka i voditelja/izvršitelja obrade.**

Tablica 2.1. Statistički prikaz predmeta 2023. godine

	Broj predmeta prenesenih iz 2022.	Broj predmeta zaprimljenih u 2023.	Ukupan broj predmeta u rješavanju 2023.	Broj riješenih predmeta u 2023.	Broj predmeta prenesenih u 2024.
Pritužbe /zahtjevi za utvrđivanje povrede prava	120	321	441	269	172
Pravna mišljenja/upiti	727	2280	3007	2143	864
Ukupno	847	2601	3448	2412	1036

UPRAVNI POSTUPAK

3. UPRAVNI POSTUPAK

Tablica 3.1. Prikaz riješenih upravnih postupaka po sektorima u 2023.

UP/I po sektorima	2023.
Videonadzor i biometrija	136
Internet (društvene mreže, mediji, internetske tražilice)	39
Financijski sektor (banke, agencije za naplatu potraživanja)	28
Javna uprava	15
Telekomunikacije	11
Radni odnos	11
Zdravstvo	2
Marketing	2
Ostalo	25
Ukupno	269

Sukladno članku 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, svatko tko smatra da mu je povrijeđeno pravo na zaštitu osobnih podataka zajamčeno navedenim Zakonom i Općom uredbom o zaštiti podataka može podnijeti zahtjev za utvrđivanje povrede prava Agenciji. O povredi prava Agencija odlučuje rješenjem. Rješenje je upravni akt protiv kojeg žalba nije dopuštena, ali se tužbom može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom sukladno Zakonu o općem upravnom postupku, kao općem procesnom zakonu.

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja, u rješavanju je bio evidentiran ukupno 441 zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka. Navedeni broj zahtjeva odnosi se na podnesene zahtjeve tijekom 2023. godine, kao i na postupke koji su u radu iz prethodnog izvještajnog razdoblja.

Upravni postupak za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka pokreće se na zahtjev stranke i po službenoj dužnosti. Sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku i propisima o zaštiti osobnih podataka (neovisno o tome je li postupak pokrenut po zahtjevu za zaštitu prava ili po službenoj dužnosti) Agencija provodi propisane pravne radnje

u okviru svoje nadležnosti i sukladno danim ovlastima u cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica i okolnosti vezanih uz konkretan slučaj (utvrđivanju činjenica temeljem zatraženih očitovanja stranaka u ispitnom postupku ili obavljanjem neposrednih nadzornih aktivnosti) i pribavljanja svih relevantnih dokaza koji su odlučni za donošenje zakonitog rješenja.

Upravna postupanja usredotočena su na utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka ovisno o okolnostima svakog pojedinog slučaja te se i odluke/rješenja donose u odnosu na konkretan slučaj. Prema Zakonu o općem upravnom postupku razlikujemo provođenje postupka po zahtjevu stranke za utvrđivanje povrede prava (koji može podnijeti svatko tko smatra da mu je povrijeđeno neko pravo zajamčeno propisima o zaštiti osobnih podataka) i postupanje po službenoj dužnosti (*ex officio*). Neovisno o tome je li upravni postupak pokrenut po zahtjevu za utvrđivanje povrede prava ili po službenoj dužnosti, postoji obveza voditelja postupka ispitati sve okolnosti konkretnog slučaja, odnosno provesti sve radnje kojima se utvrđuje potpuno i točno činjenično stanje koje je nužno za donošenje zakonite odluke. Budući da se upravni postupak vodi protiv dviju ili više suprotstavljenih stranaka za vođenje istog, potrebno je određeno vremensko razdoblje kako bi se poduzele sve nužne radnje u postupku, a koje često ovise o operativnosti i surađivanju stranaka s Agencijom. Važno je naglasiti kako Opća uredba o zaštiti podataka (članak 78.) propisuje duže vremensko razdoblje (tri mjeseca) za vođenje takvih postupaka u odnosu na nacionalni procesni zakon (Zakon o općem upravnom procesu).

3.1. IZRICANJE KOREKTIVNIH MJERA U 2023. GODINI

Korektivne ovlasti Agencije propisane su člankom 58. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka koje se sastoje u izricanju različitih korektivnih mjera, a koje prvenstveno ovise o utvrđenim povredama u obradi osobnih podataka.

U provedenim upravnim postupcima u kojima su usvojeni zahtjevi zbog utvrđenih povreda prava ispitanika voditeljima obrade izrečena je 161 korektivna mjera koja ima za cilj ispravljanje utvrđenih nepravilnosti u postupku. Od ukupnog broja korektivnih mjera, 28 se odnosi na upravne novčane kazne, što je dosada najveći broj izrečeni upravnih novčanih kazni.

U ovom izvještajnom razdoblju izrečene korektivne mjere odnosile su se izdavanje naloga voditeljima obrade za usklađivanje postupanja s Općom uredbom o zaštiti podataka; naloga za omogućavanje ostvarivanja prava ispitanika zajamčenih Općom uredbom o zaštiti podataka u propisanom roku u sažetom, transparentnom i lako dostupnom obliku; zabranu daljnje obrade osobnih podataka bez pravnog temelja; naloga za brisanje osobnih podataka objavljenih bez pravne osnove; naloga za poduzimanjem odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera zaštite koje su primjerene/adekvatne određenim postupcima obrade.

U postupcima u kojima su utvrđene teže povrede prava (primjerice kod obrade osobnih podataka djece ili obrade osobnih podataka bez postojanja pravnog temelja) osim korektivnih mjera u vidu naloga za zakonitim postupanjem, izrečena je i korektivna mjera službene opomene kao dodatno upozorenje o težim povredama prava. Također, za teška kršenja Opće

uredbe o zaštiti podataka Agencija je izdala u prošlom izvještajnom razdoblju upravne novčane kazne.

Tablica 3.2. Prikaz izrečenih korektivnih mjera u 2023.

KOREKTIVNE MJERE - UKUPAN BROJ	
Upravne novčane kazne	28
Ostale korektivne mjere	133
Ukupno	161

3.1.1. Upravne novčane kazne

Upravne novčane kazne jedna su od korektivnih mjera koje se mogu izreći uz neku drugu korektivnu mjeru ili umjesto neke od drugih korektivnih mjera. Diskrecijsko je pravo nadzornog tijela da uzimajući u obzir sve parametre iz članka 83. Opće uredbe o zaštiti podataka odluči o izricanju upravne novčane kazne, kao i o njezinom iznosu.

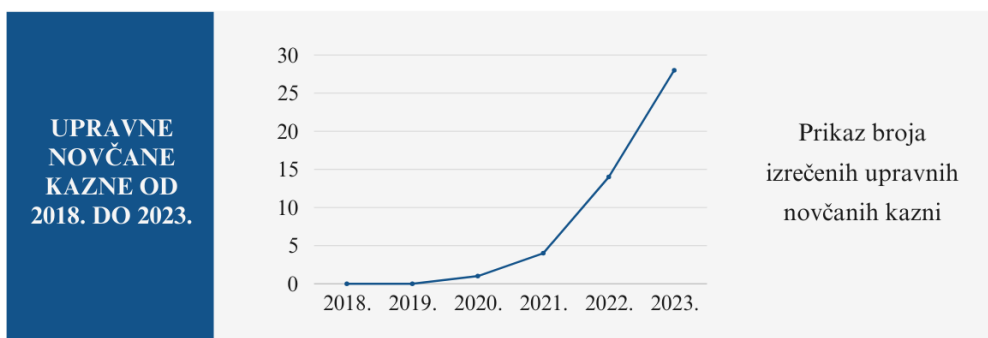
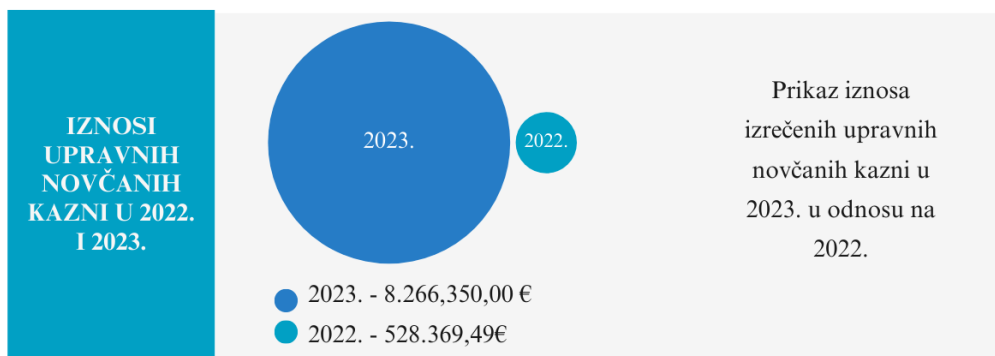
Agencija smatra da su upravo korektivne mjere u vidu upravnih novčanih kazni u predmetnim slučajevima učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te da je iznos u potpunosti primjeren okolnostima u svakom pojedinom slučaju. Višim iznosom kazne bit će postignuta, osim generalne, i specijalna prevencija na način da će se predmetni voditelji obrade osobnih podataka u budućnosti odvratiti od sličnog kršenja Opće uredbe o zaštiti podataka te kako će svi voditelji/izvršitelji obrade postati svjesni nužnosti poštivanja propisa o zaštiti osobnih podataka, a osobito u dijelu poštivanja prava ispitanika koja su temelj čitavog normativnog okvira o zaštiti osobnih podataka.

Agencija je izrekla 28 upravnih novčanih kazni u ukupnom iznosu od 8,27 milijuna eura što predstavlja najveći broj izrečenih upravnih novčanih kazni od početka pune primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Također, u 2023. godini izrečena je i najveća upravna novčana kazna u iznosu od 5,47 milijuna eura, koja je svojim iznosom odskočila i na europskoj razini te stala uz bok višemilijunskim kaznama koje su izrečene primjerice Meti, TikToku i WhatsAppu.

U nastavku donosimo pregled svih izrečenih upravnih novčanih kazni te kratke opise najznačajnijih odnosno najviših upravnih novčanih kazni u 2023. godini.

UPRAVNE NOVČANE KAZNE

*izvor: https://edpb.europa.eu/system/files/2023-12/edpb_contributiongdprevaluation_20231212_en.pdf

Tablica 3.3. Upravne novčane kazne zbog kršenja Opće uredbe o zaštiti podataka

R.br.	Voditelj obrade	Povreda	Iznos upravne novčane kazne
1.	Pružatelj telekomunikacijskih usluga	članak 6. stavak 1., a u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom d)	20.000,00 EUR
2.	Agencija za naplatu potraživanja	članak 13. stavak 1.; članak 28. stavak 3.; članak 32. stavak 1. točka b) i d) i stavak 2.;	2.265.000,00 EUR
3.	Djelatnost kockanja i klađenja	članak 6. stavak 1.; članak 13. stavak 1. i 2.; članak 25. stavak 1. i 2.; članak 32. stavak 1. točka a) i d)	380.000,00 EUR
4.	Društvo čiji je osnivač Grad	članak 13. stavak 1. točka c) i stavak 2. točka a) i e); članak 25. stavak 2.	25.000,00 EUR
5.	Djelatnost kockanja i klađenja	članak 6. stavak 1.; članak 7.; članak 13. stavak 1 i 2.	20.000,00 EUR
6.	Djelatnost kockanja i klađenja	članak 6. stavak 1.; članak 7.; članak 13. stavak 1 i 2.	30.000,00 EUR
7.	Hotel	članak 6. stavak 1.; članak 13. stavak 1. i 2.; članak 32. stavak 1. točke a) i d) te stavak 4.; članak 38. stavak 6.	15.000,00 EUR
8.	Agencija za naplatu potraživanja	članak 32. stavak 1. točka b) i stavak 2.; članak 6. stavak 1.; članak 6. stavak 1. te s tim u vezi članak 9. stavak 2.; članak 12. stavak 1. te s tim u vezi članak 13. stavak 1. i 2.; članak 6. stavak 1. te je s tim u vezi došlo do povrede i članka 5. stavka 2.; članak 12. stavak 1.	5.470.000,00 EUR
9.	Dom za starije osobe	članak 6. stavak 1.	5.000,00 EUR
10.	Srednja škola	članak 37. stavak 1. točka a), članak 12. stavak 1., članak 30. stavak 1.	350,00 EUR
UKUPNO: 8.230.350,00 EUR			

Tablica 3.4. Upravne novčane kazne zbog kršenja Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka

R.br.	Voditelj obrade	Povreda	Iznos upravne novčane kazne
1.	Ugostiteljski objekt	čl.27. st.1. i 2. - obavijest nije vidljiva prilikom ulaska u perimetar snimanja i na njoj nisu naznačene sve relevantne informacije	500,00 EUR
2.	Djelatnost kockanja i klađenja	čl.27.st.2. - obavijest o videonadzoru ne sadrži sve relevantne informacije	3.000,00 EUR
3.	Djelatnost kockanja i klađenja	čl.27.st.2. - obavijest o videonadzoru ne sadrži sve relevantne informacije	2.500,00 EUR
4.	Djelatnost kockanja i klađenja	čl.27.st.2. - obavijest o videonadzoru ne sadrži sve relevantne informacije	3.000,00 EUR
5.	Trgovina	čl.27.st.2. - obavijest o videonadzoru ne sadrži sve relevantne informacije	1.500,00 EUR
6.	Ugostiteljski objekt	čl.27. st.1. i 2. - obavijest nije vidljiva prilikom ulaska u perimetar snimanja i na njoj nisu naznačene sve relevantne informacije	1.000,00 EUR
7.	Javni bilježnik	čl.27.st.2. - obavijest o videonadzoru ne sadrži sve relevantne informacije	500,00 EUR
8.	Trgovina	čl.27.st.2. - obavijest o videonadzoru ne sadrži sve relevantne informacije	800,00 EUR
9.	Djelatnost kockanja i klađenja	čl.27. st.1. i 2. - obavijest nije vidljiva prilikom ulaska u perimetar snimanja i na njoj nisu naznačene sve relevantne informacije	300,00 EUR
10.	Obrt samoposlužnih aparata	čl.27.st.1. - objekt nema oznaku o videonadzoru	4.000,00 EUR
11.	Restoran	čl.27.st.2 - obavijest o videonadzoru ne sadrži sve relevantne informacije	200,00 EUR
12.	Poslovni centar	čl.27. st.1. i 2. - obavijest nije vidljiva prilikom ulaska u perimetar snimanja i	3.500,00 EUR

		na njoj nisu naznačene sve relevantne informacije	
13.	Društvo za upravljanje nekretninama	čl.27. st.1. i 2. - obavijest nije vidljiva prilikom ulaska u perimetar snimanja i na njoj nisu naznačene sve relevantne informacije	1.000,00 EUR
14.	Društvo za distribuciju filmova, videofilmova i televizijskog programa	čl.27. st.1. i 2. - obavijest nije vidljiva prilikom ulaska u perimetar snimanja i na njoj nisu naznačene sve relevantne informacije	3.500,00 EUR
15.	Društvo za proizvodnju, vanjsku i unutarnju trgovinu elektromaterijala	čl.27. st.1. i 2. - obavijest nije vidljiva prilikom ulaska u perimetar snimanja i na njoj nisu naznačene sve relevantne informacije	3.500,00 EUR
16.	Mirovinsko osiguravajuće društvo	čl.27. st.1. i 2. - obavijest nije vidljiva prilikom ulaska u perimetar snimanja i na njoj nisu naznačene sve relevantne informacije	3.500,00 EUR
17.	Agencija za poslovanje nekretninama	čl.27. st.1. i 2. - obavijest nije vidljiva prilikom ulaska u perimetar snimanja i na njoj nisu naznačene sve relevantne informacije	200,00 EUR
18.	Trgovina na veliko željeznom robom, instalacijskim materijalom	čl.27. st.1. i 2. - obavijest nije vidljiva prilikom ulaska u perimetar snimanja i na njoj nisu naznačene sve relevantne informacije	3.500,00 EUR
UKUPNO: 36.000,00 EUR			

Upravna novčana kazna izrečena društvu EOS Matrix d.o.o. u iznosu od 5,47 milijuna eura

Agencija je 22. ožujka 2023. godine zaprimila anonimnu predstavku u kojoj se navodi kako je došlo do neovlaštene obrade većeg broja osobnih podataka fizičkih osoba (dužnika) od strane društva EOS Matrix d.o.o. Predstavci je priložen USB stick na kojemu se nalaze osobni podaci 181 641 fizičke osobe u strukturi ime i prezime, datum rođenja te OIB, a koji su imali nepodmireno dugovanje prema inicijalnim vjerovnicima koje je temeljem ugovora o cesiji otkupilo društvo EOS Matrix d.o.o. Provedenim postupkom utvrđeno je kako voditelj obrade u periodu od 2018. do 2021. godine nije poduzeo odgovarajuće tehničke mjere zaštite sustava koje bi pravovremeno prepoznale aktivnosti koje odudaraju od uobičajenih i koje bi alarmirale odgovorne osobe unutar voditelja obrade o takvim aktivnostima. Budući da je postojao visoki rizik od nastanka sigurnosnog incidenta te da je u odnosu na takav rizik voditelj obrade propustio implementirati odgovarajuće tehničke mjere zaštite došlo je do povrede odredbi članka 32. Opće uredbe o zaštiti podataka, a što je za posljedicu kao otegotnu okolnost imalo izvoz osobnih podataka iz baze podataka voditelja obrade.

Nadalje, voditelj obrade je obrađivao osobne podatke osoba koje nisu u dužničko vjerovničkom odnosu protivno odredbi članka 6. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka te je, protivno odredbi članka 6. stavka 1. te s tim u svezi članka 9. stavka 2. Opće uredbe o zaštiti podataka, obrađivao zdravstvene osobne podatke ispitanika, a koji su uključivali točnu medicinsku dijagnozu i to u pogledu terminalnih oboljenja (karcinomi) te ostalih patoloških stanja, a koji podaci su bilježeni u komentarima aplikativnog rješenja kod voditelja obrade. Nastavno na obradu zdravstvenih podataka, voditelj obrade također nije na odgovarajući način informirao ispitanike o obradi njihovih zdravstvenih podataka budući da je u politikama privatnosti koje su bile na snazi od 25. svibnja 2018. do 29. listopada 2020. godine naveo kako ne obrađuje zdravstvene podatke, a što nije bilo točno te je i sami voditelj obrade u kasnijim politikama privatnosti naveo kako u iznimnim slučajevima ipak obrađuje zdravstvene podatke, a što je bilo protivno odredbi članka 12. stavka 1. te članka 13. stavka 1. i 2. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Isto tako je utvrđeno kako voditelj obrade nije dokazao postojanje pravne osnove iz članka 6. stavka 1. te s tim u svezi članka 5. stavka 2. Opće uredbe o zaštiti podataka za snimanje telefonskih razgovora 49.850 ispitanika u pogledu legitimnog interesa te da u vezi s tim nije na odgovarajući način koristeći jasan i jednostavan jezik informirao ispitanike o snimanju telefonskih razgovora iz razloga što je korištena jezična formulacija “može biti sniman” umjesto “ovaj razgovor se snima”, a što je protivno odredbi članka 12. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Budući da je utvrđena povreda višestrukih odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka, zatim da je voditelju obrade prethodno već izrečena korektivna mjera zbog obrade osobnih podataka osoba koje nisu u dužničko vjerovničkom odnosu te da se radilo o obradi iznimno velikog broja ispitanika (baza podataka sadržavala je oko 370.000 ispitanika), a čiji podaci nisu sigurno obrađivani te da je posljedično neodgovarajućim tehničkim mjerama zaštite došlo do izvoza podataka iz baze podataka voditelja obrade, Agencija je odlučila (nakon pregleda financijskog stanja voditelja obrade - koji je jedno od vodećih društava u svome sektoru gdje je obrada osobnih podataka u srži djelatnosti voditelja obrade) izreći upravnu novčanu kaznu u iznosu od 5.470.000,00 eura.

Upravna novčana kazna izrečena društvu B2 Kapital d.o.o. u iznosu od 2.26 milijuna eura

Agencija je u prosincu 2022. godine zaprimila anonimnu predstavku u kojoj je navedeno kako je došlo do neovlaštene obrade većeg broja osobnih podataka fizičkih osoba – dužnika od strane agencije za naplatu potraživanja te je priložen USB stick na kojemu se nalaze osobni podaci u strukturi ime i prezime, datum rođenja te OIB za ukupno 77.317 fizičkih osoba, a koji su imali nepodmireno dugovanje prema kreditnim institucijama, a koje je temeljem ugovora o cesiji otkupila agencija za naplatu potraživanja.

Provedenim postupkom utvrđeno je kako voditelj obrade nije poduzeo odgovarajuće tehničke mjere zaštite kod obrade osobnih podataka, što je protivno članku 32. stavku 1. točke b) i d) i stavku 2. Opće uredbe o zaštiti podataka. Nepoduzimanjem odgovarajućih mjera posljedično je došlo do kršenja sigurnosti osobnih podataka ispitanika (najmanje 132 652 ispitanika), odnosno njihovih osnovnih identifikacijskih podataka (struktura: ime i prezime, datum rođenja i OIB) te posljedično i svih osobnih podataka koji su zavedeni u sustavima pohrane agencije za naplatu potraživanja, a koji su financijske prirode te su na taj način prilično osjetljivi. U postupku je utvrđeno kako povreda traje najmanje od 2019. godine te nije otklonjena, a sve uslijed nepoduzimanja odgovarajućih mjera zaštite. Naime, voditelj obrade je propustio implementirati softversko rješenje koje će izvijestiti odgovornu osobu(e) sustava kada netko od zaposlenika ili trećih osoba na USB port radne stanice /računala u vlasništvu društva B2 kapital d.o.o. spoji vanjsku prijenosnu memoriju, a s ciljem prevencije možebitnog neovlaštenog snimanja datoteka sa sadržanim osobnim podacima ispitanika ili zbog same prevencije od mogućeg širenja maliciozne datoteke sadržane na istoj USB prijenosnoj memoriji.

Isto tako je utvrđeno kako voditelj obrade nije na odgovarajući način informirao ispitanike o obradi njihovih osobnih podataka putem obavijesti o obradi osobnih podataka (politike privatnosti), a u pogledu pravne osnove kod povrata preplaćenih sredstava, što je protivno odredbi članka 13. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. Time je došlo do netransparentne obrade osobnih podataka ispitanika (odnosno pogrešnog informiranja u pogledu pravne osnove obrade iz članka 6. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka) kojih je u trenutku provođenja nadzora bilo (najmanje) 132 652, a politika privatnosti ostala je nepromijenjena te povreda nije otklonjena.

Nadalje, Agencija je postupajući po službenoj dužnosti također utvrdila kako protivno odredbi članka 28. stavka 3. Opće uredbe o zaštiti podataka, voditelj obrade nije sklopio ugovor o obradi osobnih podataka s izvršiteljem obrade za uslugu praćenja jednostavnog stečaja potrošača te je time ugrožena sigurnost osobnih podataka 83 896 ispitanika (u strukturi: podatak o OIB-u), budući da je sklapanje ugovora s izvršiteljem obrade jedna od svojevrstnih sigurnosnih poluga koja osigurava da su jasno ugovorena pravila obrade osobnih podataka, njihov tijek u poslovnom odnosu između voditelja i izvršitelja obrade te kako bi se voditelj obrade osigurao da izvršitelj obrade zadovoljava tehničke i organizacijske mjere zaštite kod obrade osobnih podataka velikog broja ispitanika. Utvrđeno je kako je navedena povreda trajala od prihvata ponude za pružanje usluge praćenja jednostavnog stečaja potrošača, odnosno od 14. veljače 2019. do 26. veljače 2021. kada je došlo do prekida poslovne suradnje.

Budući da je utvrđena povreda višestrukih odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka te da se radilo o obradi iznimno velikog broja ispitanika (baza podataka je u tijeku nadzora sadržavala najmanje 132 652 ispitanika), a čiji podaci nisu sigurno obrađivani, što je posljedično neodgovarajućim tehničkim mjerama zaštite dovelo do izvoza podataka iz baze podataka voditelja obrade te da voditelj obrade nije u potpunosti surađivao s Agencijom u tijeku nadzornog postupka (koji je jedno od vodećih društava u svome sektoru gdje je obrada osobnih podataka u srži djelatnosti voditelja obrade), Agencija je odlučila izreći upravnu novčanu kaznu u iznosu od 2.260.000,00 eura.

Upravna novčana kazna izrečena sportskoj kladionici u iznosu od 380.000 eura

Agencija je zaprimila podnesak građanina o prikupljanju obostrane preslike bankovne kartice putem elektroničke pošte od strane voditelja obrade - trgovačkog društva za priređivanje igara na sreću – igara klađenja. Sukladno ovlastima, Agencija je pokrenula postupak po službenoj dužnosti zbog visokog rizika za prava i slobode ispitanika (igrača, korisnika usluge).

U predmetnom slučaju utvrđeno je kako je voditelj obrade od lipnja do prosinca 2022. godine igračima pružao dodatnu uslugu isplate dobitnika na VISA karticu, a pored već postojećih mogućnosti isplate novčanih sredstava s korisničkog računa na bankovni račun. Utvrđeno je kako obrada odnosno prikupljanje preslika bankovnih kartica nije nužna radi poštovanja zakonskih obveza koje proizlaze iz Zakona o sprječavanju pranja novca, budući da se dubinska analiza igrača može provesti i bez prikupljanja obostranih preslika bankovnih kartica. Slijedom navedenog, voditelj obrade nezakonito je obrađivao preslike bankovnih kartica i to primjenom neadekvatnih sredstava obrade te je iste pohranio bez primjene odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera.

Također, voditelj obrade nije informirao ispitanike o predmetnoj obradi (pohrani preslika bankovnih kartica) sukladno načelu transparentnosti te su na taj način ispitanici bili zakinuti za osnovne informacije o obradi podataka kao što su pravna osnova, svrha i razdoblje pohrane. Naime, u Izjavi o mjerama zaštite osobnih podataka, koja čini dio Politike privatnost, izričito je bilo navedeno kako voditelj obrade ne pohranjuje brojeve bankovnih kartica te da brojevi nisu dostupni neovlaštenim osobama.

No, zaposlenici voditelja obrade u razdoblju lipanj – prosinac 2022. imali su pristup 655 preslika bankovnih kartica na kojima je bio vidljiv pun opseg podataka od ukupno prikupljenih 2078 preslika bankovnih kartica. Takva obrada rezultirala je visokorizičnom povredom trećine ukupno obrađenih podataka, a pri čemu ispitanici nisu bili ni svjesni da se ti podaci pohranjuju u bazama podataka.

S obzirom na to da se financijski podaci smatraju osjetljivom kategorijom osobnih podataka, koji ovisno o kontekstu i opsegu obrade mogu prouzročiti visok rizik za prava i slobode ispitanika, voditelj obrade bio je u obvezi s posebnom pozornošću paziti na sigurnost i zakonitost obrade, što je uzeto u obzir kao otegotna okolnost, Agencija je odlučila izreći upravnu novčanu kaznu u iznosu od 380.000,00 eura.

Upravna novčana kazna izrečena Zagrebačkom holdingu u iznosu od 25.000 eura

Agencija je zaprimila podneske građana u kojima se navodi kako Zagrebački holding d.o.o. od korisnika usluga traži presliku osobne iskaznice prije izdavanja prijepisa računa (naknada za uređenje voda i komunalnu naknadu) putem e-pošte. Također, navedeno je kako je za istu uslugu u svrhu identifikacije ranije bilo dovoljno dostaviti ime, prezime, adresu, OIB, sistemski broj objekta i sistemski broj obveznika.

U postupku je utvrđeno kako voditelj obrade nema propisana pravila za identifikaciju korisnika usluge koji traži dostavu prijepisa računa putem elektroničke pošte te je isti prikupljao preslike identifikacijskog dokumenta korisnika putem e-pošte samo u slučaju sumnje na lažno predstavljanje. Naime, Zagrebački holding tražio je presliku osobnog identifikacijskog dokumenta od korisnika koji se koriste e-mail adresom koja u svojoj strukturi ima različito ime/naziv od imena i prezimena korisnika usluge, odnosno ukoliko ime i prezime korisnika usluge koji je putem e-pošte zahtijevao prijepis računa nije odgovaralo strukturi e-mail adrese s koje su zahtijevali prijepis računa. Sama konstrukcija naziva e-mail adrese koja sadrži odgovarajuće ime i prezime, nije zaštitna mjera koja bi voditelju obrade pružila dovoljnu garanciju da je zahtjev postavljen od strane stvarnog korisnika usluge. Slijedom navedenog, utvrđeno je kako je voditelj obrade propustio implementirati odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere zaštite odnosno urediti proces obrade u svrhu identifikacije korisnika usluga koji su zatražili prijepis računa putem e-pošte, čime je postupio protivno čl. 25. st. 2 Opće uredbe o zaštiti podataka.

Voditelj obrade je trebao razraditi poslovne procese identifikacija putem elektroničke pošte na način koji će osigurati da postupak identifikacije korisnika usluge bude jednak za sve korisnike, bez obzira na strukturu e-pošte. Navedenim postupanjem onemogućeno je da korisnici usluga, koji u strukturi svoje e-mail adrese nemaju ime i prezime, bez dostave osobnog identifikacijskog dokumenta, ostvare komunikaciju udaljenim putem, odnosno zatraže prijepis računa putem e-pošte.

Također, ovaj način identifikacije rezultirao je nesigurnom obradom u vidu prikupljanja preslika osobnih identifikacijskih dokumenata, pri čemu se dodatno kod ispitanika od kojih je zatražena dostava identifikacijskog dokumenta bez davanja svih relevantnih informacija stvorio osjećaj gubitka kontrole nad njihovim osobnim podacima.

Voditelj obrade propustio je i transparentno informirati korisnike usluge o pravnoj osnovi za prikupljanje osobnih podataka (preslike osobne iskaznice) u svrhu identifikacije. Ispitanicima predmetne informacije nisu bile dostupne ni kroz objavljene dokumente odnosno na obradu osobnih podataka na službenim internetskim stranicama voditelja obrade, a ni nakon što su ispitanici izravno zatražili informacije o obradi putem e-pošte, što je protivno odredbama čl. 13. st. 1. (c) i čl. 13. st. 2. (a), (e) Opće uredbe o zaštiti podataka. Slijedom navedenog, Agencija je odlučila izreći upravnu novčanu kaznu u iznosu od 25.000,00 eura

Dvije upravne novčane kazne izrečene zbog nezakonite obrade osobnih podataka putem kolačića u ukupnom iznosu od 50.000 eura

Agencija je izrekla dvije upravne novčane kazne voditeljima obrade, trgovačkim društvima za djelatnosti kockanja i klađenja u iznosu od 20.000,00 eura i 30.000,00 eura, zbog tri utvrđene povrede Opće uredbe o zaštiti podataka u oba slučaja:

Voditelji obrade prikupljali su i obrađivali osobne podatke ispitanika odnosno posjetitelja internetske stranice putem kolačića bez pravne osnove, čime je povrijeđen čl. 6. st. 1 Opće uredbe o zaštiti podataka. Naime, kako bi obrada osobnih podataka bila zakonita potrebno je postojanje najmanje jedne od pravnih osnova iz predmetnog članka, što u konkretnom slučaju voditelji obrade nisu ispunili, odnosno nisu dokazali postojanje pravne osnove za obradu osobnih podataka putem kolačića (eng. cookies – male datoteke koje Internet preglednik pohranjuje na računalo, mobilni uređaj ili neki drugi uređaj kojim je ispitanik posjetio Internet stranice te na taj način pamte i prate njegove daljnje radnje na internetskim stranicama, a koja obrada je odnosna i na aspekte osobnih podataka).

Isto tako, voditelji obrade nisu na odgovarajući način dali informacije ispitanicima, odnosno omogućili ispitanicima da dostatno informirano, tj. dobrovoljno daju i/ili povuku privolu, čime je povrijeđen članak 7. Opće uredbe o zaštiti podataka. Naime, posjetitelj za svaku vrstu kolačića po njihovoj funkcionalnosti treba dati posebnu privolu, odnosno privola ne može biti objedinjena za sve vrste kolačića, a u konkretnim slučajevima nije postojala opcija zasebnog davanja/povlačenja privole za svaku vrstu kolačića.

Utvrđeno je kako voditelji obrade nisu na adekvatan način obavijestili ispitanike (posjetitelje internetskih stranica) o obradi osobnih podataka, odnosno o obradi podataka putem kolačića čime je povrijeđen čl. 13. st. 1. i 2. Opće uredbe o zaštiti podataka. Naime, o predmetnoj obradi voditelji obrade nisu informirali ispitanike sukladno načelu transparentnosti te su na taj način ispitanici (posjetitelji internetskih stranica) bili zakinuti za informacije o obradi podataka poput pravne osnove, funkciji svakog kolačića te razdoblju pohrane kolačića.

Upravna novčana kazna izrečena hotelu u iznosu od 20.000 eura

Agencija je zaprimila prijavu građanina koji je naveo kako se prilikom rezervacije smještaja u hotelu traži potvrda rezervacije slanjem CVC kreditne kartice (putem obrasca) i to potpuno nezaštićenim kanalima (putem elektroničke pošte). Isto tako, u zaprimljenoj prijavi navedeno je kako potencijalni gost nije informiran tko ima pristup njegovim osobnim podacima, tj. osobnom dokumentu koji je na traženje hotela dužan poslati kako bi se mogla teretiti kreditna kartica.

Naime, predmetni hotel imao je tri mogućnosti rezervacije smještaja – putem pružatelja usluge, online rezervacija putem web obrasca na internetskoj stranici hotela te putem e-pošte, uz napomenu kako se putem web obrasca i e-pošte vršila samo rezervacija, a ne i naplata.

Prilikom rezervacije putem web obrasca bilo je potrebno upisati osobne podatke gosta: ime, prezime, adresu e-pošte, adresu te financijske podatke (broj kartice, datum i godina do kada vrijedi kartica, CVC broj te ime vlasnika kartice), dok je za rezervaciju putem e-pošte bilo potrebno dostaviti navedene podatke te presliku valjanog identifikacijskog dokumenta s

fotografijom, a sve iz razloga kako ne bi došlo do zlouporabe bankovne kartice od strane trećih osoba, kako je tvrdio hotel.

U predmetnom slučaju, a uzimajući u obzir utvrđene povrede, Agencija se odlučila za izricanje upravne novčane kazne u iznosu od 20.000,00 eura iz razloga postojanja visokog rizika za prava i slobode ispitanika, a koji je voditelj obrade bio dužan uzeti u obzir prije predmetne obrade osobnih podataka. Riječ je o voditelju obrade čije se poslovanje sastoji od obrade osobnih podataka te je navedenim postupanjem došlo do prikupljanja osobnih podataka bez postojanja odgovarajuće pravne osnove, a prikupljeni su osobni podaci koji nisu nužni za svrhu u koju su se isti prikupljali od ispitanika prilikom rezervacije smještaja hotela.

3.2. POSTUPANJE PO PRITUŽBAMA/ZAHTJEVIMA ZA UTVRĐIVANJE POVREDE PRAVA

Sukladno članku 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka svatko tko smatra da mu je povrijeđeno pravo na zaštitu osobnih podataka zajamčeno navedenim Zakonom i Općom uredbom o zaštiti podataka može podnijeti zahtjev za utvrđivanja povrede prava Agenciji za zaštitu osobnih podataka.

U nastavku su navedeni primjeri nekih od relevantnih slučajeva koji se odnose na utvrđene povrede prava te oni u kojima nije došlo do povrede prava na zaštitu osobnih podataka.

3.2.1. Utvrđena povreda prava

Obrada osobnog podataka djeteta bez pravne osnove

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede na zaštitu osobnih podataka malodobnog djeteta koji je podnijela majka istog kao zakonski zastupnik (dalje u tekstu: podnositeljica zahtjeva), a u kojem navodi da je turistička zajednica jednog Grada u svibnju 2022. organizirala sportski dan te da je sam događaj fotografiran iako nije bilo obavijesti vezano uz odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka, fotografiranje i slično. Nakon završetka događaja u raznim medijima i na društvenim mrežama objavljen je izvještaj o tom događaju koji su pratile i fotografije, a na nekima od predmetnih fotografija je bilo i maloljetno dijete podnositeljice zahtjeva. Međutim, navedena fotografija je 2023. godine iskorištena prilikom najave sportskog vikenda u svibnju 2023., pri čemu djetetu na slici nije bilo zamagljeno lice niti je voditelj obrade imao suglasnost roditelja za objavu predmetne fotografije.

Predmetna najava sa spornom fotografijom objavljena je i na Facebook i Instagram stranici te na web stranici Grada. Voditelj obrade je nakon obraćanja podnositeljice zahtjeva uklonio

fotografije s Facebook profila i web stranice grada. Međutim, predmetna fotografija nije uklonjena s Instagram stranice Grada.

Na temelju dostavljenih dokaza u ovoj upravnoj stvari je utvrđeno da je voditelj obrade imao pravnu osnovu za objavu fotografija s javnog događaja koji se vodio na javnom trgu. Međutim, voditelj obrade nije imao pravnu osnovu i zakonitu svrhu za objavu izdvojene fotografije maloljetnog djeteta podnositeljice zahtjeva. Stoga je u ovoj upravnoj stvari utvrđeno kako zbog grubog kršenja prava na zaštitu osobnih podataka voditelj obrade nije zakonito obrađivao/objavljivao osobne podatke maloljetnog djeteta podnositeljice zahtjeva čime su prekršene odredbe članka 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka te je voditelju obrade izrečena službena opomena.

Obrada osobnih podataka u radnim odnosima

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka vezano za povredu prava na zaštitu osobnih podataka od strane bivšeg poslodavca.

U predmetnom zahtjevu podnositelj navodi kako je bivši poslodavac bez njegove privole na više od 2000 e-mail adresa poslao e-mail s njegovom fotografijom i obavijest da podnositelj zahtjeva kao bivši djelatnik više ne radi kod istih te je navedeno iz kojih je razloga došlo do izvanrednog otkaza. Podnositelj zahtjeva navodi da ga je opisanim postupanjem bivši poslodavac doveo u nezavidan položaj, ponajviše zbog toga što je informacija o otkazivanju ugovora o radu podnositelju zahtjeva poslana na toliki broj e-mail adresa.

Slijedom navedenog, na temelju dostavljenih dokaza u ovoj upravnoj stvari utvrđeno je kako poslodavac kao voditelj obrade nije jasno odredio niti opravdao svrhu u koju je proslijedio osobne podatke podnositelja zahtjeva i da za prosljeđivanje osobnih podataka podnositelja zahtjeva od strane bivšeg poslodavca kao voditelja obrade ne postoji zakonita/opravdana svrha i pravna osnova, odnosno da je takvo postupanje voditelja obrade protivno člancima 5.1. a), 5.1. b) i 6.1. Opće uredbe o zaštiti podataka. Stoga su bivšem poslodavcu kao korektivna mjera izrečene službena opomena i zabranjena svaka daljnja obrada osobnih podataka podnositelja zahtjeva bez postojanja zakonite svrhe i pravne osnove iz članka 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Obrada osobnih podataka od strane zdravstvene institucije

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojem podnositeljica zahtjeva navodi kako je na svoju e-mail adresu zaprimila ne pripadajuće nalaze koji sadrže tuđe osobne podatke.

Naime, predmetna poliklinika korisnicima svojih usluga omogućava dostavu medicinskih nalaza i druge dokumentacije preferiranim načinom komunikacije (poštanska dostava, elektronička pošta ili osobno preuzimanje).

U upravnom postupku utvrđeno je kako je do pogreške došlo prilikom unosa pogrešnog primatelja e- poruke te je slijedom navedenog podnositeljica zahtjeva na svoju e-mail adresu zaprimila e-mail poruku sa sadržajem (medicinski nalazi) koji se ne odnose na podnositeljicu već na drugu osobu koja je ujedno korisnica usluga predmetne poliklinike. S tim u vezi, do pogrešnog slanja je došlo iz razloga što su korisnica usluga i podnositeljica zahtjeva osobe istog imena i prezimena.

Slijedom navedenog, utvrđeno je da je podnositeljici zahtjeva omaškom poslan e-mail koji je bio namijenjen drugoj osobi/korisnici usluga predmetne poliklinike, odnosno kako je u konkretnom slučaju došlo do otkrivanja osobnih podataka druge osobe/korisnice usluga poliklinike podnositeljici zahtjeva, čime je došlo do povrede prava na zaštitu osobnih podataka korisnice usluga predmetne poliklinike, a ne podnositeljice zahtjeva.

Obrada osobnih podataka od strane komunalnog društva

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava u kojemu podnositelj zahtjeva navodi kako se njegov OIB koristi na računu za pružanje usluga komunalnog društva bez da je isti zaštićen, odnosno da se račun za pružene usluge predmetnog društva dostavlja bez kuverte.

U provedenom upravnom postupku utvrđeno je kako komunalno društvo, kao voditelj obrade osobnih podataka, nije poduzimalo odgovarajuće tehničke mjere zaštite osobnih podataka podnositelja zahtjeva iz razloga što na adekvatan način nije pakiralo pismeno, odnosno nije kuvertiralo račune za svoje pružene usluge koji sadrže osobne podatke podnositelja zahtjeva, a čime su povrijeđene odredbe članka 25. i 32. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Slijedom navedenog, Agencija je stava kako je komunalno društvo, kao voditelj obrade bilo dužno sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka, poduzimati i provoditi odgovarajuće tehničke mjere zaštite osobnih podataka koje prije svega imaju za cilj osigurati sigurnost i povjerljivost obrade osobnih podataka odnosno spriječiti neovlašteni pristup ili neovlašteno raspolaganje osobnim podacima korisnika svojih usluga. Dakle, provođenjem odgovarajućih mjera zaštite osigurava se da osobni podaci nisu automatski dostupni neograničenom broju osoba. Također, komunalno društvo, kao voditelj obrade bilo je dužno, u vrijeme određivanja sredstava obrade i u vrijeme same obrade, da ovisno o prirodi/naravi, opsegu i svrsi obrade osobnih podataka odredi mjere zaštite koje jamče sigurnu, poštenu i zakonitu obradu osobnih podataka te učinkovitu primjenu načela zaštite podataka, a što predmetno društvo u konkretnom slučaju nije učinilo. Sukladno navedenom, a imajući u vidu odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka, komunalno društvo, kao voditelj obrade je bilo dužno voditi računa da pismena, odnosno računi koje isporučuje korisnicima svojih usluga, trebaju na prikladan način biti pakirani i to tako da sadržaj pismena bude na odgovarajući način zaštićen. Naime, prijenosom uključivo i stavljanjem pismena u poštanski sandučić bez odgovarajuće zaštite - račun bez omotnice/kuverte, a koji sadrži određeni opseg osobnih podataka u vidu primjerice imena, prezimena, adrese stanovanja, OIB, dolazi do opasnosti od zloupotrebe osobnih podataka korisnika usluga, budući da dostavljanjem na neadekvatan način osobni podaci postaju dostupni

za to neovlaštenim osobama, odnosno svim osobama koje imaju fizički pristup takvoj pošiljci, od njezinog slanja do preuzimanja od strane primatelja.

Stoga, imajući u vidu odredbe propisa kojima je regulirana zaštita osobnih podataka, Agencija navodi kako je obavještanje korisnika - slanje računa, u konkretnom slučaju, moguće postići, po privatnost i osobne podatke manje rizičnom metodom, kojom bi komunalno društvo, kao voditelj obrade ispunilo svoje zakonske obveze, a s druge strane bi se na taj način poduzele mjere u svrhu zaštite osobnih podataka fizičkih osoba/korisnika usluga.

3.2.2. Nije utvrđena povreda prava

Obrada osobnih podataka od strane kreditne institucije

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka maloljetnika, zastupanog po majci i zakonskoj zastupnici, u kojem se navodi kako je između maloljetnika i društva (banke) sklopljen Ugovor o stambenoj štednji. Nadalje se ističe kako je majka i zakonska zastupnica podnijela zahtjev za otkaz Ugovora o stambenoj štednji maloljetnika kao stambenog štediša iz razloga isteka roka od pet godina na koliko je sklopljen, a koji otkaz nije proveden. S tim u vezi, navodi se kako je postupak otkaza predmetnog ugovora pokrenut nakon što je majka i zakonski zastupnik maloljetnika, društvu/voditelju obrade dostavila pravomoćnu Presudu kojom je određeno da će ista samostalno ostvarivati roditeljsku skrb u odnosu na maloljetno dijete. Nadalje, u zahtjevu se ističe kako društvo/voditelj obrade po primitku Presude nije uvažilo pravomoćno utvrđenje o samostalnoj roditeljskoj skrbi, već je inzistiralo na potpisu oca prilikom zahtjeva za otkaz ugovora te je mimo znanja i pristanka stranaka, svojih klijenata, kontaktiralo oca maloljetnika kojom prilikom su osobni podaci o računu, štednji, novčanim iznosima istome otkriveni.

U provedenom postupku na temelju utvrđenih činjenica i prikupljenih dokaza u upravnoj stvari utvrđeno je kako je voditelj obrade zaprimio Zahtjev za otkaz Ugovora o stambenoj štednji koji je podnijela majka maloljetnika te je nastavno na isti, društvo odgovorilo podneskom obavještavajući majku maloljetnika kako je, s obzirom na to da se u konkretnom slučaju radi o raspolaganju sredstvima stambene štednje maloljetnog štediša, potrebna suglasnost oba roditelja te da je za provedbu samog zahtjeva potrebno dostaviti presliku važećeg osobnog dokumenta oca i original vlastoručno pisane i potpisane izjave u kojoj navodi raspodjelu sredstava. Isto tako, utvrđeno je kako predmetno društvo ne raspolaže kontakt podacima oca maloljetnika, odnosno na raspolaganju su mu isključivo osobni podaci koji proizlaze iz dokumentacije koju je ustupila majka u svrhu sklapanja i raskidanja ugovora o stambenoj štednji (preslike rodnog lista djeteta i pravomoćne Presude o razvodu braka). Također, uvidom u službenu dokumentaciju voditelja obrade razvidno je da je istom propisan sam postupak o raspolaganju ugovorom o stambenoj štednji maloljetnih osoba.

Temeljem gore navedenog, uzimajući u obzir propise o zaštiti osobnih podataka, u cjelokupno provedenom postupku, nije razvidno da bi u konkretnom slučaju bilo povrijeđeno pravo na

zaštitu osobnih podataka maloljetnika (ili njegove majke) odnosno nije utvrđeno da je voditelj obrade neovlašteno prosljedilo osobne podatke maloljetnika odnosno otkrilo podatke o računu, štednji i novčanim iznosima trećim osobama.

Neovlašteno otkrivanje osobnih podataka radnika

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojem podnositelj navodi kako je u obrazloženju Prijedloga Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem redu navedeno njegovo ime i prezime kao radnika. Također, podnositelj navodi da je navedeni Prijedlog Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem redu dostavljen na službene adrese e-pošte drugih radnika predmetnog voditelja obrade, odnosno članovima sindikalne Podružnice voditelja obrade od strane voditeljice sa službene adrese e-pošte te sukladno članku 4. stavku 3. Zakona o službenicima i namještenicima, na prijedlog ovlaštenog pročelnika Upravnog odjela, nakon savjetovanja sa sindikalnim povjerenikom sukladno članku 150., a u vezi sa člankom 153. stavkom 3. Zakona o radu, upućen gradonačelniku službenim podneskom. Zaključno podnositelj ističe kako je na taj način mnoštvo upoznato s njegovim osobnim podatkom o životnoj dobi s obzirom na to da predlagatelj akta predmnijeva i prejudicira njegov odlazak u mirovinu.

U ovoj upravnoj stvari utvrđeno je kako Prijedlog Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem redu dostavljen na službene adrese e-pošte članovima sindikalne podružnice grada od strane voditeljice sa službene adrese e-pošte te sukladno članku 4. stavku 3. Zakona o službenicima i namještenicima, na prijedlog ovlaštenog pročelnika Upravnog odjela, nakon savjetovanja sa sindikalnim povjerenikom sukladno članku 150., a u vezi sa člankom 153. stavkom 3. Zakona o radu, upućen gradonačelniku službenim podneskom. Također, utvrđeno je kako se u konkretnom slučaju radi o internom aktu koji se ne prosljeđuje, niti na koji drugi način čini dostupnim bilo kome osim zaposlenika. Dakle, uvidom u dostavljeni Prijedlog Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem redu utvrđeno je da su u konkretnom slučaju obrađivani osobni podaci podnositelja zahtjeva u opsegu imena i prezimena kao radnika od strane voditelja obrade kao poslodavca te prosljeđivani ostalim radnicima i gradonačelniku u svrhu donošenja Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem redu. Prema tome, a s obzirom na to da se ime i prezime podnositelja radnika u konkretnom slučaju navodi u obrazloženju Prijedloga Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem redu i to u kontekstu navođenja nužnosti sistematiziranja radnog mjesta, odnosno budućeg raspisivanja natječaja, uzimajući u obzir navedena načela obrade osobnih podataka iz članka 5. Opće uredbe o zaštiti podataka, naročito načelo smanjenje količine podataka, u konkretnom slučaju obrada/ navođenje osobnih podataka podnositelja zahtjeva (imena i prezimena) ne bi se smatralo prekomjernom.

Isto tako, a uzimajući u obzir kako se u konkretnom slučaju radi o internom aktu voditelja obrade koji se ne prosljeđuje, niti na koji drugi način čini dostupnim bilo kome osim zaposlenika, odnosno uvažavajući da je predmetni Prijedloga Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem redu koji sadrži ime i prezime podnositelja zahtjeva prosljeđen isključivo radnicima, kao i službenim podneskom gradonačelniku, isto prosljeđivanje se ne bi

smatralo protivno odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka. Slijedom navedenog, u cjelokupno provedenom postupku, utvrđeno je da navođenje osobnih podataka podnositelja zahtjeva, točnije njegovog imena i prezimena u obrazloženju Prijedloga Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem redu od strane voditelja obrade, nije bilo protivno odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka.

Obrada osobnih podataka radnika videonadzornim sustavom

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojemu je podnositeljica zahtjeva navela kako je dobila upozorenje o kršenju radnih obveza od svog poslodavca te kako je isto izdano temeljem nezakonitog korištenja videonadzornih snimki koje su postavljene u prodavaonici gdje ista radi te kako su snimke pregledavane kako bi se pratilo njezinu učinkovitost na radnom mjestu.

Nakon provedenog postupka utvrđeno je kako je upozorenje iz radnog odnosa izdano temeljem neposrednog opažanja kolegice podnositeljice zahtjeva te kako je i iz samog upozorenja razvidno kako je pokretanje disciplinskog postupka poduzeto isključivo temeljem neposrednog opažanja, a ne uvida u videonadzorne snimke. Isto tako je utvrđeno kako podnositeljica zahtjeva nije dostavila dokaze iz kojih bi nedvojbeno proizlazilo kako je njezin poslodavac kao voditelj obrade osobnih podataka koristio snimke videonadzornih kamera u protupravne svrhe (nadzor učinkovitosti rada) i kako su snimke podnositeljice zahtjeva korištene u svega dva navrata (ne za pokretanje disciplinskog postupka) i to zbog sumnje u nepravilno vođenje blagajne, a što spada u zaštitu imovine, tako da je za taj dio korištenja videonadzornih snimki postojala opravdana svrha iz članka 26. stavka 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka te je zahtjev odbijen kao neosnovan.

3.3. POKRETANJE POSTUPAKA PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI

Zabrana omogućavanja uvida i/ili izuzimanje snimki nastalih videonadzorom javnih površina Odjelu komunalnog redarstva

Agencija je provela nadzorno postupanje u kojem je utvrđeno kako Grad Zagreb, Gradski ured za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet vodi evidenciju aktivnosti obrade odnosno na obradu osobnih podataka putem videonadzora kojim je obuhvaćena javna površina na području Grada Zagreba, protivno odredbama članka 30. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka; nije proveo odgovarajuće organizacijske mjere kako bi osigurao odgovarajuću razinu sigurnosti obrade osobnih podataka putem videonadzora kojim je obuhvaćena javna površina na području Grada Zagreba, a suprotno odredbama članka 32. stavka 1. i 2. Opće uredbe o zaštiti podataka te članka 28. stavka 1., 3. i 4. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka; nije adekvatno označio da je javna površina pod videonadzorom, a sukladno odredbi članka 13. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, u vezi s člankom 27. stavkom 2. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Agencija je zabranila Gradu Zagrebu, Gradskom uredu za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, kao voditelju obrade, omogućavanje uvida i/ili izuzimanje snimki nastalih videonadzorom javnih površina Odjelu komunalnog redarstva, posebice u svrhu postupanja u vezi utvrđivanja prekršaja protiv osoba koje nepropisno odbacuju otpad na površine javne namjene. Gradu Zagrebu, Gradskom uredu za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet naloženo je da donese odgovarajući unutarnji pravno provedbeni okvir upravljanja videonadzornim sustavom kojim će se utvrditi i provoditi politike i postupke povezane s videonadzorom javnih površina.

Isto tako, Gradu Zagrebu, Gradskom uredu za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, kao voditelju obrade, naloženo je da postavi oznake da je javna površina pod videonadzorom koje trebaju biti vidljive najkasnije prilikom ulaska u perimetar snimanja svake od lokacija na koje su postavljene kamere, a koje čine sustav videonadzora javnih površina Grada Zagreb, a sukladno članku 27. stavak 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka. Agencija je naložila voditelju obrade da uskladi sadržaj svih obavijesti o postojanju videonadzornog sustava javnih površina, sukladno odredbama članka 27. stavka 2. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Javna dostupnost osobnih podataka fizičkih osoba - dužnika

Agencija je po službenoj dužnosti došla do saznanja kako je Grad Split, kao voditelj obrade osobnih podataka, na svojim mrežnim stranicama objavio listu dužnika Grada Splita u strukturi ime i prezime te iznos dugovanja te kako su neki od dužnika naveli kako lista nije ažurna, budući da je dio dugovanja podmiren.

Nakon provedenog postupka Agencija je utvrdila kako Grad Split nije imao pravnu osnovu za objavom osobnih podataka fizičkih osoba te kako se Grad Split u postupku pozivao na objavu u svrhu transparentnosti te primjenu članka 68.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (objava informacija o trošenju proračunskih sredstava) te s tim u svezi članka 100. stavka 6. i 7. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 144/21), a kojim je propisano je kako su Vlada, nadležna tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni javno objaviti podatke o visini duga i dužnicima kojima su odobrili odgodu plaćanja ili obročnu otplatu duga odnosno javno objaviti podatke o visini duga i dužnicima prema kojima su svoja potraživanja prodali, otpisali ili djelomično otpisali. Navedena pravna obveza na koju se pozivao Grad Split je rezervirana isključivo za otpis, djelomičan otpis, prodaju, odgodu i obročno plaćanje duga, a što uopće nije bilo primjenjivo u predmetnom slučaju, budući da se radilo o dugovima koji nisu u niti jednoj od neposredno navedenih kategorija dugovanja pa se navedena odredba nije mogla koristiti kao pravna osnova za obradu predmetnih osobnih podataka.

U postupku je također utvrđeno kako Grad Split nije na odgovarajući način informirao ispitanike o takvoj objavi njihovih osobnih podataka sukladno članku 13. Opće uredbe o zaštiti podataka te da nije vodio računa o primjeni načela točnosti osobnih podataka iz članka 5. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, budući da su pojedini dužnici u međuvremenu otplatili dugovanje te su usprkos tome njihovi osobni podaci ostali objavljeni na mrežnim stranicama.

Rješenjem Agencije naloženo je brisanje osobnih podataka s mrežnih stranica i izrečena je službena opomena Gradu Splitu.

Objava osobnih podataka hrvatskih državljana osumnjičenih za počinjenje kaznenih djela na grčkom portalu

Na zahtjev Agencije, a u vezi objave osobnih podataka hrvatskih državljana osumnjičenih za počinjenje kaznenih djela odnosno prekršaja na grčkom portalu, nadzorno tijelo za zaštitu osobnih podataka u Grčkoj pokrenulo je nadzorno postupanje nad voditeljem obrade tj. predmetnim portalom.

Voditelj obrade uklonio je članak u kojemu su objavljeni osobni podaci hrvatskih državljana (<https://www.protothema.gr/greece/article/1401189/nea-filadelfeia-oi-katatheseis-astunomikon-gia-dolofonia-tou-mihali-mas-epitethikan-150-kroates/>), a grčko nadzorno tijelo nastavilo je nadzorno postupanje te će o svim relevantnim informacijama obavijestiti Agenciju.

Objava osobnih podataka na medijskom portalu

Agencija je zaprimila podnesak Pučkog pravobranitelja vezano uz moguću povredu prava na privatnost osmero državljana/ki Republike Hrvatske uhićenih u Republici Zambiji, radi sumnje na počinjenje kaznenih djela prilikom međunarodnog posvajanja djece iz DR Konga, kao i četvero maloljetne djece koja su trebala biti posvojena, također hrvatskih državljana, javnom objavom njihovih osobnih podataka na medijskom portalu u Republici Hrvatskoj.

Nakon provedenog postupka utvrđena je povreda odredbi članka 5 i. 6. Opće uredbe o zaštiti podataka i voditelju obrade (portalu) izrečena je službena opomena uslijed utvrđenog kršenja Opće uredbe o zaštiti podataka. Naime, za postizanje željene svrhe (informiranje javnosti) nije bilo nužno da se javno objave brojevi putovnica državljanke/na Republike Hrvatske te puna imena i prezimena djece uz naznaku njihove životne dobi te broj i datum njihovih putovnica, budući da se navedena svrha mogla postići i bez objave navedenih osobnih podataka te bi medijski članak i bez takvih osobnih podataka mogao u cijelosti informirati javnost o tzv. aferi Zambija.

Javna dostupnost osobnih podataka osoba pogođenih olujnim nevremenom

Agencija je po službenoj dužnosti došla do saznanja kako je nakon online prijave šteta nakon olujnog nevremena koje je zahvatilo Zagreb u 2023. godini došlo do neovlaštenog uvida u osobne podatke 4075 ispitanika i to u strukturi: ime i prezime, OIB, adresa stanovanja uz podatke o gradskoj četvrti i mjesnom odboru, broj mobitela/telefona, adresa elektroničke pošte, tip i opis prijave štete kao i podaci o vlasništvu. Naime, prilikom prijave štete putem aplikativnog rješenja osoba je mogla vidjeti osobne podatke svih drugih osoba koje su prijavile štetu.

Provedenim ispitnim postupkom utvrđeno je kako je do neovlaštenog uvida došlo uslijed greške u samom aplikativnom rješenju, a koje je izradio izvršitelj obrade. Utvrđena je povreda odredbi

članka 28. stavka 1. i 3. Opće uredbe o zaštiti podataka iz razloga što Grad kao voditelj obrade osobnih podataka nije sklopio ugovor s izvršiteljem obrade o izradi aplikativnog rješenja te povezanoj obradi osobnih podataka te iz razloga što voditelj obrade nije poduzeo sve razumne mjere da se uvjeri kako izvršitelj obrade poduzima odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere zaštite koje imaju za cilj preveniranje sigurnosnih incidenata.

Drugim rješenjem u okviru iste pravne situacije Agencija je utvrdila povredu odredbi članka 32. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka od strane izvršitelja obrade, budući da je isti izradio aplikativno rješenje za online prijavu i status pregleda šteta koje su prijavljene. Izvršitelj obrade nije proveo prethodno testiranje aplikativnog rješenja koje je u sebi sadržavalo grešku u kodu koja je dovela do toga da je nakon osvježavanja (tzv. refresh) internetske stranice nakon logiranja u aplikativno rješenje od strane korisnika omogućen uvid u osobne podatke ispitanika koji su također prijavili štetu, odnosno da je bilo provedeno sveobuhvatno testiranje ne bi bilo došlo do predmetnog incidenta. Uslijed utvrđene povrede, Agencija je voditelju i izvršitelju obrade izrekla službenu opomenu.

3.4. UPRAVNI SPOROVI

Sukladno članku 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka rješenja koje donosi Agencija su upravni akti protiv kojih žalba nije dopuštena, ali se tužbom može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Nadalje, člankom 12. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine br. 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17, 110/21) regulirano je da upravne sporove rješavaju upravni sudovi i Visoki upravni sud Republike Hrvatske, iz čega proizlazi da se preispitivanje zakonitosti pojedinačnih upravnih akata donesenih od strane Agencije odvija u dva stupnja, i to pred mjesno nadležnim upravnim sudom povodom podnesene tužbe i pred Visokim upravnim sudom povodom uložene žalbe protiv odluke prvostupanjskog suda. Najviše upravnih sporova u ovom izvještajnom razdoblju pokrenuto je protiv rješenja koji se odnose na objavu osobnih podataka na internetu te objavu osobnih podataka od strane medija i obradu osobnih podataka u radnim odnosima.

U postupcima vezanim uz vođenje upravnih sporova sukladno Zakonu o upravnim sporovima službenici su bili angažirani za zastupanje Agencije pred nadležnim upravnim sudovima (neposrednim prisustvovanjem značajnom broju sudskih ročišta, sastavljanju odgovora na podnesene tužbe i žalbe po nalogu suda, sastavljanju žalbi i pisanih odgovora na žalbe).

Tablica 4.5. Brojčani prikaz sudskih podnesaka

PODNESCI ZA SUD - UKUPAN BROJ	
Odgovor na tužbu	33
Žalba	5
Odgovor na žalbu	5

U ovom izvještajnom razdoblju pravomoćno je okončano 17 upravnih sporova.

Od upravnih sporova u ovom izvještajnom razdoblju koji su pravomoćno okončani presudom Upravnog suda ili Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u slučaju žalbenog postupka, niže navodimo primjer.

Obrada osobnih podataka od strane hotelskog lanca

Agenciji se sa zahtjevom obratio podnositelj koji je naveo kako je kod rezervacije hotelskog smještaja morao ispuniti obrazac unutar kojega su se tražili podaci o njegovoj kreditnoj kartici te je naveo kako u pripadajućem obrascu nije navedeno da se prikuplja i pohranjuje broj kreditne kartice, već kako je upravo suprotno izričito navedeno kako se broj kreditne kartice ne pohranjuje dok je istina bila suprotna.

Nakon provedenog upravnog postupka Agencija je (djelomično osnovan zahtjev) utvrdila kako voditelj obrade (hotelski lanac) nije informirao podnositelja zahtjeva o pohranjivanju i rokovima čuvanja podataka o kreditnoj kartici, a što je bilo protivno odredbi članka 13. stavka 1. (c) te stavka 2. (a) Opće uredbe o zaštiti podataka. U preostalom dijelu zahtjev je odbijen kao neosnovan, odnosno u dijelu prikupljanja podataka o kreditnoj kartici, budući da su osnovni podaci s kreditne kartice nužni za sklapanje ugovora o hotelskom smještaju. Ovakva utvrđenja Agencije su u cijelosti potvrđena od strane Visokog Upravnog suda Republike Hrvatske pravomoćnom presudom

NEUPRAVNI POSTUPAK

4. NEUPRAVNI POSTUPAK

Agencija je u 2023. godini zaprimila 2280 upita i predstavki u kojima se traži mišljenje s aspekta propisa o zaštiti osobnih podataka. Najveći broj zaprimljenih upita odnosi se na obradu/objavu osobnih podataka ispitanika na internetu, obradu osobnih podataka u svrhe marketinga, kao i na obradu osobnih podataka od strane financijskih institucija, točnije banaka i agencija za naplatu potraživanja. Naime, građane najviše zanima zakonitost obrade njihovih osobnih podataka od voditelja obrade osobnih podataka.

U upitima koji se odnose na financijski sektor građane najčešće zanima na kojoj pravnoj osnovi banke, agencije za naplatu potraživanja prikupljaju i obrađuju njihove osobne podatke.

Isto tako, veliki broj upita se odnosio na obradu osobnih podataka u svrhe marketinga, a gdje je građane zanimalo na koji način mogu zaštititi svoje osobne podatke, odnosno zatražiti prestanak obrade njihovih osobnih podataka u marketinške svrhe.

Općenito, građane najviše zanima na koji način mogu ostvariti svoje pravo na brisanje osobnih podataka i pravo na pristup svojim osobnim podacima.

Isto tako, značajan broj upita odnosio se i na zakonitu obradu osobnih podataka putem videonadzornog sustava u višestambenim zgradama, na javnim površinama, kućama, garažama, kućama za odmor, radnim prostorijama. Također, upiti su se odnosili i na zakonitost objave osobnih podataka suvlasnika stambene zgrade koji imaju određena dugovanja za pričuvu na oglasnoj ploči stambene zgrade.

4.1. DAVANJE STRUČNIH MIŠLJENJA NA UPITE FIZIČKIH OSOBA

Dostava osobnih podataka iz javnopravnih isprava

Agencija je zaprimila upit vezano za dostavu smrtnog lista pokojnika. Naime, podnositelj upita navodi kako je teleoperater prilikom zasnivanja usluge umjesto njegovog OIB naveo OIB njegovog pokojnog oca, koji ima isto ime i prezime kao podnositelj upita. Podnositelj upita je zatražio od teleoperatera promjenu OIB-a korisnika. Međutim, teleoperater zahtjeva dostavu smrtnog lista pokojnog oca podnositelja upita kojeg podnositelj odbija predati jer smatra da sadrži podatke koji nisu od njihovog interesa.

U konkretnom slučaju kada se radi o umrloj/preminuloj osobi Agencija je ukazala kako se odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka ne odnose na umrle osobe iz razloga što se umrle osobe više ne smatraju fizičkim osobama u smislu odredbe članka 4. citirane Opće uredbe o zaštiti podataka. Nadalje, Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, broj 96/93, 76/13, 98/19, 133/22) u članku 1. definirano je da su državne matice evidencije o osobnim stanjima građana

u koje se upisuju činjenice rođenja, sklapanja braka i smrti i drugi podaci o tim činjenicama utvrđeni zakonom. Činjenice upisane u državnim maticama i činjenice koje se njima dokazuju smatraju se istinitim, dok se na zakonom propisani način ne dokaže protivno. Državne matice, izvaci iz državnih matica i potvrde koje se daju na temelju državnih matica javne su isprave (članak 2. Zakona o državnim maticama). Također, navedeni teleoperater u svojim općim uvjetima poslovanja navodi da u slučaju smrti Krajnjeg korisnika njegovi nasljednici ili članovi obitelji s kojima je živio u obiteljskom kućanstvu, obvezni su obavijestiti teleoperatera o smrti Krajnjeg korisnika u roku od 30 dana od dana smrti, u kojem mogu istovremeno zatražiti prijenos pretplatničkog odnosa, a u kojem slučaju je, između ostalog, potrebno priložiti smrtni list preminulog Krajnjeg korisnika.

Zaključno, smrtni list je javnopravna isprava koja je dokaz određenog statusa iz matice umrlih. Obzirom da je navedeni teleoperater kao voditelj obrade u svojim općim uvjetima poslovanja objasnio u koju svrhu traži smrtni list, Agencija isto smatra opravdanim obzirom da je riječ o ispravi koja upravo tome i služi - dokazivanju činjenice smrti određene osobe.

Snimanje policajaca na javnom mjestu

Agencija je zaprimila upit je li dozvoljeno snimanje policajaca na javnom mjestu. U odgovoru je Agencija navela da su člankom 6. stavak 1. Opće uredbe o zaštiti propisane pravne osnove za obradu osobnih podataka te najmanje jedna mora biti ispunjena kako bi obrada osobnih podataka bila zakonita. Također je navedeno da je člankom 2. Zakona o policiji (Narodne novine br. 34/11, 130/12, 89/14, 151/14, 33/15, 121/16 i 66/19) propisano kako je policija središnja služba Ministarstva unutarnjih poslova koja obavlja poslove određene zakonom i drugim propisima. Policija građanima pruža zaštitu njihovih temeljnih ustavnih prava i sloboda i zaštitu drugih Ustavom Republike Hrvatske zaštićenih vrijednosti. Isto tako, istaknuta je i presuda Suda Europske unije koji je u predmetu C-345/17 istaknuo kako pojedina fizička osoba može snimati policijske službenike tijekom obavljanja njihovih dužnosti te takve snimke objaviti primjerice na društvenim mrežama pod uvjetom da takvo snimanje i objava videozapisa ima za isključivu svrhu otkrivanje informacija, mišljenja i ideja javnosti, odnosno da je takva obrada osobnih podataka isključivo u novinarske svrhe.

U tom kontekstu u odgovoru je naglašeno da je policija osnovana kao redarstvena vlast koja obavlja poslove zaštite temeljnih ljudskih prava i sloboda kao javnu službu u interesu svih građana Republike Hrvatske. Postupanje policije prema građanima koji se nalaze na javnim površinama izaziva posebnu pozornost javnosti, a osobito kada građani osjećaju da su policijski službenici neprofesionalno obavljali svoju dužnost. U takvim situacijama bilo bi dopušteno u svrhu informiranja javnosti snimiti postupanje policijskih službenika te takve snimke objaviti (uz primjenu tehničkih mjera zaštite/zamućivanja lica policijskih službenika) kako bi u javnom interesu u smislu novinarskog izvještavanja informirali opću javnost o njihovom postupanju, ali samo onda kada postoje očigledne sumnje u nezakonito ili neprofesionalno obavljanje policijskog posla. U slučaju da su policijski službenici redovno obavljali svoje profesionalne zadaće bez da je bilo očite sumnje u nezakonito/neprofesionalno postupanje te da je takva

njihova snimka objavljena u javnosti, tada bi se moglo govoriti o nezakonitoj obradi njihovih osobnih podataka, budući da policijski službenici također uživaju pravo na zaštitu svog integriteta te privatnosti dok obavljaju iznimno zahtjevne i opasne zadaće zaštite javne sigurnosti u korist svih građana. U slučaju da se takve snimke ne učine dostupnim javnosti ili trećim osobama putem objave, već da iste zadrži fizička osoba koja ih je snimila isključivo za svoje kućne aktivnosti, tada bi se radilo o izuzeću od primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, sukladno članku 2. stavku 2. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Obrada osobnih podataka u svrhe marketinga

Agencija je zaprimila upit u kojem građanin navodi da zaprima pozive u svrhu marketinga, a pozivatelju nije dao svoj broj i želi brisanje istog i zabranu pozivanja. U odgovoru je Agencija navela da članak 17. Opće uredbe o zaštiti podataka između ostalog, propisuje kako ispitanik ima pravo od voditelja obrade ishoditi brisanje osobnih podataka koji se na njega odnose bez nepotrebnog odgađanja ukoliko ispitanik uloži prigovor na obradu te ako ne postoje jači legitimni razlozi za obradu osobnih podataka ispitanika.

Nadalje, članak 21. Opće uredbe o zaštiti podataka propisuje pravo na prigovor ispitanika. U slučaju obrade osobnih podataka za potrebe izravnog marketinga, ispitanik ima pravo u svakom trenutku uložiti prigovor na obradu osobnih podataka koji se na njega odnose za potrebe izravnog marketinga, te u slučaju da se ispitanik protivi obradi, osobni podaci se više ne smiju obrađivati u takve svrhe. Osim toga, ukazano je na odredbe članka 12. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj: 19/22, 59/23), kao posebnog zakona kojim je propisano kako je zabranjeno upućivati pozive/poruke putem telefona potrošačima koji su se upisali u registar potrošača koji ne žele primati pozive i/ili poruke u okviru promidžbe i/ili prodaje putem telefona. Registar se vodi pri Hrvatskoj regulatornoj agenciji za mrežne djelatnosti, dok upis/ispis iz registra obavljaju trgovci-operatori elektroničkih komunikacija.

Obrada osobnih podataka u novinarskom članku

Agencija je zaprimila predstavku vezanu uz objavljeni novinski članak koji je, između ostalog, sadržavao fotografije dvije pacijentice koje su bile zajedno smještene na krevet za prebacivanje ležećih i nepokretnih bolesnika u općoj bolnici radi možebitnih povreda propisa o zaštiti osobnih podataka.

Imajući u vidu navode iz podneska, Agencija je sukladno svojim zadaćama i ovlastima provela neizravne nadzorne aktivnosti u svrhu utvrđenja jesu li na internetskim portalima javno dostupne fotografije pacijentica koje su bile zajedno smještene na krevetu za prebacivanje ležećih i nepokretnih bolesnika u općoj bolnici, bez da su lica istih zamagljena odnosno bez poduzimanja odgovarajućih mjera zaštite, a sve kako se identitet istih ne bi mogao utvrditi. Osim navedenog, nadzornim aktivnostima provjerena je javna dostupnost osobnih podataka pacijentica unutar članka u kojem je objavljena fotografija istih.

S obzirom na to da je utvrđeno kako su poduzete odgovarajuće tehničke mjere zaštite osobnih podataka te da su u navedenim člancima objavljene fotografije temeljem kojih nije moguće utvrditi identitet osoba, uzimajući u odredbu članka 4. stavka 1. točke 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, odnosno da nisu objavljeni nikakvi drugi osobni podaci pacijentica, Agencija je dala odgovor da nije utvrđena povreda odredaba propisa o zaštiti osobnih podataka u odnosu na javnu objavu fotografija s adekvatno zaštićenim prikazom lica ispitanica.

Obrada osobnih podataka od strane udruge

Agencija je zaprimila predstavku u kojoj podnositelj navodi kako je član udruge A te kako je Vijeće udruge A, na sjednici donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Statuta, na način da se u članku x dodaje novi stavak koji glasi: „Udruga A udružena je s udrugom B i njeni članovi postaju po automatizmu članovi udruge B“. S tim u vezi podnositelj navodi kako nije dao privolu za obradu svojih osobnih podataka udruzi B.

U konkretnom slučaju u primjeni je Zakon o udrugama (Narodne novine, broj: 74/14, 70/17, 98/19 i 151/22) kojim se uređuje osnivanje, pravni položaj, djelovanje, registracija, financiranje, imovina, odgovornost, statusne promjene, nadzor, prestanak postojanja udruge sa svojstvom pravne osobe te upis i prestanak djelovanja stranih udruga u Republici Hrvatskoj, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno. Sukladno članku 13. Zakona o udrugama, udruge ima statut. Statut je temeljni opći akt udruge koji donosi skupština udruge. Statut udruge sadrži, između ostalog, odredbe o uvjetima i načinu učlanjivanja i prestanku članstva, pravima, obvezama i odgovornosti te stegovnoj odgovornosti članova i načinu vođenja popisa članova; tijelima udruge, njihovu sastavu i načinu sazivanja sjednica, izboru, opozivu, ovlastima, načinu odlučivanja i trajanju mandata. Također, člankom 18. Zakona o udrugama propisane su nadležnosti skupštine udruge te sukladno tome, skupština udruge, između ostalog, usvaja statut udruge i njegove izmjene i dopune; odlučuje o udruživanju u saveze, zajednice, mreže i druge oblike povezivanja udruga; odlučuje o promjeni ciljeva i djelatnosti, gospodarskih djelatnosti, prestanku rada i raspodjeli preostale imovine udruge; donosi odluku o statusnim promjenama te odlučuje i o drugim pitanjima za koja statutom nije utvrđena nadležnost drugih tijela udruge.

Prema tome, a s obzirom na to da je u konkretnom slučaju statutom propisano da o udruživanju u drugim udrugama ili drugi oblik udruživanja, kao i o članstvu u Međunarodne udruge i druge organizacije odlučuje Vijeće udruge A, kao i da su statutom propisana prava, obveze i odgovornosti članova, isti predstavlja pravnu osnovu iz članka 6. Opće uredbe o zaštiti podataka za obradu/prosljeđivanje osobnih podataka te privola članova u konkretnom slučaju nije primjenjiva. Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju podnositelju predstavke je odgovoreno da prosljeđivanjem osobnih podataka podnositelja/osobnih podataka ostalih članova udruge A udruzi B, nije došlo do povrede prava na zaštitu osobnih podataka uzimajući u obzir odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka.

4.2. DAVANJE STRUČNIH MIŠLJENJA NA UPITE PRAVNIH OSOBA I TIJELA JAVNE VLASTI

Fotografiranje i objava fotografija djece u vrtiću

Agencija je zaprimila upit vezan uz fotografiranje djece i objave njihovih fotografija na internetskoj stranici vrtića.

Sukladno uvodnoj izjavi 38 Opće uredbe o zaštiti podataka, djeca zaslužuju posebnu zaštitu u pogledu svojih osobnih podataka budući mogu biti manje svjesna rizika, posljedica i predmetnih zaštitnih mjera te svojih prava u vezi s obradom osobnih podataka. Imajući u vidu da su osobni podaci djeteta osobito osjetljivi, Agencija smatra kako se fotografiranje (i objava fotografija djeteta) ne može temeljiti na legitimnom interesu ukoliko se određenom fotografijom pojedino dijete ciljano izdvaja iz mase te je fokus upravo na njemu.

Pravni temelj za navedenu obradu bi se mogao pronaći u privoli ispitanika u smislu članka 6. stavka 1. točke a) Opće uredbe o zaštiti podataka, a s obzirom da je riječ o djetetu, navedeni osobni podaci se mogu obrađivati samo uz pribavljanje privole od strane nositelja roditeljske odgovornosti.

Pri tome roditeljima mora biti potpuno jasno za što točno daju privolu: fotografiranje djeteta u svrhu slanja fotografija roditeljima radi njihove informiranosti, fotografiranje djeteta u svrhu objave na web stranici vrtića u promidžbene svrhe i slično.

Obrada osobnih podataka u svrhu izdavanja parkirnih karata

Agencija je zaprimila upit u vezi obrade osobnih podataka u svrhu izdavanja parkirnih karata, odnosno o prikupljanju kopija osobnih iskaznica ispitanika.

U odgovoru je Agencija navela kako je u odnosu na sam uvid u osobni identifikacijski dokument u, primjerice, svrhu provjere identiteta osobe, riječ o neautomatiziranoj obradi osobnih podataka bez sustava pohrane odnosno o uvidu u osobne podatke pojedinaca koji nisu namijenjeni činiti dio sustava pohrane te se u tom slučaju ne radi o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka u smislu odredbe članka 2. stavka 1. iste.

Svaka daljnja radnja nakon uvida u osobnu iskaznicu, kao što je zabilježba broja osobne iskaznice, bi predstavljala obradu osobnih podataka te bi u tom slučaju morala postojati svrha obrade i pravni temelj za obradu iz čl. 6. Opće uredbe o zaštiti podataka. Temeljem članka 13. Opće uredbe o zaštiti podataka, voditelj obrade bi već u trenutku prikupljanja osobnih podataka ispitanika (osobne iskaznice, potvrde o prebivalištu, rješenja kojima ispitanici dokazuju da imaju pravo na povlaštene pretplatne karte) trebao ispitanika obavijestiti, između ostaloga, o svrsi i pravnom temelju za obradu.

Također, vezano za utvrđivanje identiteta radi izvršavanja povrata sredstava Agencija je uputila na načelo „smanjenja količine podataka“ koje navodi kako osobni podaci moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju te uz uvid u osobnu iskaznicu dovoljan bi bio IBAN ispitanika na kojeg se vrši povrat sredstava. Zaključno, vezano uz uništavanje postojeće baze podataka u papirnatom obliku za davno izdane

povlaštene i pretplatne karte koje su izdane prije stupanja Opće uredbe o zaštiti podataka na snagu, Agencija je napomenula kako je na voditelju obrade da odredi rok čuvanja određenih podataka koje obrađuje. Uvodna izjava 39 Opće uredbe o zaštiti podataka navodi da se radi osiguravanja osobni podaci ne drže duže nego što je nužno, voditelj obrade trebao bi odrediti rok za brisanje ili periodično preispitivanje. Trebalo bi poduzeti svaki razumno opravdani korak radi osiguravanja da se netočni osobni podaci isprave ili izbrišu. Osobne podatke trebalo bi obrađivati uz odgovarajuće poštovanje sigurnosti i povjerljivosti osobnih podataka, što obuhvaća i sprečavanje neovlaštenog pristupa osobnim podacima i opremi kojom se koristi pri obradi podataka ili njihove neovlaštene upotrebe.

Obrada osobnih podataka donatora prilikom prikupljanja donacija od strane političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih vijećnika

Agencija je zaprimila upit vezan uz prikupljanje donacija od strane saborskih zastupnika, odnosno smiju li se na obrascima prikupljati ime, prezime te OIB donatora.

U konkretnom slučaju u primjeni je Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine, br. 29/19, 98/19, 126/21) koji uređuje način financiranja političkih stranaka, zastupnika izabranih s neovisnih lista i zastupnika nacionalnih manjina koje su kandidirali birači ili udruge nacionalnih manjina, članova predstavničkih tijela jedinica samouprave izabranih s liste grupe birača, neovisnih lista odnosno lista grupe birača i kandidata, referendumskih aktivnosti, stjecanje i trošenje sredstava te nadzor i revizija.

Predmetnim Zakonom propisano je kako su političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici koji su u prvih šest mjeseci tekuće godine primili donacije dužni najkasnije do 15. srpnja tekuće godine dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama koje su primili u prvih šest mjeseci tekuće godine (polugodišnje izvješće). Izvješće o donacijama treba sadržavati specificirane podatke o donatoru (osobno ime odnosno naziv i adresa te osobni identifikacijski broj), datumu uplate donacije odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na potvrdi te o vrsti svake pojedine donacije.

Isto tako, Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine, br. 71/19) u članku 2. propisuje kako su političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici dužni, sukladno članku 20. stavku 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, voditi evidenciju o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti te izdavati potvrde o primitku donacija. Sukladno stavku 2. navedenog članka evidenciju o primitku donacija iz stavka 1. političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici vode kronološki na Obrascu: EV-D-RPA koji je sastavni dio ovoga Pravilnika. Stavkom 3. prethodno navedenog članka propisano je da evidencija iz stavka 2. ovoga članka treba sadržavati specificirane podatke o donatoru (ime i prezime odnosno naziv, osobni identifikacijski broj te adresu), datumu uplate donacije odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na potvrdi te o vrsti svake pojedine donacije.

U navedenom slučaju proizlazi kako za prikupljanje osobnih podataka donatora (ime i prezime, OIB te adresa) postoji pravni temelj sukladno članku 6. stavku 1. točki c) odnosno obrada je nužna radi poštovanja pravnih obveza voditelja obrade.

Prikupljanje kopija osobnih iskaznica radnika od strane poslodavaca

Agencija je zaprimila upit u vezi prikupljanja kopije osobnih iskaznica radnika od strane poslodavaca, odnosno smije li poslodavac tražiti od radnika kopiju osobne iskaznice.

Sukladno propisima o radu, Agenciji nije razvidna pravna obveza poslodavca da traži, a time i prikuplja kopiju osobnih iskaznica radnika.

Međutim, primjerice, u situacijama u kojima je poslodavac temeljem posebnog propisa (pravne obveze), u natječaju ili prilikom zasnivanja radnog odnosa dužan tražiti/utvrditi podatak o državljanstvu kojeg radnik može dokazati i osobnom iskaznicom, ali i dostavom drugog odgovarajućeg dokaza, treba dati radniku pravo na izbor na koji će način dokazati isto te u tom smislu radnik može dati na uvid osobnu iskaznicu kao i putovnicu odnosno domovnicu, a preslika kojeg izvornog dokumenta se u takvom kontekstu dokaza o državljanstvu može odložiti u natječajnu ili radnu dokumentaciju.

Nadalje, svaka obrada osobnih podataka mora biti sukladna načelima iz članka 5. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. Naime, u predmetnom kontekstu posebice je važno načelo „smanjenja količine podataka” koje određuje da osobni podaci moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju. S tim u vezi, prikupljanje kopija osobne iskaznice s obzirom na sadržaj podataka, može se smatrati prekomjernom obradom osobnih podataka.

Naime, Agenciji nije razvidno da je primjerice fotografija radnika osobni podatak koji je nužan za zasnivanje radnog odnosa. Stoga je na prikupljenoj preslici osobne iskaznice u svrhu dokazivanja državljanstva potrebno primijeniti adekvatne mjere zaštite kako bi se obrađivali samo osobni podaci koji su primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju (primjerice, zacrnjivanjem fotografije).

U svrhu samo jednoznačne identifikacije radnika prilikom natječajnog postupka ili zasnivanja radnog odnosa, Agencija smatra da bi se svakako trebalo izbjegavati prikupljanje kopija osobnih iskaznica radnika, osobito imajući u vidu da se predmetna svrha može postići i samim uvidom u osobnu iskaznicu radnika/potencijalnog radnika i eventualnim notiranjem te činjenice, a budući da posjedovanje kopija osobnih iskaznica dodatno povećava rizik za prava i slobode ispitanika koji proizlazi iz takve obrade.

Tonsko snimanje sjednice Povjerenstva za reklamacije potrošača

Agencija je zaprimila upit vezano uz tonsko snimanje sjednice Povjerenstva za reklamacije potrošača, odnosno je li potrebna privola prisutnih osoba.

U konkretnom slučaju u primjeni je Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 19/22, 59/23). Sukladno članku 26. st. 5. trgovac koji pruža javne usluge iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona dužan je osnovati povjerenstvo za reklamacije potrošača u čijem radu sudjeluje i

predstavnik udruge za zaštitu potrošača. Nadalje, sukladno čl. 26. st. 10. Zakona, postupak osnivanja, način rada te prava i obveze članova savjetodavnog tijela odnosno povjerenstva za reklamacije potrošača uređuju se aktima javnopravnih tijela iz stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka odnosno trgovaca iz stavaka 5. i 6. ovoga članka.

S tim u vezi, prema članku 10. stavku 1. točki 12. Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15, 69/22), tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku objavljujati zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika.

Sukladno navedenome, a obzirom da je u Poslovniku Povjerenstva za reklamacije potrošača predviđena mogućnost tonskog snimanja sjednica, nije potrebna privola prisutnih osoba ukoliko su o tome obaviješteni te eventualno možemo uputiti na načelo „smanjenje količine podataka“ iz članka 5. stavka 1. točke (c) koje traži da osobni podaci moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju.

Zaključno, svaki set podataka koji je nužan da se ispuni predmetna svrha je s aspekta Opće uredbe o zaštiti podataka dopušten, a na ostale podatke voditelj obrade je dužan primijeniti tehničke i organizacijske mjere zaštite pa je prilikom javne objave potrebno na odgovarajući način anonimizirati podatke koji se ne bi smatrali nužnim setom podataka.

4.3. PREPORUKE

Tijekom 2023. godine Agencija je u svojim postupanjima, između ostalog, sukladno članku 57. stavku 1. točki d) Opće uredbe o zaštiti podataka odnosno sukladno svojim savjetodavnim ovlastima izdala preporuke koje su za cilj imale promicanje osviještenosti voditelja obrade i izvršitelja obrade u području zaštite osobnih podataka, odnosno potrebu da se voditeljima obrade ukaže na obveznu primjenu i poštivanje Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe u svim segmentima obrade osobnih podataka. Također, izdane su i preporuke za građane kako bi se podigla razina svijesti o opasnostima internetskih prijevera. U nastavku donosimo pregled značajnijih preporuka.

Preporuka o usklađivanju naljepnica koji se prodaju u prodavaonici društva koje izdaje, tiska i prodaje službene i druge tiskarnice

Agencija je po službenoj dužnosti došla do saznanja kako prodavaonice Narodnih novina prodaju obavijesti/naljepnice o uspostavi videonadzornog sustava, a koje se sastoje od grafičkog prikaza kamere te slovne oznake “ovaj prostor je pod videonadzorom”, a što je sadržano na bijeloj podlozi te je ispisano plavim slovima. Naime, Agencija je opazila kako više voditelja obrade koristi upravo obavijesti/naljepnice kakve se mogu kupiti u prodavaonicama društva koje izdaje, tiska i prodaje službene i druge tiskarnice te je odlučila proaktivno postupati s ciljem smanjenja povreda u pogledu transparentnosti ispitanika. Budući da članak 27. Zakona

o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka jasno propisuje kako su voditelji/izvršitelji obrade prije ulaska u perimetar snimanja dužni postaviti obavijest/naljepnicu o videonadzornom sustavu, a koja mora sadržavati uz grafički prikaz kamere i naznaku da je prostor pod videonadzorom, još i podatke o voditelju obrade te podatke za kontakt gdje ispitanici mogu doznati više informacija o obradi njihovih osobnih podataka, Agencija je skrenula pozornost na potrebu usklađenja “starih” naljepnica s novim zakonodavnim uređenjem te prilagodbu naljepnica koje nude u prodaji, na način da iste sadrže i tzv. bjanko dio podataka o voditelju obrade te kontakt podacima voditelja obrade, a sve kako bi iste bile usklađene s člankom 27. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Phishing napadi – kako ih prepoznati i zaštititi se

S obzirom na učestalost online prijevera, Agencija je izradila preporuku za građane u kojoj su navedeni najčešći primjeri phishing prijevera, kako ih prepoznati te kako s njima postupati.

Obrazac phishing poruka (sms-ova i e-poruka) je većinom isti: napadači koriste sličnu domenu e-mail adrese kao i organizacija kojom se predstavljaju, pozivaju na hitnu/brzu reakciju, poruke često sadrže gramatičke i pravopisne pogreške te se traže određeni osobne podatke, a najčešće se traži upisivanje podataka s kartice. Stoga, kako građani ne bi postali žrtve prijevera potrebno je provjeriti podudara li se e-mail adresa pošiljatelja sa službenom e-mail adresom institucije, ne otvarati poveznice i privitke sumnjivih pošiljatelja te nikako ne upisivati i ne slati svoje osobne podatke (uključujući podatke kartice)!

„Ne upisujte svoje osobne podatke, podatke o kreditnoj kartici, ne šaljite preslike osobnih iskaznica, pinove kartica, CVC kodove s kartica (zadnje tri znamenke na poleđini kartice), kao niti kodove koje generira mobilno bankarstvo. Institucije poput banaka, tijela javnih vlasti Vas neće tražiti da osobne podatke dostavljate putem e-maila. Također, imajte na umu kako je za uplatu na račun potreban samo IBAN/broj računa te ime i prezime vlasnika računa, a ne podaci s Vaše kartice (broj kartice, datum isteka i CVC kod)!” Savjeti kako se zaštititi od phishing napada dostupni su na internetskim stranicama Agencije, odnosno na linku: <https://azop.hr/phishing-napadi-kako-ih-prepoznati-i-zastititi-se/>

Zaštita osobnih podataka u blagdansko vrijeme

U vrijeme blagdana pojačane su aktivnosti online prijevera, stoga je Agencija izradila preporuke i savjete kako zaštititi osobne podatke, odnosno kako postupati prilikom objavi tuđih fotografija na društvenim mrežama, kako izbjeći lažne internetske stranice koje nude visoke popuste te kako ne postati žrtvom prijevera u brojnim drugim internetskim zamkama. Savjeti su objavljeni na internetskim stranicama Agencije.

<https://azop.hr/zastita-osobnih-podataka-u-blagdansko-vrijeme-2/>

ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA U BLAGDANSKO VRJEME

Blagdansko vrijeme donosi mnogo veselja, druženja i dobrih činja. Kako biste i u ovo vrijeme bili sigurni te zaštitili dobro osposobljene, pripremljeni samo najviše savjete i online prijave te saopćite kako se od njih zaštititi. Obrazložite svoje i tražite osobne podatke, uvijek bezbrižno održavajte!

1. SADRŽJE LI SVE ČISTITKE SAMO DOBRE ŽELJE?

Ili želi i nova godina vrijeme je kada želimo i primamo mnogo više željaka kako od svojih bližnjih, tako i od raznih pošiljatelja. Međutim, neke poruke mogu sadržavati virusne, zlonamjerne softver, a najgore se koriste za phishing (lažnjak se odnosi na internetske prijave u vidu lažnih e-poruka koje izgledaju kao da su iz poznate legitime organizacije (pripreme webshop), a koje primatelja navode na davanje osobnih podataka.

Na ovaj način povratni dobivaju pristup korisničkim imenima, lozincima ili podacima o kreditnim kartici. U slučaju e-poruka od vas se najgore traži da primate priloženi dokument ili kliknete na poveznici. Stoga se preporučuje prije nego otvorite poruku ili kliknete na poveznici koje se nalaze u poruci, posvetite ako poruka dolazi od neznanog pošiljatelja ili ako je odjedput presporični popreka.

- Ako je pošiljatelj stranac, ne otvarajte mail.
- Obratite pažnju i na eksternu datoteku u poruci – ne otvarajte poruku s neznanim izvorištem (zlonamjerni hoo ko su .exe, .doc, i .xls)
- Ako ste u e-mail naprimiti stranice, posvetite, prijedite mailom preko URL adrese, ali ne klikajte – trebali biste vidjeti pravi URL na koj ćete biti preusmjereni. Ako izgleda stranje ili završava kao .com, je li .org, ne otvarajte link!

2. OPUŠTENA GRUPNA FOTOGRAFIJA ILI PROBLEM?

Rečeno vrijeme je u jesen odosa, živjenska i potovanja. Objavljate svoje i tuđe fotografije/klipove na društvenim mrežama bez promišljanja i pitanja? Jeste li postrojene postavke postavili tako da svako može vidjeti sve što objavljete? Razmislite je li to potrebno – sadržaj koji ne biste htjeli da vidi vaši roditelji, šef ili kolega s posla, ne objavljujte na internetu.

- Ako objavljate fotografije ili video na kojima se pojavljuju druge osobe, posebno je bitni ih dati link s relevantnom objavom.
- Postavite postavke, obratite na fotografije na kojima se nalaze djeca i maloljetne osobe – nikad ih ne objavljujte.
- Objavljajte objavljivanje fotografije djeca ili ograničite postavke vidljivosti objave samo svojim prijateljima.

3. DORISNIK NAGRADE ILI IPAK GURISNIK?

U blagdansko vrijeme organizacije na društvenim mrežama koriste priliku kako bi povećali broj pratitelja putem nagradnih igara. Prava su najčešće jednostavna: ostavi komentar ispod objave i/ili tagaj prijatelja i uz malo sreće, nagrada je tvoja. Ipak, budite na oprezu!

- Provjerite profil organizatora nagradne igre. Je li službeno ime organizatora iako napisa je li profil osnovan tek nedavno, a prvi i jedini objava je nagradna igra? Ako nešto izgleda sumnjivo ili profil nema drugih objava, nagradna igra je vjerojatno lažna, ne ostavljajte svoje osobne podatke!
- Ne objavljujte nagradne igre službenog organizatora, čisto se pojavljuju lažni profil koji imitiraju službeni profil (najčešće u službeni mail dodaju samo znak rpe, točku ili crticu) i jedino se parolom osobama koje su ostavile komentar ispod originalne objave kako se oni dobivaju te traže dostavu osobnih podataka. Prije dostave osobnih podataka posjetite je li to službeni profil na kojem ste i ostavili komentar.

- Dobili ste poruku da ste osvojili nagradu, ali organizator od vas traži da ispunite podatke u svojoj kreditnoj kartici kako bi vam moglo poslati nagradu? Ukoliko ste dobili, organizator ne treba podati a vaše kreditne kartice, dovoljni su vaši podaci za dostavu nagrade (ime, prezime, adresa i eventualno kontakt) bez upisivanja podatke s kartice!
- Razmislite ovaj li nagrada predstava da bi bila lažna, primjerice auto kada dijeli osobne automobile, a na samu je da samo ostavite komentar, tuđim igru najčešće su prevana izbjegavanje!

4. JE LI SVAKI POPUST ZAISTA DOBAR POPUST?

Blagdansko raspoloženje i kupovina brojnih poklona pokvari otugu lažni online shopovi kojima je cilj krasti osobnih podataka i financijala korisit. Veći popusti itekako mogu biti perantivni, ali kako bi bili sigurni da kupujete od pouzdanje online trgovine, e-žetite objekte udjene.

- Čuvajte se „prevelikih popusta“ na neprojavljeno online shopovima.
- Provjerite ima li trgovac na internetnoj stranici naveden naziv i sjedište, telefonski broj i adresu elektroničke pošte.
- Koristite provjerite online trgovine. Vjerodostojni internetne domene možete provjeriti na objavljen link: <https://www.saznajte.com/>
- Izbjegavajte recenzije koje izgledaju kao da su lažne.
- Ne klikajte prevelike svega osobnih podataka (bankovnih kartica).
- Ukoliko plaćate karticom, priklonite stranje plaćanje samo preko sigurnog protokola udjene platforme.
- Plaćajte samo kada ste spojeni na sigurnu vezu – izbjegavajte besplatni ili otvoreni WiFi.
- Plaćajte samo na sigurnom uređaju – nikad ne otvarajte operativni sustav i sigurnosni softver.

5. BRZINO IŠČEKIVANJE PAKETA NA KUĆNU ADRESU ILI NEIZVJESNOST NA TERETNIK RACUNU?

Dostava služba vas je obavijestila da ste naprimiti paket te da biste ga isporučili na kućnu adresu poslati su vam porukama na plaćanje naknade?

Tijekom blagdanskog sezone i povećanog broja online kupnji, primjećeno je i povećana aktivnost prevaranata koji putem e-poruka šalju lažne obavijesti o neprijemima, paketu te potvrditi na plaćanje kako bi vam dostavili pošiljku. Lažna obavijest, primjerice e-pošta koja čisto sadrži preuzetima pogrešno te e-mail adresi koje se ne podudaraju sa službenom e-mail adresom dostavne službe, stoga:

- Provjerite e-mail adresu pošiljatelja.
- Ne otvarajte e-mailove posvećene koje potvrdju na plaćanje naknade.
- Ne upisujte i ne šaljte osobne podatke i broj kartice.
- Tražite izbititi e-mail.

6. INSTALIRAJ PAMETNO

Želite znati zašto ste i personalizirana obavijest koju ćete stati primati tjedno i obdijel? Danas na tržištu postoje brojne besplatne aplikacije za bradu osobnih željaka, a kako biste bili sigurni da s aplikacijom nećete instalirati virus ili zlonamjerni softver, slijedite sljedeće savjete:

- Pročitajte opis aplikacije.
- Prije instaliranja aplikacije provjerite koji podaci se prikupljaju, koliko dugo se čuvaju te kako će se koristiti.
- Aplikacije preuzimate samo sa službenih mrežnih trgovina aplikacija.
- U početku dajte da vam ne preuzimate aplikacije.

SRETNE I BEZBRIŽNE BLAGDANE ZELI VAM AZOP!

NADZORNE AKTIVNOSTI / POSTUPANJA

5. NADZORNE AKTIVNOSTI/POSTUPANJA

Agencija nadzire provođenje zaštite osobnih podataka na zahtjev ispitanika, na prijedlog treće strane ili po službenoj dužnosti. Agencija provodi izravne i neizravne nadzorne aktivnosti/postupanja. Izravni nadzori obično uključuju pribavljanje dokaza i nedvojbeno utvrđivanje činjenica o obradi osobnih podataka i/ili provođenju zaštite istih, prvenstveno izravno na licu mjesta tj. kod voditelja ili izvršitelja obrade.

Neizravni nadzori uključuju pribavljanje očitovanja voditelja ili izvršitelja obrade u odnosu na pravni temelj i ostale elemente određene obrade osobnih podataka ili činjenica koje su povezane s konkretnom obradom osobnih podataka, pretrage javno dostupnih registara ili informacija dostupnih putem Interneta i drugih izvora te pribavljanje dokaza i nedvojbeno utvrđivanje činjenica o obradi osobnih podataka i/ili provođenju zaštite istih putem Interneta i drugih izvora.

Tijekom nadzornih aktivnosti utvrđuju se sve činjenice o nadziranoj obradi osobnih podataka te se analizira usklađenost te obrade sa zakonodavnim okvirom zaštite osobnih podataka, pri čemu je također važno i prepoznati nove pojavnosti u odnosu na kršenja prava na zaštitu osobnih podataka ili sigurnosne ugroze istih, a kako bi se moglo proaktivno pristupiti preventivnom djelovanju uključivo i kroz izradu i izdavanje preporuka za unaprjeđenje zaštite osobnih podataka ili ciljano educiranje zainteresiranih javnosti.

Ukoliko se analizom dostupnih informacija preuzetih iz različitih izvora utvrdi da kod nekog konkretnog voditelja ili izvršitelja obrade u odnosu na obradu osobnih podataka postoji mogućnost ili vjerojatnost obrade osobnih podataka koja nije u skladu sa zakonodavnim okvirom zaštite osobnih podataka, tada se planira i provodi određeni pojedinačni ili grupni (sektorski) nadzor po službenoj dužnosti.

5.1. NADZOR U POSTUPKU PROVOĐENJA ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA

U 2023. godini ukupno je provedeno 544 nadzora/nadzornih aktivnosti, od čega je po službenoj dužnosti bilo provedeno 229 nadzora/nadzornih aktivnosti, a po zahtjevima ispitanika 315 nadzora/nadzornih aktivnosti. Od ukupnog broja nadzora/nadzornih aktivnosti provedena su 72 izravna nadzora, dok je neizravnih nadzornih aktivnosti bilo 472.

Tablica 5.1. Sektorski prikaz nadzora/nadzornih aktivnosti

Nadzori po sektorima	Broj nadzora
Videonadzor, biometrija	269
Internet/društvene mreže	113
Tijela javne uprave	36

Zdravstvo	11
Financijske institucije	36
Telekomunikacije	10
Marketing	4
Ostalo	65
SVEUKUPNO	544

5.2. NADZORNE AKTIVNOSTI PREMA ČLANKU 41. UREDBE O VIS-U I ČLANKU 69. UREDBE O SIS-U

Agencija provodi nadzor zakonitosti obrade osobnih podataka u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (VIS) sukladno članku 41. Uredbe o VIS-u (Regulation 767/2008) i nadzor zakonitosti obrade osobnih podataka u Schengenskom informacijskom sustavu (SIS) sukladno članku 69. Uredbe o SIS-u (Regulation 2018/1862)

U odnosu na obveze iz odredbi članka 41. Uredbe o VIS-u, Agencija je provela nadzorno postupanje u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova (MVEP) o čemu je sastavljen zapisnik sa sadržanim preporukama. Također, nadležno ministarstvo je dostavilo prethodno zatraženo izvješće o poduzetim mjerama u svezi s iskazanim preporukama sadržanim u zapisnicima o provedenim nadzorima u diplomatsko konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske u prethodnom razdoblju, posebice s aspekta provođenja tehničkih i organizacijskih mjera zaštite odnosnih na obradu osobnih podataka.

U odnosu na obveze iz odredbi članka 69. Uredbe o SIS-u Agencija je provela nadzorno postupanje u Ministarstvu unutarnjih poslova (MUP), Ured SIRENE, Ravnateljstvo policije, Postaji pomorske policije Rijeka, Postaji aerodromske policije Pleso, Postaji granične policije Hrvatska Kostajnica, Postaji granične policije Novska s ispostavom Jasenovac, granični prijelaz Slavonski Brod, granični prijelaz Ličko Petrovo Selo, o čemu su sastavljeni zapisnici sa sadržanim preporukama s ciljem kvalitetnijeg informiranja putnika/ispitanika, dostupnosti informacija glede zaštite osobnih podataka, ostvarivanje prava ispitanika te s aspekta provođenja tehničkih i organizacijskih mjera zaštite odnosnih na obradu osobnih podataka.

5.3. IZVJEŠĆA NADZORNOM TIJELU O POVREDI OSOBNIH PODATAKA - „INCIDENTI“ (ČLANAK 33. OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA)

U slučaju povrede osobnih podataka voditelj obrade je bez nepotrebnog odgađanja i ako je izvedivo, najkasnije 72 sata nakon saznanja o toj povredi u obvezi izvijestiti Agenciju (osim ako nije vjerojatno da će povreda osobnih podataka prouzročiti rizik za prava i slobode pojedinaca).

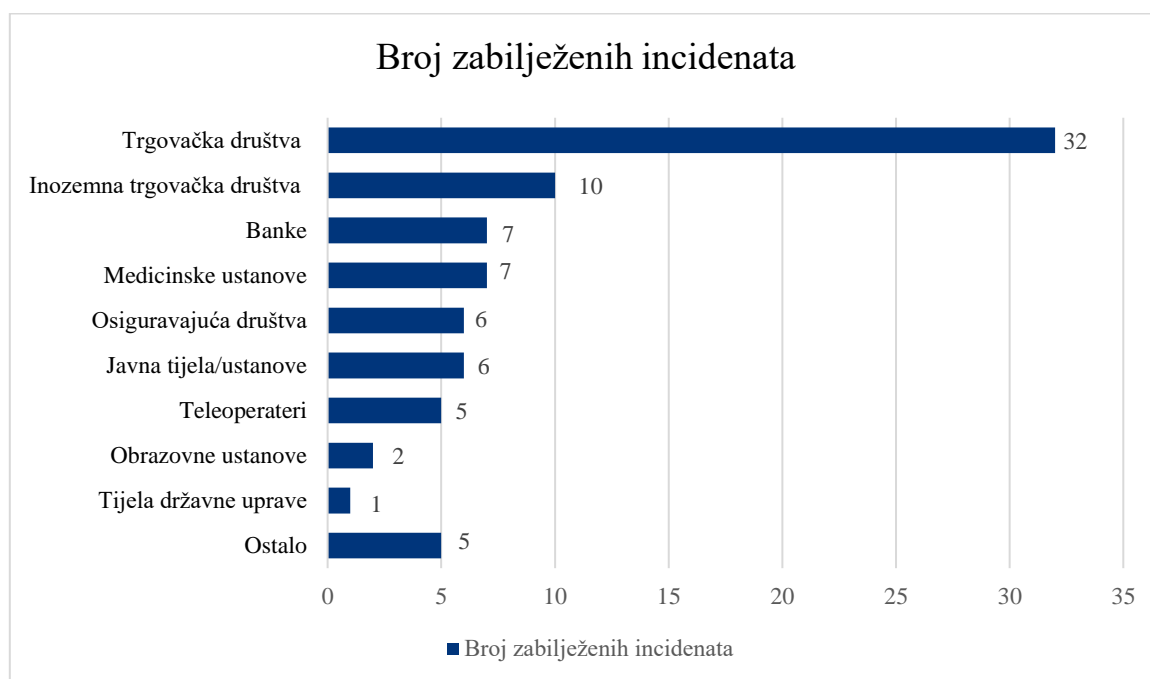
Tako je tijekom 2023. zaprimljeno 81 Izvješće o povredi osobnih podataka - incidenata (prema članku 33. Opće uredbe o zaštiti podataka) u odnosu na koje prijave povreda je postupanje u tijeku u 10 predmeta.

Izvješća su zaprimana u predmetnom vremenskom periodu po mjesecima kako slijedi, uz usporedbu s istim vremenskim razdobljem u 2022. godini

Tablica 5.2. Prikaz zaprimljenih Izvješća o u 2023. u odnosu na 2022.

	2022.	2023
siječanj	10	8
veljača	9	5
ožujak	7	4
travanj	7	10
svibanj	7	6
lipanj	8	8
srpanj	12	10
kolovoz	7	4
rujan	10	4
listopad	7	6
studeni	8	9
prosinac	5	7
SVEUKUPNO	97	81

Struktura voditelja obrade kod kojih su zabilježeni incidenti/povrede osobnih podataka

Za istaknuti je da se u odnosu na inozemna trgovačka društva koja su prijavila povredu osobnih podataka (kojom povredom su obuhvaćeni i ispitanici iz Republike Hrvatske), kao i prethodne godine, u većem dijelu slučajeva radi o kompromitaciji osobnih podataka koje su ispitanici dali prilikom kupovine predmeta putem web shopova trgovačkih društava koja imaju poslovni nastan van Europskog gospodarskog prostora.

Tablica 5.3. Prikaz uzroka nastupa povreda koje su prijavljivane Agenciji

Uzroci nastupa povreda	Broj povreda
Dostava osobnih podataka neovlaštenim osobama (putem e-pošte ili pošte)	22
Maliciozni softver ("ransomware" i dr.) – kriptiranje podataka (i dr.)	18
Neovlaštena obrada osobnih podataka	11
Greška u softveru - dostupnost osobnih podataka neovlaštenim osobama	7
Javna objava osobnih podataka	8
Krađa /gubitak uređaja/medija s osobnim podacima	2
Gubitak dokumentacije koja sadrži osobne podatke	1
Usljed neadekvatnih tehničkih mjera dostupnost prekomjernog opsega osobnih podataka	2
Ostalo (prijavljeni događaji ne ukazuju nastup incidenta/povrede osobnih podataka)	10
SVEUKUPNO	81

Incidentima su bili zahvaćeni osobni podaci od ukupno 432.000 ispitanika (ispitanici čiji su osobni podaci sadržani unutar sustava pohrana obuhvaćenih povredom), od kojih se glavnina od 232.418 ispitanika odnosila na povredu osobnih podataka nastalu korištenja malicioznih softvera i na neovlašteni pristup/obradu osobnih podataka 190.366.

Ujedno je za napomenuti da s obzirom na obvezu voditelja obrade o izvješćivanju Agencije najkasnije u roku od 72 sata od saznanja za nastup povrede, Agencija je zaprimila i dio Izvješća o povredama osobnih podataka za koje je naknadnim postupanjem utvrđeno da povredom nisu bili obuhvaćeni osobni podaci ili je utvrđeno kako nije vjerojatno da će povreda osobnih podataka prouzročiti rizik za prava i slobode pojedinaca.

5.4. PRIMJERI IZ NADZORNE PRAKSE

Izravni nadzor u sektoru trgovine kod voditelja obrade - obrta

Po službenoj dužnosti odnosno prema godišnjem planu nadzornih aktivnosti u sektoru trgovine, ugostiteljstva, pružanja hotelskih usluga i priređivanja igara na sreću, Agencija je provela više nenajavljenih izravnih nadzornih aktivnosti nad obradom osobnih podataka putem videonadzora i utvrđivanja usklađenosti videonadzornih sustava s odredbama Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, a posebice u odnosu na obavještanje ispitanika o obradi osobnih podataka putem videonadzora.

U tijeku nadzornih aktivnosti kod voditelja obrade obrta utvrđeno je da se u poslovnim prostorima voditelja obrade provodi obrada osobnih podataka putem videonadzornog sustava te kako ne postoje postavljene oznake/obavijesti da je prostor pod videonadzorom čime je voditelj obrade prekršio odredbu članka 27. stavka 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Voditelj obrade je propustio provesti označavanje poslovnog prostora koji je pod videonadzorom, čime je postupio protivno odredbama članka 27. stavka 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka te je istome izrečena upravna novčana kazna prema odredbama članka 51. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka u iznosu od 4.000,00 eura.

Sektor obrazovanja – neusklađenost voditelja obrade s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka

Agencija je izrekla upravnu novčanu kaznu voditelju obrade – srednjoj strukovnoj školi u iznosu od 500,00 eura zbog sljedeće utvrđenih povreda Opće uredbe o zaštiti podataka:

Voditelj obrade nije imenovao službenika za zaštitu podataka, a čime je povrijeđen članak 37. stavak 1. točka a) Opće uredbe o zaštiti podataka.

Voditelj obrade, nije poduzeo odgovarajuće mjere kako bi se ispitaniku pružile sve informacije iz članka 13. i 14. i sve komunikacije iz članaka od 15. do 22. Opće uredbe o zaštiti podataka, a čime je povrijeđen članak 12. stavak 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Voditelj obrade, nije vodio evidenciju aktivnosti obrade za koje je odgovoran, a čime je povrijeđen članak 30. stavak 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Naime, Agencija je prilikom provođenja nadzornih aktivnosti po predmetu pokrenutom po zahtjevu ispitanika, došla je do saznanja kako voditelj obrade nije imenovao službenika za zaštitu podataka sukladno obvezi iz čl. 37. Opće uredbe o zaštiti podataka. Slijedom navedenog, pokrenut je postupak po službenoj dužnosti poradi utvrđivanja poštivanja općih načela Opće uredbe o zaštiti podataka od strane voditelja obrade.

Tijekom nadzornog postupanja utvrđeno je kako voditelj obrade nije imenovao službenika za zaštitu podataka. Kao razlog za ne imenovanje službenika za zaštitu podataka isti je naveo kako nastavnicima obavljanje takvih poslova ne ulazi u opis rada, a voditelj obrade nema novčanih sredstava za plaćanje vanjskih usluga.

Nadalje, utvrđeno je kako voditelj obrade ne vodi evidencije aktivnost obrade odnosno na stalnu obradu osobnih podataka učenika i zaposlenika kao razlog za navedeni propust navedeno je kako nisu poznati sa predmetnom obvezom.

Također, voditelj obrade nije bio upoznat s obvezom škole kao voditelja obrade da ispitanike informira o obradi osobnih podataka kao ni sa pravima koja proizlaze iz odredaba Opće uredbe o zaštiti podataka.

Voditelj obrade - javna ustanova koja obavlja djelatnost srednjeg odgoja i obrazovanja kao javnu službu bilo u obvezi imenovati službenika za zaštitu podataka. Obrazloženje voditelja obrade kako isto nije učinio zbog toga što nastavnicima obavljanje takvih poslova ne ulazi u opis rada, a voditelj obrade nema novčanih sredstava za plaćanje vanjskih usluga ne može se uzeti u obzir, osobito iz razloga što je Općom uredbom o zaštiti podataka predviđena propisana obveza imenovanja uz mogućnost da više javnih tijela ili tijela mogu imenovati jednog službenika za zaštitu podataka.

Tijekom postupka je utvrđeno kako voditelj obrade od 25. svibnja 2018. do 2023. nije imenovao službenika za zaštitu osobnih podataka, ne vodi evidencije aktivnosti obrade te ispitanicima nije pružio informacije o obradi osobnih podataka. Odnosno voditelj obrade nije ispunio osnovne uvjete kako bi kako javno tijelo uskladilo svoju djelatnost s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka u vidu imenovanja službenika, a čija je zadaća da informira, savjetuje voditelja obrade o obvezama iz Opće uredbe o zaštiti podataka te prati poštivanje Opće uredbe o zaštiti podataka i politika voditelja obrade u odnosu na zaštitu osobnih podataka. Nadalje, isto je razvidno i iz činjenice da voditelj obrade ne vodi evidencije aktivnosti obrade kojima se definiraju osnovni elementi svake obrade u vidu svrhe, opis kategorija ispitanika i kategorija osobnih podataka, rokove pohrane i opisa tehničkih i organizacijskih sigurnosnih mjera. Gore navedeni propusti doveli su do toga da voditelj obrade nije pružio informacije o obradi osobnih podataka ukupno 422 ispitanika.

Izravni nadzor u sektoru trgovine – monitor videonadzora u prostoru benzinske postaje

Agencija je po službenoj dužnosti provela izravni nad obradom osobnih podataka putem videonadzora i utvrđivanja usklađenosti videonadzornih sustava s odredbama Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka u maloprodajnom mjestu (benzinskoj postaji) društva te je utvrđeno kako je u prostoru maloprodajnog mjesta postavljen videonadzorni sustav koji se sastoji od 9 videonadzornih kamera, od kojih su 4 postavljene u unutrašnjosti i 5 kamera koje su postavljene na vanjskim površinama objekta, te od dva monitora koji se koriste za uvid u zahvate videonadzornih kamera, s time da se na monitoru unutar prodavaonice prikazuje zahvat kamera u realnom vremenu, a u uredu poslovnice se nalazi monitor gdje je moguće pristupiti i snimkama kamera.

Utvrđeno je kako je društvo, kao voditelj obrade, u sklopu maloprodajnog mjesta (benzinske postaje), protivno članku 32. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka prilikom postavljanja zaslona za pregled zahvata videonadzornih kamera u realnom vremenu unutar prostorije predmetne benzinske postaje postupio na način da isti je vidljiv svim posjetiteljima/kupcima benzinske postaje.

Voditelju obrade naložene su korektivne mjere da sukladno odredbama članka 32. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka u sklopu maloprodajnog mjesta (benzinske postaje) poduzme odgovarajuće tehničke mjere kako sadržaj koji se prikazuje na zaslonu za pregled zahvata videonadzornih kamera u realnom vremenu unutar prostorije predmetne benzinske postaje ne bude dostupan posjetiteljima/kupcima (neovlaštenim osobama).

Videonadzorni sustav trgovine u višestambenoj zgradi

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanjem povrede prava u kojem ispitanik navodi da se u prizemlju zgrade u kojoj živi nalazi trgovina i da navedena trgovina također ima skladište u prizemlju objekta preko puta njegove zgrade, da je unatrag 10-15 dana uočio na fasadi stambene zgrade u kojoj živi videokameru koja usmjerenjem zahvaća javnu površinu ispred zgrade te ulaz u njegovu stambenu zgradu. Zahtjevu se prilažu fotografije lokacije s prikazom položaja kamere i preslika stanja katastarskih čestica koje se navode u zahtjevu.

U provedenom postupku Agencija je utvrdila da predmetna kamera trgovine svojim obuhvatom ne zahvaća ulaz u stambenu zgradu u kojoj živi podnositelj zahtjeva, već je softverskim zatamnjenjima ograničena na stražnji ulaz u trgovinu i na skladišni prostor preko puta zgrade, a što se smatra prihvatljivim tehničkim rješenjem u smislu ograničenja prekomjerne obrade te je dio zahtjeva odnosan na prekomjernu obradu osobnih podataka podnositelja zahtjeva odbacila rješenjem kao neosnovan.

Agencija je u provedenom postupku utvrdila prekomjerman zahvat predmetne kamere na javnu površinu te je po službenoj dužnosti rješenjem naložila voditelju obrade ograničenje zahvata iste kamere samo na ulaz u skladišni prostor.

Kamere koje ne čine videonadzorni sustav

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanjem povrede prava u kojem ispitanik navodi da je njegov susjed u obiteljskoj kući do njegove postavio dvije kamere od kojih je jedna statična i jedna okretna, da se čini da svojim opsegom zahvaćaju njegov ulaz i dvorište, te na taj način kontroliraju dolazak svih stanara na toj adresi uključivo njihovog maloljetnog sina i svih gostiju. Zahtjevu se prilaže skica lokacije s označenim postavama kamera, Izvadak iz zemljišnih knjiga za nekretninu na predmetnoj adresi, fotografije spornih kamera.

U provedenom postupku Agencija je utvrdila da predmetne kamere ne čine videonadzorni sustav u smislu članka 25. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka niti po članku 2. Opće uredbe o zaštiti podataka i da se putem njih ne provodi obrada osobnih podataka te posljedično u konkretnom slučaju nije u primjeni Opća uredba o zaštiti podataka i Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, a s obzirom na činjenicu da se radi o predmetima koji su svojim oblikom identični pravim kamerama, ali nemaju mogućnost snimanja niti pohrane snimaka te se smatraju tzv. „lažnim kamerama“.

U konkretnom slučaju nisu utvrđeni elementi koji bi potvrdili iskazane sumnje da je došlo do obrade osobnih podataka ispitanika putem predmetnog videonadzornog sustava suprotno odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka te Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka od strane voditelja obrade.

Primjena softverskog zatamnjena od strane društva

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava ispitanika u kojem se navodi da društvo koje je smješteno na susjednoj parceli ima video nadzor, da smatra da su direktori društva instalirali nadzor koji vrši povredu njegovih osobnih prava i snimaju prostor njegove parcele, kao i prostor oko zgrade susjednih parcela koje su privatne, tj. ne postoji mogućnost da itko prođe oko njihove parcele a da pri tome nije snimljen na bilo koji način, da ga posebno smeta kamera koja je usmjerena prema njegovoj privatnoj parceli. Zahtjevu se prilaže fotografija skice lokacije s označenom spornom kamerom usmjerenja prema stambenom objektu na predmetnoj adresi, fotografija sporne kamere, fotografija stambenog objekta. Agencija je zatražila dopunu od podnositelja zahtjeva u vidu fotografije sporne kamere učinjene iz njegove stambene jedinice i fotografije iste kamere (široki plan iz koje je vidljiv njen položaj u odnosu na stambeni objekt podnositelja zahtjeva).

U provedenom postupku Agencija je utvrdila da društvo koje navodi podnositelj zahtjeva ima uspostavljen video nadzorni sustav koji se sastoji od 6 videonadzornih kamera i videosnimača, da sporna kamera svojim opsegom snimanja zahvaća prostor u vlasništvu navedenog društva, te da je softverskim zatamnjeljima ograničen njen mogući prekomjerni zahvat prema stambenoj zgradi u kojoj stanuje podnositelj zahtjeva, a što se smatra prihvatljivim tehničkim rješenjem u smislu ograničenja prekomjerne obrade. Isto tako je utvrđeno da i sve ostale kamere predmetnog videonadzornog sustava nemaju prekomjerni zahvat na prostor u vlasništvu drugih pravnih i/ili fizičkih osoba.

U opisanom slučaju nije došlo do povrede odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka te je zahtjev podnositelja rješenjem odbijen kao neosnovan.

Primjena softverskog zatamnjena – viševlasnički stambeni objekt

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava ispitanice u kojemu navodi kako je na stambenom objektu postavljena kamera na bočnoj strani lijevog dijela fasade kod ulaza u stan drugih suvlasnika, da ista kamera gleda u vrt koje je njeno vlasništvo te nema svoju privatnost, da ima unuku od 6 godina i ne želi da se ista snima preko kamere, da je kamera postavljena bez suglasnosti troje suvlasnika. Zahtjevu se prilaže Izvješće o postupanju MUP-a RH.

U provedenom postupku Agencija je utvrdila da su vlasnici stana u viševlasničkom stambenom objektu uspostavili videonadzorni sustav koji se sastoji od jedne videonadzorne kamere sfernog oblika, da je ista postavljena na fasadu stambenog objekta iznad ulaza u stana, da predmetna kamera zahvaća prostor stepenica koje temeljem kupoprodajnog ugovora stana pripadaju navedenom stanu, da je zahvat predmetne kamere na prostor oko stambenog objekta koji je temeljem upisa u zemljišnim knjigama naveden kao „dvorište“ i u suvlasništvu više drugih osoba, onemogućen primjenom softverskih zatamnjena, a što se smatra prihvatljivim tehničkim rješenjem u smislu ograničenja prekomjerne obrade.

U opisanom slučaju nije došlo do povrede odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka te Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka te je zahtjev podnositeljice rješenjem odbijen kao neosnovan.

SURADNJA I PROJEKTI

6. SURADNJA I PROJEKTI

6.1. SURADNJA NA NACIONALNOJ RAZINI

U skladu sa savjetodavnom ulogom, Agencija je i u ovom izvještajnom razdoblju surađivala s tijelima državne uprave, tijelima javne vlasti i strukovnim udruženjima. Također, Agencija je sudjelovala i u radu stručnih skupina, a sve u svrhu unapređenja zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj.

6.1.1. Sudjelovanje Agencije unutar aktivnosti Nacionalnog vijeća za kibernetičku sigurnost (NVKS)

Nacionalno vijeće za kibernetičku sigurnost je međuresorno tijelo za koordinaciju horizontalnih nacionalnih inicijativa u području kibernetičke sigurnosti. Vijeće se primarno bavi ciljevima Strategije (Nacionalna strategija kibernetičke sigurnosti) i mjerama Akcijskog plana (Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti) te inicira rasprave i donosi preporuke i zaključke o svim aktualnim pitanjima povezanim s kibernetičkom sigurnošću. Vijeće djeluje kroz nominalne nadležnosti tijela i institucija čiji su predstavnici imenovani u rad Vijeća (prvenstveno državni sektor). Također, radom Nacionalnog vijeća za kibernetičku sigurnost nastoji se dodatno unaprijediti i osnažiti uspostavljena formalna međusektorska koordinacija između državnog, akademskog, gospodarskog i javnog sektora, temeljeno na nastavku aktivnosti samog Vijeća kao i kroz aktivnosti tijela koja sudjeluju u radu Vijeća.

Agencija je jedno od državnih nadležnih tijela (neovisno državno nadzorno tijelo u području zaštite osobnih podataka) koje aktivno sudjeluje u radu Nacionalnog vijeća za kibernetičku sigurnost kao stalna članica (sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Nacionalnog vijeća za kibernetičku sigurnost).

Tijekom 2023. godine održano je ukupno 12 sjednica Nacionalnog vijeća za kibernetičku sigurnost na kojima su u pravilu sudjelovali ravnatelj Agencije (kao član NVKS-a) ili zamjenik ravnatelja Agencije (kao zamjenik člana NVKS-a). Sjednice NVKS-a su bile održavane i u formi izravnog sudjelovanja (fizički održane sjednice u službenim prostorima UVNS-a) i sukladno okolnostima i u formi posrednog održavanja (e- sjednice).

Unutar aktivnosti Nacionalnog vijeća za kibernetičku sigurnost tijekom rada i održanih sjednica u 2023. godini među inim sadržano je bilo kako slijedi:

- transpozicija nove Direktive o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije (NIS2 direktiva)
- izrada nove Nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti
- nastavak rada na nacionalnoj procjeni rizika za 5G te suradnja i usklađivanje s EU-om
- uspostava Nacionalnog koordinacijskog središta za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibernetičke sigurnosti
- praćenje trendova i prijetnji u nacionalnom kibernetičkom prostoru
- praćenje (analiza) podataka o sigurnosnim incidentima i prijetnjama u kibernetičkom prostoru Republike Hrvatske

- sastanak s Uradom Vlade Republike Slovenije za informacijsku varnost na temu suradnje u području kibernetičke sigurnosti

6.1.2. Davanje stručnih mišljenja na zakonske i podzakonske akte

Sukladno članku 14. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka središnja tijela državne uprave i druga državna tijela dužna su Agenciji dostaviti nacрте prijedloga zakona i prijedloge drugih propisa kojima se uređuju pitanja vezana uz obradu osobnih podataka radi davanja stručnih mišljenja u odnosu na područje zaštite osobnih podataka.

U 2023. godini Agencija je dala mišljenje na sljedeće zakonske i podzakonske propise:

- Nacrt konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu
- Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
- Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj službi
- Nacrt konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj službi
- Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju
- Konačni nacrt prijedloga Zakona o povlasticama u prometu
- Nacrt prijedloga zakona o kibernetičkoj sigurnosti
- Nacrt prijedloga zakona o načinu, uvjetima i postupku servisiranja i kupoprodaje potraživanja
- Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju
- Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju
- Nacrt prijedloga Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama
- Nacrt prijedloga Zakona o državnim službenicima
- Nacrt konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu
- Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu
- Konačni prijedlog zakona o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača
- Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijenosu i obradi podataka o putnicima u zračnom prometu u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela terorizma i druga teška kaznena djela
- Nacrt prijedloga Zakona o mjerama ograničavanja
- Nacrt prijedloga Zakona o povlasticama u prometu
- Nacrt prijedloga zakona o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača
- Nacrt prijedloga Zakona o naplati cestarine
- Nacrt prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2017/745 o medicinskim proizvodima i Uredbe (EU) 2017/746 o *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima
- Nacrt prijedloga Zakona o medicinskim proizvodima i *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima
- Nacrt konačnog prijedloga zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma o sveobuhvatnom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Kraljevine Tajlanda, s druge strane

- Nacrt konačnog prijedloga zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma o partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Vlade Malezije, s druge strane

Pravilnici

- Nacrt pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za obavljanje djelatnosti prikupljanja, uzimanja, testiranja, obrade, očuvanja, pohrane i raspodjele ljudskih tkiva i stanica
- Nacrt pravilnika o Središnjem registru za gospodarsku djelatnost i usluge u turizmu
- Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o zbirkama podataka koje vodi granična policija
- Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o polaganju pravosudnog ispita
- Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu prikupljanja podataka, tehničkim uređajima za prikupljanje podataka, sadržaju i korisnicima operativnih zbirki podataka koje vodi granična policija te rokovima čuvanja
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima
- Nacrt pravilnika o sadržaju i načinu vođenja Nacionalnog registra pružatelja zdravstvene zaštite

Ostalo

- Prijedlog uredbe o Europskom prostoru zdravstvenih podataka (EHDS) te prateću krovnu Komunikaciju - (EU Health Data Space)- Prijedlog okvirnog stajališta RH za Uredbu o EHDS-u
- Nacrt prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama)
- Prijedlog Uredbe o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila provedbe Uredbe (EU) 2016/679 (očitovanje)
- Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju mjera te suradnji u stvarima koje se odnose na zaštitu odraslih osoba (točke preambule 54-59 i poglavlje X. – očitovanje)
- Nacrt Akta o podacima (očitovanje)
- Prijedlog uredbe o transparentnosti i ciljanju u političkom oglašavanju – mišljenje na stav Europskog parlamenta o članku 12. (očitovanje)
- Akt o umjetnoj inteligenciji (očitovanje)
- Nacrt prijedloga Napatka o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama JLPR(R)S te proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i JLP(R)S
- Prijedlog uredbe o transparentnosti i ciljanju u političkom oglašavanju
- Prijedlog Odluke o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između Vlade RH i Vlade Mađarske o izmjenama i dopunama Sporazuma između Vlade RH i Vlade Republike Mađarske o suradnji u borbi protiv prekograničnog kriminala
- Prijedlog zaključaka Dogovora o zajedničkom vođenju obrade podataka u pogledu obrade osobnih podataka u kontekstu informacijskog sustava za odgovorno nabavljanje minerala (ReMIS)
- Nacrt Nacionalnog protokola o prikupljanju i obradi podataka

- Smjernica o ostvarivanju prava na pristup informacijama u odnosu na zaštitu osobnih podataka

Sudjelovanje u izradi normativnih akata:

- Radna skupina za izradu Zakona o lobiranju
- Radna skupina za izradu Zakona o provjeri izravnih stranih ulaganja
- Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o upravljanju podacima
- Radna skupina za provedbu Projekta izrade i uspostave Registra stanovništva, obitelji i kućanstva
- Radna skupina za izradu Zakona o provedbi Zakona o upravljanju podacima
- Radna skupina za izradu Prijedlog Zakona o naplati cestarine
- Radna skupina za izradu prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama)

6.1.3. EU Koordinacija

Nacionalni sudovi država članica, na temelju čl. 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) upućuju Sudu Europske unije (Sud) zahtjeve za prethodnu odluku, kojima se pred Sudom pokreću tzv. prethodni postupci. U tim postupcima Sud, na zahtjev nacionalnog suda, daje tumačenje prava Europske unije i/ili ocjenu valjanosti akata institucija Europske unije.

Odluke Suda o prethodnim postupcima obvezuju nacionalni sud koji je uputio zahtjev, kao i sve druge nacionalne sudove svih država članica, kad razmatraju jednaki problem. Kroz odluke Suda u prethodnim postupcima oblikovana su brojna temeljna pravna načela te one predstavljaju pravno obvezujući izvor prava.

Agencija je davala mišljenje EU koordinaciji o potrebi uključivanja RH u postupak pred Sudom u svim prethodnim postupcima vezanim za zaštitu osobnih podataka. Tijekom 2023. godine, Agencija je EU koordinaciji uputila 11 mišljenja o potrebi uključivanja RH u postupak pred Sudom.

6.2. EU I MEĐUNARODNA SURADNJA

Agencija, u svojstvu nacionalnog nadzornog tijela odgovornog za zaštitu osobnih podataka, sustavno prati uređenje zaštite osobnih podataka u zemlji i inozemstvu te u tu svrhu surađuje s tijelima nadležnima za nadzor nad zaštitom osobnih podataka država članica Europske unije, ali i tijelima drugih zemlja izvan Europske unije. Agencija i dalje bilježi kontinuiranu suradnju s institucijama EU te međunarodnim organizacijama iz drugih zemalja - direktno ili putem domaćih nadležnih institucija.

6.2.1. Suradnja s tijelima Europske unije i nadzornim tijelima za zaštitu podataka u zemljama članicama Europske unije

a) Europski odbor za zaštitu podataka

Europski odbor za zaštitu podataka (European Data Protection Board - EDPB), kao tijelo Unije koje ima pravnu osobnost, čine čelnici jednog nadzornog tijela iz svake države članice i Europski nadzornik za zaštitu podataka (European Data Protection Supervisor – EDPS).

Na sjednicama Europskog odbora za zaštitu podataka Agenciju predstavlja član Europskog odbora za zaštitu podataka, ravnatelj Agencije za zaštitu osobnih podataka Zdravko Vukić.

Europski odbor za zaštitu podataka je tijekom 2023. godine održao 13 plenarnih sjednica. Tijekom izvještajnog razdoblja, EDPB je raspravio i usvojio brojne dokumente namijenjene prije svega voditeljima i izvršiteljima obrade, a u cilju olakšavanja primjene odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka. EDPB je također usvojio mišljenje o Nacrtu Odluke o primjerenosti u pogledu okvira za zaštitu podataka između EU-a i SAD-a, ali i mišljenja o pojedinim zakonodavnim prijedlozima. Nadalje, EDPB je usvojio odluku o rješavanju sporova na temelju članka 65. Opće uredbe o zaštiti podataka u vezi s nacrtom odluke irskog nadzornog tijela za zaštitu podataka o zakonitosti prijenosa podataka u Sjedinjene Američke Države od strane Meta Platforms Ireland Limited, mišljenja o nacrtu odluka nadležnih nadzornih tijela za zaštitu podataka o obvezujućim korporativnim pravilima, o uvjetima za akreditaciju tijela za praćenje kodeksa ponašanja, o uvjetima za akreditaciju certifikacijskih tijela itd. Ističemo da je Europski odbor za zaštitu podataka 27. listopada 2023. donio hitnu obvezujuću odluku iz članka 66. Opće uredbe o zaštiti podataka kojom se irskom tijelu za zaštitu podataka kao vodećem nadzornom tijelu nalaže da u roku od dva tjedna poduzme konačne mjere u vezi s Meta Ireland Limited i da uvede zabranu obrade osobnih podataka za bihevioralno oglašavanje na temelju ugovora i legitimnog interesa u cijelom Europskom gospodarskom prostoru (EGP). Na sastanku u studenom, EDPB je usvojio Smjernice o tehničkom opsegu članka 5. stavka 3. Direktive o e-privatnosti. Smjernice imaju za cilj pojasniti koje tehničke operacije, posebno nove i nastajuće tehnike praćenja, obuhvaća Direktiva, te pružiti veću pravnu sigurnost voditeljima obrade i pojedincima.

U nastavku navodimo značajne teme i zaključke za sastanaka Europskog odbora za zaštitu podataka:

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 17. siječnja 2023. godine

Na prvoj plenarnoj sjednici u 2023. godini, predsjednik Europske komisije za pravosuđe Didier Reynders predstavio je članovima Odbora nacrt Odluke o primjerenosti okvira za zaštitu podataka između EU-a i SAD-a.

Europski odbor za zaštitu podataka usvojio je izvješće o nalazima svoje prve koordinirane provedbene mjere, koje je bilo usmjereno na upotrebu usluga u oblaku u javnom sektoru. Europski odbor za zaštitu podataka naglašava potrebu da javna tijela djeluju potpuno u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka i uključuje preporuke za javni sektor pri upotrebi proizvoda ili usluga u oblaku.

Koordinirani provedbeni okvir (CEF) propituje dublje metode suradnje među tijelima za zaštitu podataka kako bi se postigla bolja učinkovitost i dosljednost. Diljem Europe organizacije javnog sektora okreću se uslugama računalstva u oblaku i suočavaju se s poteškoćama pri dobivanju usluga i proizvoda usklađenih s Općom uredbom o zaštiti podataka. S osobnim podacima koje obrađuju javne službe mora se postupati s najvećom pažnjom, posebno kada ih obrađuje treća strana.

CEF je ključna mjera Europskog odbora za zaštitu podataka u okviru njegove strategije za razdoblje 2021.-2023., a čiji je cilj pojednostavniti provedbu i suradnju među nadzornim tijelima.

Osim toga, Europski odbor za zaštitu podataka usvojio je izvješće o radu radne skupine na temu dizajna banneri (skočnog prozora) za prihvaćanje/odbijanje kolačića, koja je osnovana u rujnu 2021. radi koordinacije odgovora na pritužbe koje je podnijela nevladina organizacija NOYB-Radna skupina nastojala je promicati suradnju, razmjenu informacija i najbolje prakse među tijelima za zaštitu podataka, što je bilo ključno za osiguravanje dosljednog pristupa dizajnu banneri za kolačiće diljem EGP-a. U izvješću su se tijela za zaštitu podataka usuglasila o zajedničkom nazivniku u svojem tumačenju primjenjivih odredaba Direktive o e-privatnosti i Opće uredbi o zaštiti podataka o pitanjima kao što su gumbi za odbijanje, unaprijed označena polja, dizajn banneri ili ikone za povlačenje privole.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 14.- 15. veljače 2023. godine

Na sjednici Europskog odbora za zaštitu podataka u veljači usvojeno je mišljenje o nacrtu Odluke o primjerenosti u pogledu okvira za zaštitu podataka između EU-a i SAD-a. Europski odbor za zaštitu podataka pozdravio je znatna poboljšanja, kao što su uvođenje zahtjeva koji utjelovljuju načela nužnosti i proporcionalnosti za prikupljanje podataka u SAD-u i novi mehanizam pravne zaštite za ispitanike u EU-u. Odbor je istodobno izrazio i zabrinutost te zatražio pojašnjenja u pogledu nekoliko točaka. Pojašnjenja se posebno odnose na određena prava ispitanika, daljnje prijenose, područje primjene izuzeća, privremeno masovno prikupljanje podataka i praktično funkcioniranje mehanizma pravne zaštite.

Nacrt Odluke o primjerenosti, koji je Europska komisija objavila 13. prosinca 2022., temelji se na Okviru za zaštitu privatnosti podataka između EU-a i SAD-a (DPF) koji bi trebao zamijeniti sustav zaštite privatnosti „Štit privatnosti“ koji je Sud EU-a poništio u presudi Schrems II. Ključna komponenta DPF-a su okvirna načela privatnosti podataka između EU-a i SAD-a, koja je izdalo Ministarstvo trgovine SAD-a. DPF se primjenjuje samo na američke organizacije koje su se samocertificirale. Europski odbor za zaštitu podataka sada je donio mišljenje o Nacrtu odluke u kojem se razmatraju komercijalni aspekti i pristup američkih javnih tijela podacima te njihova upotreba.

Kad je riječ o pristupu vlade podacima koji se prenose SAD-u, Europski odbor za zaštitu podataka je primio na znanje znatna poboljšanja uvedena Izvršnim nalogom 14086. Izvršni nalog uvodi koncepte nužnosti i proporcionalnosti u pogledu prikupljanja obavještajnih podataka u SAD-u (obavještajne podatke o signalima).

Nadalje, novim mehanizmom pravne zaštite stvaraju se prava za pojedince iz EU-a i isti podliježe preispitivanju Odbora za nadzor privatnosti i građanskih sloboda (PCLOB). Izvršnim nalogom se uvodi i više zaštitnih mjera kako bi se osigurala neovisnost Suda za preispitivanje zaštite podataka (DPRC), a što nije bio slučaj s prethodnim mehanizmom Pravobranitelja, te se uvode učinkovitiji pravni lijekovi u slučajevima kršenja prava ispitanika, uključujući dodatne zaštitne mjere za ispitanike.

Europski odbor za zaštitu podataka također je izrazio zabrinutost zbog nepostojanja zahtjeva za prethodno odobrenje neovisnog tijela za masovno prikupljanje podataka (eng. *data in bulk*) u skladu s Izvršnim nalogom br. 12333, kao i zbog nedostatka sustavnog neovisnog *ex post* preispitivanja od strane suda ili jednako neovisnog tijela.

Kad je riječ o mehanizmu pravne zaštite, Europski odbor za zaštitu podataka prepoznaje dodatne zaštitne mjere, kao što su uloga posebnih zagovornika i preispitivanje mehanizma pravne zaštite od strane PCLOB-a. Europski odbor za zaštitu podataka istodobno je zabrinut zbog opće primjene standardnog odgovora Suda za preispitivanje zaštite podataka (DPRC) kojim se podnositelja pritužbe obavještava da nisu utvrđene povrede ili da je donesena odluka kojom se nalažu odgovarajuće korektivne mjere, posebno s obzirom na to da se na tu odluku ne može uložiti žalba. Europski odbor za zaštitu podataka je pozvao Europsku komisiju da pomno prati praktično funkcioniranje tog mehanizma.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 28. veljače 2023. godine

Članovi EDPB-a raspravljali su o mišljenju o Nacrtu provedbene odluke Europske komisije o odgovarajućoj razini zaštite osobnih podataka u EU-SAD okviru za privatnost podataka i postigli dogovor o nekoliko izmjena teksta mišljenja tijekom sastanka.

Nadalje, članovi Europskog odbora za zaštitu podataka raspravljali su o povezanosti između donošenja internih politika i postupaka od strane obavještajnih agencija SAD-a i stupanja na snagu ili donošenja odluke o primjerenosti. Europski odbor za zaštitu podataka složio se da bi stupanje na snagu i donošenje odluke ovisilo, među ostalim, o tome da sve obavještajne agencije SAD-a donesu ažurirane politike i postupke za provedbu EO-a br. 14086. Članovi Europskog odbora za zaštitu podataka također su se složili da će preporučiti Europskoj komisiji da ocijeni te ažurirane politike i postupke te da tu procjenu podijeli s Europskim odborom za zaštitu podataka. Naposljetku, članovi Europskog odbora za zaštitu podataka raspravljali su o sažetku Odluke i složili se da bi se u predmetnom sažetku trebalo upućivati na uvođenje načela nužnosti i proporcionalnosti te pojedinačnog mehanizma pravne zaštite za ispitanike iz EU-a kao znatnih poboljšanja koja je ponudio EO 14086 u usporedbi s prethodnim pravnim okvirom.

Naposljetku, članovi EDPB-a jednoglasno su usvojili mišljenje o Nacrtu provedbene odluke Europske komisije o odgovarajućoj razini zaštite osobnih podataka u EU-SAD okviru za privatnost podataka.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 28. ožujka 2023. godine

Tijekom plenarne sjednice održane 28. ožujka, EDPB je usvojio pismo namijenjeno Europskom parlamentu, Vijeću i Europskoj komisiji o razmjeni podataka u svrhu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (AML/CFT). Ovo pismo naglašava značajne rizike za privatnost i zaštitu podataka koje predstavljaju neke izmjene i dopune koje je uvelo Vijeće, a koje bi dopustile privatnim subjektima, pod određenim uvjetima, međusobnu razmjenu osobnih podataka u svrhe sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u vezi sa „sumnjivim transakcijama” i prikupljenim podacima tijekom izvršavanja obveza dubinske analize klijenta.

EDPB je izrazio ozbiljnu zabrinutost u pogledu zakonitosti, nužnosti i proporcionalnosti ovih odredbi, koje bi mogle rezultirati obradom vrlo velikih razmjera od strane privatnih subjekata. EDPB smatra da izmjene i dopune ne određuju na odgovarajući način uvjete pod kojima je takva obrada opravdana te da ne pružaju dovoljne zaštitne mjere s obzirom da bi takva obrada mogla imati značajan utjecaj na pojedince, poput stavljanja na crnu listu i isključenja iz financijskih usluga. EDPB stoga preporučuje suzakonodavcima da se te odredbe ne uključe u konačni tekst Prijedloga Uredbe o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 13. travnja 2023. godine

Na plenarnoj sjednici održanoj 13. travnja, EDPB je donio odluku o rješavanju sporova na temelju članka 65. Opće uredbe o zaštiti podataka u vezi s nacrtom odluke irskog nadzornog tijela za zaštitu podataka o zakonitosti prijenosa podataka u Sjedinjene Američke Države od strane Meta Platforms Ireland Limited. Obvezujuća odluka odnosi se na važna pravna pitanja koja proizlaze iz nacrta odluke irskog tijela za zaštitu podataka kao vodećeg nadzornog tijela u pogledu voditelja obrade Meta. Obvezujuća odluka Europskog odbora za zaštitu podataka ima ključnu ulogu u osiguravanju pravilne i dosljedne primjene Opće uredbe o zaštiti podataka od strane nacionalnih tijela za zaštitu podataka.

Budući da nije postignut konsenzus o prigovorima koje je podnijelo nekoliko tijela za zaštitu podataka, Europski odbor za zaštitu podataka pozvan je da spor između tijela za zaštitu podataka riješi u roku od dva mjeseca.

Konkretnije, EDPB u svojoj obvezujućoj odluci rješava spor o tome treba li u konačnu odluku irskog tijela za zaštitu podataka uključiti administrativnu novčanu kaznu i/ili dodatni nalog za usklađivanje obrade.

Vodeće nadzorno tijelo donosi svoju konačnu odluku, upućenu voditelju obrade, na temelju obvezujuće odluke EDPB-a uzimajući u obzir pravnu procjenu Europskog odbora za zaštitu podataka, najkasnije mjesec dana nakon što je EDPB priopćio svoju odluku. Europski odbor za zaštitu podataka objavit će svoju odluku na svojim internetskim stranicama nakon što vodeće nadzorno tijelo obavijesti voditelja obrade o svojoj nacionalnoj odluci.

Članovi Europskog odbora za zaštitu podataka raspravljali su o nedavnim mjerama koje je talijansko tijelo za zaštitu podataka poduzelo protiv voditelja obrade Open AI u vezi s jezičnim modelom umjetne inteligencije Chat GPT.

Europski odbor za zaštitu podataka odlučio je osnovati posebnu radnu skupinu za poticanje suradnje i razmjenu informacija o mogućim provedbenim mjerama koje provode tijela za zaštitu podataka.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 26. travnja 2023. godine

Tajništvo EDPB-a predstavilo je popis stručnih podskupina i koordinatora radnih skupina, podsjećajući na potrebu za imenovanjem koordinatora na mandat od dvije godine i naglasilo potrebu za zamjenom nekih koordinatora i imenovanjem nekih novih radnih skupina za nedavno osnovane radne skupine. Nakon rasprave članovi Europskog odbora za zaštitu podataka također su odlučili da bi svaka stručna podskupina i radna skupina trebala imati dva koordinatora.

Članovi Europskog odbora za zaštitu podataka jednoglasno su usvojili popis koordinatora stručnih podskupina i radnih skupina.

Tajništvo EDPB-a predstavilo je Vodič za zaštitu podataka za mala poduzeća, čiji je cilj pružiti praktične informacije mikro malim i srednjim poduzetnicima o usklađenosti s Općom uredbom o zaštiti podataka na jednostavan i razumljiv način. Radi se o mjeri za podizanje svijesti o zaštiti podataka koja je jedna od ključnih inicijativa u Strategiji Europskog odbora za zaštitu podataka za razdoblje 2021.- 2023.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 24. i 25. svibnja 2023. godine

Na sjednici u svibnju, Europski odbor za zaštitu podataka izabrao je Anu Talus za novu predsjednicu Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) koja je zamijenila predsjednicu na odlasku Andreu Jelinek. U skladu s člankom 73. Opće uredbe o zaštiti podataka, Odbor bira jednog predsjednika i dva zamjenika predsjednika među svojim članovima običnom većinom i tajnim glasovanjem. Njihov mandat traje pet godina i može se jednom obnoviti. Predsjednik Europskog odbora za zaštitu podataka nadzire sve zadaće Odbora i osigurava njihovo pravodobno izvršavanje. Europski odbor za zaštitu podataka također je izabrao Irene Loizidou Nikolaidou, čelnicu nadzornog tijela Cipra, za novu zamjenicu predsjednice EDPB-a.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 20. lipnja 2023. godine

Tijekom plenarne sjednice održane 20. lipnja 2023., Europski odbor za zaštitu podataka usvojio je predložak obrasca za podnošenje pritužbi kako bi se pojedincima olakšalo podnošenje pritužbi nadzornom tijelu i naknadna obrada pritužbi od strane tijela za zaštitu podataka u prekograničnim predmetima.

U predlošku se uzimaju u obzir postojeće razlike između nacionalnih zakona i praksi. Tijela za zaštitu podataka upotrebljavat će ga na dobrovoljnoj osnovi i mogu ga prilagoditi svojim nacionalnim zahtjevima.

Predložak se može upotrijebiti i za slučajeve u kojima pritužbu podnosi pojedinac osobno i za slučajeve u kojima pritužbu podnosi netko drugi, odnosno pravni zastupnik, subjekt koji djeluje u ime pojedinca ili subjekt koji djeluje na vlastitu inicijativu.

Osim toga, Europski odbor za zaštitu podataka izradio je predložak potvrde o primitku kojim se podnositelju pritužbe nastoje pružiti opće informacije o sljedećim koracima nakon podnošenja pritužbe te u kojem se ističe pravo na djelotvoran pravni lijek protiv pravno obvezujuće odluke tijela za zaštitu podataka.

Nakon javnog savjetovanja Europski odbor za zaštitu podataka donio je konačnu verziju preporuka o zahtjevu za odobrenje te o elementima i načelima koji se nalaze u obvezujućim korporativnim pravilima voditelja obrade (BCR-C). Te preporuke čine ažuriranje postojećeg referentnog dokumenta BCR-C, koji sadržava kriterije za odobrenje BCR-C-a, i spajaju ga sa standardnim obrascem zahtjeva za BCR-C.

Nadalje, Preporukama se postojeće smjernice usklađuju i sa zahtjevima iz presude Suda u predmetu Schrems II.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 18. srpnja 2023. godine

Tijekom održane u srpnju, Europski odbor za zaštitu podataka je usvojio informativni dokument za pojedince i subjekte koji prenose podatke u SAD. Cilj ovog dokumenta je pružiti sažete i objektivne informacije o učinku Odluke o primjerenosti na prijenose u SAD, mehanizme pravne zaštite dostupne na temelju Okvira za zaštitu podataka (DPF) i novi mehanizam pravne zaštite u području nacionalne sigurnosti.

U informativnoj napomeni pojašnjava se da prijenose na temelju odluka o primjerenosti nije potrebno nadopuniti dopunskim mjerama. Za prijenose u SAD koji nisu uvršteni na „Popis okvira za zaštitu podataka” potrebne su odgovarajuće zaštitne mjere, kao što su standardne klauzule o zaštiti podataka ili obvezujuća korporativna pravila. U tom pogledu Europski odbor za zaštitu podataka ističe da se sve zaštitne mjere koje je uvela vlada SAD-a u području nacionalne sigurnosti (uključujući mehanizam pravne zaštite) primjenjuju na sve podatke prenesene u SAD, bez obzira na alat za prijenos koji se upotrebljava.

Nadalje, u informativnoj napomeni navodi se da u području nacionalne sigurnosti pojedinci iz EU-a mogu podnijeti pritužbu svojem nacionalnom tijelu za zaštitu podataka kako bi iskoristili novi mehanizam pravne zaštite bez obzira na alat za prijenos osobnih podataka u SAD.

Tijekom plenarne sjednice predstavnici Europske komisije održali su i prezentaciju o Okviru za zaštitu podataka i promjenama koje su uslijedile nakon mišljenja Europskog odbora za zaštitu podataka.

Nadalje, Europski odbor za zaštitu podataka usvojio je izjavu o prvom preispitivanju Odluke o primjerenosti Japana. Izjava je uglavnom usmjerena na procjenu komercijalnih aspekata odluke o primjerenosti Japana jer je japanski pravni okvir od donošenja odluke o primjerenosti doživio određene izmjene u tom području, što je dovelo do daljnjeg usklađivanja s Općom uredbom o zaštiti podataka. To uključuje proširenje prava na prigovor na obradu, jačanje obveze obavješćivanja japanskog tijela za zaštitu podataka i pojedinaca o povredama podataka te proširenje područja primjene japanskog Zakona o zaštiti osobnih informacija (APPI) tako da se njime više ne isključuju osobni podaci koji se „izbrišu” u roku od šest mjeseci.

Europski odbor za zaštitu podataka istodobno smatra da postoje neka područja koja Europska komisija treba pomnije pratiti, posebno u pogledu nove kategorije „pseudonimiziranih” osobnih podataka u japanskom pravu i upotrebe privole u situacijama neravnoteže moći. Europski odbor za zaštitu podataka stoga pozdravlja predanost Europske komisije pomnom praćenju tih pitanja.

Općenito, Europski odbor za zaštitu podataka slaže se s procjenom Europske komisije o preispitivanju i pozdravlja prijedlog Komisije da se prijeđe na četverogodišnji ciklus preispitivanja.

U nastavku plenarne sjednice, odlukom članova Europskog odbora za zaštitu podataka, predstavnica Agencije za zaštitu osobnih podataka imenovana je koordinatoricom

stručne EDPB-ove podskupine za suradnju. Fokus rada ove stručne podskupine je na mehanizmu suradnje i konzistentnosti u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka, postupovnim pitanjima koja se odnose na članak 56. Opće uredbe o zaštiti podataka i poglavlje VII. (odjeljak 1. i 2.) Opće uredbe o zaštiti podataka, slučajevi suradnje u kojima organizacija nema poslovni nastana u EU-u i međunarodna uzajamna pomoć i drugi alati za suradnju u provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka izvan EU-a (čl. 50. Opće uredbe o zaštiti podataka).

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 2. kolovoza 2023. godine

Na plenarnoj sjednici 2. kolovoza 2023. godine Europski odbor za zaštitu podataka usvojio je Odluku o rješavanju sporova na temelju članka 65. Opće uredbe o zaštiti podataka u vezi nacрта odluke irskog tijela za zaštitu podataka u predmetu TikTok. Obvezujuća odluka odnosi se na pravna pitanja koja proizlaze iz prigovora na nacrt odluke irskog tijela za zaštitu podataka kao vodećeg nadzornog tijela vezano za voditelja obrade Technology Limited (TTL). Obvezujućom odlukom Europskog odbora za zaštitu podataka osigurava se da nacionalna tijela za zaštitu podataka ispravno i dosljedno primjenjuju Opću uredbu o zaštiti podataka.

Nakon provedene istrage po službenoj dužnosti, irsko tijelo za zaštitu podataka izdalo je Nacrt odluke o obradi osobnih podataka registriranih korisnika TikToka u dobi od 13 do 17 godina, kao i o određenim pitanjima u vezi s obradom osobnih podataka djece mlađe od 13 godina. Budući da nije postignut konsenzus o prigovorima koje su podnijela tijela za zaštitu podataka, Europski odbor za zaštitu podataka pozvan je da spor između tijela za zaštitu podataka riješi u roku od dva mjeseca.

Prigovori su se odnosili, među ostalim, na pitanje je li došlo do povrede tehničke i integrirane zaštite podataka utvrđene u članku 25. Opće uredbe o zaštiti podataka vezano za verifikaciju dobi korisnika TikToka i je li došlo do povrede načela poštenosti u odnosu na određena obilježja dizajna korisničkog sustava.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 19. i 20. rujna 2023. godine

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) i Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) usvojili su zajedničko mišljenje o prijedlogu Europske komisije za donošenjem Uredbe o dodatnim proceduralnim pravilima za provedbu Opće uredbe o zaštiti podataka. Cilj je ovog prijedloga osigurati pravovremeni dovršetak istraga i pružanje brzih pravnih lijekova za pojedince u prekograničnim predmetima i to usklađivanjem niza proceduralnih razlika diljem EU-a i pojednostavljenjem postupka prekogranične suradnje. Prijedlog se temelji na popisu prijedloga koji je Europski odbor za zaštitu podataka poslao Europskoj komisiji u listopadu 2022.

Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka smatraju da bi se prijedlozi za utvrđivanje dogovora mogli dodatno poboljšati osiguravanjem veće uključenosti predmetnih nadzornih tijela u sami postupak jer bi se time izbjegli mogući sporovi u kasnijoj fazi. Konkretno, „preliminarne dokaze” upućene strankama u ispitnom postupku i „prethodno stajalište” za odbijanje pritužbe trebalo bi prethodno podijeliti sa predmetnim nadzornim tijelima prije nego što se podnesu strankama u ispitnom postupku ili podnositelju pritužbe. Nadalje, trebalo bi utvrditi rokove, koji se mogu produljiti u opravdanim okolnostima, za određene proceduralne korake kako bi se omogućila brza i učinkovita provedba.

Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka naglašavaju da se tim prijedlogom ne bi trebala neopravdano ograničiti sposobnost predmetnih nadzornih tijela da podnesu relevantne i obrazložene prigovore na nacrt odluke, uključujući i opseg istrage. Također pozivaju suzakonodavce da ne mijenjaju trenutni pristup pravu stranaka na saslušanje u postupku rješavanja sporova koji se pokreće kada tijela za zaštitu podataka ne postignu dogovor u predmetu. Predloženom izmjenom zahtijevalo bi se od predsjednika Europskog odbora za zaštitu podataka da strankama pod istragom i podnositelju pritužbe dostavi „izjavu o razlozima”. Čini se da to nije u skladu sa načelima “One-stop-shop” mehanizma; te se također smatra nepotrebnim s obzirom na trenutnu praksu kojom se Europskom odboru za zaštitu podataka omogućuje da na odgovarajući način uzme u obzir stajališta stranaka i donese odluku u zadanim rokovima.

Kad je riječ o hitnom postupku iz članka 66. stavka 2. Opće uredbe o zaštiti podataka, Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka pozivaju suzakonodavce da navedu kako konačne mjere donose nadležna tijela za zaštitu podataka i da, prema potrebi, imaju šire područje primjene od samog područja tijela za zaštitu podataka koje je podnijelo zahtjev. Naposljetku, kako je Europski nadzornik za zaštitu podataka istaknuo u inicijativi poslanoj Komisiji u travnju 2023., trebalo bi ukloniti postojeće praktične prepreke učinkovitoj suradnji između nacionalnih tijela za zaštitu podataka i EDPS-a. Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka stoga preporučuju uvođenje posebne odredbe u tu svrhu.

Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka usvojili su zajedničko stajalište kao odgovor na javno savjetovanje Europske komisije o predlošku izvješća za opis tehnika profiliranja potrošača u skladu s člankom 15. Zakona o digitalnim tržištima. U skladu sa Zakonom o digitalnim tržištima određeni gatekeeperi morat će svake godine dostavljati takva izvješća Europskoj komisiji. Cilj je nacrtu utvrditi što bi gatekeeperi trebali uključiti u neovisno revidirane opise svojih tehnika izrade profila. Komisija će te opise proslijediti Europskom odboru za zaštitu podataka i na njima će se temeljiti provedbene mjere tijela za zaštitu podataka.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 17. listopada 2023. godine

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) i Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) usvojili su zajedničko mišljenje o prijedlogu Uredbe o digitalnom euru kao digitalnoj valuti središnje banke. Digitalni euro ima za cilj omogućiti pojedincima mogućnost elektroničkog plaćanja, kako putem mreže tako i izvanmrežno, kao dodatno sredstvo plaćanja uz mogućnost plaćanja u gotovini.

Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka potvrđuju da se prijedlogom Uredbe rješavaju mnogi aspekti zaštite podataka u vezi s digitalnim eurom, posebno rješavanjem problema izvanmrežnog načina obrade osobnih podataka kako bi se obrada osobnih podataka svela na najmanju moguću mjeru. Konkretno, Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka snažno pozdravljaju činjenicu da će korisnici digitalnog eura uvijek imati mogućnost plaćanja digitalnim eurom ili u gotovini. Istovremeno, Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka daju nekoliko preporuka kako bi se bolje osigurali najviši standardi zaštite osobnih podataka i privatnosti za budući digitalni euro.

U skladu s prijedlogom Uredbe, Europska središnja banka i nacionalne središnje banke mogu uspostaviti jedinstvenu pristupnu točku radi provjere da iznos digitalnih eura koji korisnici

posjeduju ne premašuje maksimalni dopušteni iznos, poznat kao ograničenje posjedovanja. Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka razumiju da će se ova provjera vršiti obradom identifikatora korisnika digitalnog eura i njihovih povezanih ograničenja posjedovanja. U svom zajedničkom mišljenju, Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka traže pojašnjenja u vezi s obradom ovih identifikatora. Nadalje, Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka preporučuju napraviti procjenu je li jedinstvena pristupna točka nužna i razmjerna, naglašavajući da su tehničke mjere kojima se omogućuje decentralizirano pohranjivanje tih identifikatora izvedive, kao alternativa.

Kada je riječ o mehanizmu za otkrivanje i sprječavanje prijevара (FDPM) koji je uključen u prijedlog Uredbe, Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka smatraju da nedostaje faktor predvidljivosti. Prema njihovom mišljenju, obrada osobnih podataka unutar spomenutog mehanizma od strane Europske središnje banke i pružatelja platnih usluga (PSP) nije jasno definirana. Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka preporučuju da se dodatno dokaže potreba za mehanizmom za otkrivanje i sprječavanje prijevара. U nedostatku takvih dokaza, Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka preporučuju razmatranje manje invazivnih mjera s obzirom na zaštitu podataka. Također, Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka preporučuju da se u tom kontekstu definiraju uloge i zadaće Europske središnje banke, nacionalnih središnjih banaka i pružatelja platnih usluga, u skladu s ključnim načelima zaštite podataka.

Naposljetku, Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka ističu da bi se prijedlogom Uredbe trebale dodatno razjasniti odgovornosti Europske središnje banke i pružatelja platnih usluga u pogledu zaštite podataka. To uključuje pravne osnove na koje bi se Europska središnja banka i pružatelj platnih usluga trebali osloniti, te vrste osobnih podataka koje bi trebali obrađivati za izdavanje, distribuciju i korištenje digitalnog eura.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 27. listopada 2023. godine

Europski odbor za zaštitu podataka donio je 27. listopada hitnu obvezujuću odluku kojom se irskom tijelu za zaštitu podataka kao vodećem nadzornom tijelu nalaže da u roku od dva tjedna poduzme konačne mjere u vezi s Meta Ireland Limited i da uvede zabranu obrade osobnih podataka za bihevioralno oglašavanje na temelju ugovora i legitimnog interesa u cijelom Europskom gospodarskom prostoru (EGP).

Hitna obvezujuća odluka uslijedila je nakon zahtjeva norveškog tijela za zaštitu podataka da poduzme konačne mjere u tom području koje bi imale učinak u cijelom Europskom gospodarskom prostoru (EGP).

Zabrana obrade stupit će na snagu tjedan dana nakon što irsko nadzorno tijelo obavijesti voditelja obrade o konačnim mjerama.

Irsko tijelo za zaštitu podataka 31. listopada obavijestilo je Metu o hitnoj obvezujućoj odluci Europskog odbora za zaštitu podataka.

Europski odbor za zaštitu podataka prima na znanje prijedlog društva Meta za obradu osobnih podataka u svrhu ciljanog oglašavanja na temelju privole, kako je navedeno 30. listopada.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 13.-14. studenog 2023. godine

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) usvojio je Smjernice o tehničkom opsegu članka 5. stavka 3. Direktive o e-privatnosti. Smjernice imaju za cilj pojasniti koje tehničke operacije, posebno nove i nastajuće tehnike praćenja, obuhvaća Direktiva, te pružiti veću pravnu sigurnost voditeljima obrade i pojedincima.

Kako bi pojasnile opseg članka, Smjernice analiziraju ključne pojmove navedene u ovom članku, poput 'informacija', 'terminalna oprema pretplatnika ili korisnika', 'elektronička komunikacijska mreža', 'stjecanje pristupa' i 'pohranjene informacije/pohrana'. Smjernice također uključuju skup praktičnih slučajeva s uobičajenim tehnikama praćenja.

Smjernice se bave isključivo opsegom primjene članka 5. stavka 3. Direktive o e-privatnosti. Ne razmatraju kako bi se trebala prikupljati privola niti izuzetke navedene u članku.

Europski odbor za zaštitu podataka donio je 27. listopada 2023. hitnu obvezujuću odluku kojom se irskom tijelu za zaštitu podataka kao vodećem nadzornom tijelu nalaže da u roku od dva tjedna poduzme konačne mjere u vezi s Meta Ireland Limited (Meta IE) i da uvede zabranu obrade osobnih podataka za bihevioralno oglašavanje na temelju pravnih osnova ugovora i legitimnog interesa u cijelom Europskom gospodarskom prostoru.

Hitna obvezujuća odluka uslijedila je nakon zahtjeva norveškog tijela za zaštitu podataka da poduzme konačne mjere u tom području koje bi imale učinak u cijelom Europskom gospodarskom prostoru. Zabrana obrade stupit će na snagu tjedan dana nakon što irsko nadzorno tijelo obavijesti voditelja obrade o konačnim mjerama.

Irsko nadzorno tijelo za zaštitu podataka 31. listopada obavijestilo je Metu o hitnoj obvezujućoj odluci Europskog odbora za zaštitu podataka.

Nakon pažljivog razmatranja Europski odbor za zaštitu podataka smatrao je potrebnim naložiti irskom nadzornom tijelu da uvede zabranu obrade Meti na razini Europskog gospodarskog prostora. Obvezujućim odlukama Europskog odbora za zaštitu podataka već je u prosincu 2022. pojašnjeno da ugovor nije odgovarajuća pravna osnova za obradu osobnih podataka u svrhu bihevioralnog oglašavanja koje provodi voditelj obrade Meta.

Plenarna sjednica Europskog odbora za zaštitu podataka, 12. i 13. prosinca 2023. godine

Na zadnjoj plenarnoj sjednici u 2023. godini Europski odbor za zaštitu podataka zaključio je da je primjena Opće uredbe o zaštiti podataka u prvih pet i pol godina bila uspješna. Iako predstoji niz važnih izazova, Europski odbor za zaštitu podataka smatra da je u ovom trenutku prerano revidirati Opću uredbu o zaštiti podataka i poziva suzakonodavce da brzo donesu novu Uredbu kojom se utvrđuju dodatna postupovna pravila povezana s prekograničnom provedbom Opće uredbe o zaštiti podataka. Osim toga, Europski odbor za zaštitu podataka naglašava da su tijelima za zaštitu podataka i Europskom odboru za zaštitu podataka potrebni dostatni resursi za nastavak obavljanja svojih zadaća.

Europski odbor za zaštitu podataka učvrstio je svoj položaj kao tijela EU-a zaduženog za osiguravanje dosljedne primjene Opće uredbe o zaštiti podataka. Izgradio je sveobuhvatnu zbirku dokumenata sa smjernicama kako bi potaknuo promicanje usklađenosti među voditeljima obrade i izvršiteljima obrade te dosljednosti među nadzornim tijelima za zaštitu podataka. Osim toga, pružio je okvir za praktičnu primjenu alata za usklađenost kao što su kodeksi ponašanja i mehanizmi certificiranja, što im je omogućilo da na dosljedan način postanu operativni u cijelom EU-u. Nadalje, Europski odbor za zaštitu podataka uspješno je

odigrao svoju jedinstvenu ulogu u rješavanju sporova u prekograničnim predmetima, čime je osigurao dosljednu primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka.

Kad je riječ o provedbi, Europski odbor za zaštitu podataka uvjeren je da djelotvorna i učinkovita suradnja među tijelima za zaštitu podataka dovodi do zajedničke kulture zaštite podataka. Postojeći alati u Općoj uredbi o zaštiti podataka imaju potencijal za postizanje tog cilja, pod uvjetom da se upotrebljavaju na dovoljno usklađen način.

Europski odbor za zaštitu podataka i tijela za zaštitu podataka nastaviti će ulagati napore u daljnje jačanje suradnje u provedbi i postizanje učinkovitijih i dosljednijih rezultata u okviru postojećeg pravnog okvira.

Nadalje, Europski odbor za zaštitu podataka poziva države članice da osiguraju da sva tijela za zaštitu podataka imaju potrebne resurse za učinkovito obavljanje svojih zadaća s obzirom na značajne izazove koji su pred nama. Prije svega, tehnološko okruženje koje se stalno razvija svakodnevno predstavlja nove izazove u području zaštite podataka. Također se razmatra ili je uvedeno novo zakonodavstvo kojim se osiguravaju dodatna pravila za stvaranje sigurnijeg digitalnog prostora i uspostavu jednakih uvjeta za poduzeća u digitalnom gospodarstvu, kao što su Akt o digitalnim tržištima, Akt o digitalnim uslugama, Akt o upravljanju digitalnim uslugama ili prijedlog Akta o umjetnoj inteligenciji. Tim novim zakonodavstvom mogu se postaviti dodatne odgovornosti tijelima za zaštitu podataka ili Europskom odboru za zaštitu podataka u pogledu provedbe i nadzora. Međutim, postoji nesrazmjer između tog sve većeg radnog opterećenja i dostupnih resursa. Osim toga, zadaće Europskog odbora za zaštitu podataka i tijela za zaštitu podataka u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka nastavljaju se s povećanim intenzitetom. Nadalje, pojačana suradnja tijela za zaštitu podataka u provedbi, što pak dovodi do većeg uključivanja Europskog odbora za zaštitu podataka, znatno je utjecala na opterećenje poslom. Uspjeh u obavljanju ovih zadataka u velikoj se mjeri oslanja na resurse dostupne tijelima za zaštitu podataka i Europskom odboru za zaštitu podataka, među ostalim putem njegova Tajništva. Stoga je ključno osigurati da Tajništvo EDPB-a raspoláže potrebnim resursima jer ima ključnu ulogu u pripremi i izvršavanju mnogih zadaća povjerenih Europskom odboru za zaštitu podataka.

Kad je riječ o međunarodnim prijenosima, Europski odbor za zaštitu podataka naglašava važnost daljnjeg razvoja odluka o primjerenosti s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama te očekuje od Komisije da dovrši svoj rad na preispitivanju odluka o primjerenosti donesenih u skladu s Direktivom 95/46/EZ.

Osim toga, Europski odbor za zaštitu podataka potiče Komisiju da nastavi razvijati međunarodnu suradnju i naglašava važnost učinkovite suradnje u provedbi s trećim zemljama.

Tijekom plenarne sjednice Europski odbor za zaštitu podataka održao je i opću raspravu o modelu „pay or ok”. Odlučeno je da će se pripremiti zahtjev za mandat za smjernice o toj temi.

[Stručna radna podskupina za međunarodne transfere \(International Transfer Subgroup – ITS\)](#)

Stručna radna podskupina za međunarodne transfere je u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine održala ukupno 11 sastanaka.

Tijekom 2023. godine Podskupina je nastavila s radom na pripremi Mišljenja 5/2023 o Nacrtu provedbene odluke Europske komisije o primjerenosti zaštite osobnih podataka na temelju okvira EU-a i SAD-a za privatnost podataka, koje je Europski odbor za zaštitu podataka usvojio na svojoj plenarnoj sjednici dana 28. veljače 2023. godine.

Nadalje, Podskupina je tijekom 2023. godine nastavila raditi, nakon provedenog javnog savjetovanja, na izmjeni/dopuni Smjernica 07/2022 o certificiranju kao instrumentu za prijenos koje je Europski odbor za zaštitu podataka inicijalno usvojio 14. lipnja 2022. godine. Finalnu verziju Smjernica Europski odbor za zaštitu podataka je usvojio 14. veljače 2023. godine.

Također, Podskupina je tijekom 2023. godine radila, nakon provedenog javnog savjetovanja, na izmjeni/dopuni Smjernica 05/2021 o međudjelovanju primjene članka 3. i Poglavlja V Opće uredbe o zaštiti podataka koje je Europski odbor za zaštitu podataka inicijalno usvojio 18. studenoga 2021. godine. Finalnu verziju Smjernica Europski odbor za zaštitu podataka je usvojio 14. veljače 2023. godine.

Nadalje, tijekom 2023. godine Podskupina je nastavila s radom na ažuriranju dokumenata WP256 rev.01 i WP264 odnosnih na obvezujuća korporativna pravila za voditelje obrade. Rezultat rada je dokument Preporuke 1/2022 o zahtjevu za odobrenje i o elementima i načelima koja se nalaze u obvezujućim korporativnim pravilima za voditelje obrade. Navedene Preporuke Europski odbor za zaštitu podataka je usvojio 14. studenoga 2022. godine, dok je finalnu verziju Preporuka Europski odbor za zaštitu podataka usvojio 20. lipnja 2023. godine.

Tijekom 2023. godine Podskupina je započela s radom na ažuriranju dokumenata WP257 rev. 01 i WP265, a koji se odnose na obvezujuća korporativna pravila za izvršitelje obrade.

Podskupina je tijekom 2023. godine radila i na nacrtu Izjave 1/2023 o prvom preispitivanju primjene Odluke o primjerenosti za Japan, a koju je Europski odbor za zaštitu podataka usvojio 18. srpnja 2023. godine.

Na sastancima Podskupine redovito se raspravlja o svim pitanjima iz nadležnosti Podskupine s kojima se u svojem radu susreću nadzorna tijela za zaštitu podataka Europskog gospodarskog prostora.

Tijekom 2023. godine Podskupina je pripremala nacрте mišljenja Europskog odbora o zaštiti podataka o nacrtima odluka nadležnih nadzornih tijela o obvezujućim korporativnim pravilima sljedećih društava – Booking.com Group (BCR-C i BCR-P), Carlsberg Group (BCR-C), Cerner Group (BCR-C i BCR-P), Thalès Group (BCR-C i BCR-P), Sodexo Group (BCR-C i BCR-P), Servier Group (BCR-C), Tessi Group (BCR-P), OSF Global Services Group (BCR-P), SHV Holding N.V. Group (BCR-C), Nestlé Group (BCR-C), UPS Group – podaci o klijentima (BCR-C), UPS Group – podaci o zaposlenicima (BCR-C), UPS Group (BCR-P), Comcast Corporation Group (BCR-C), American Express Global Business Travel Group (BCR-C), Colibra Group (BCR-C), Informatica Group (BCR-C i BCR-P), Vestas Wind Systems Group (BCR-C), Prosegur Group (BCR-C), Vertiv (BCR-C), Autodesk Group (BCR-C i BCR-P) i Royal Greenland Group (BCR-C).

Podskupina za financijska pitanja (Financial Matters Subgroup)

Podskupina za financijska pitanja je u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine održala ukupno 12 sastanaka.

Na sastancima se kontinuirano raspravljalo o više pitanja/tema/područja u kontekstu zaštite podataka i primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka, među kojima su: novi paket zakonodavnih

prijedloga za jačanje mjera Europske unije u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca na unutarnjem tržištu, izmjenama Direktive 98/26/EZ i stavljanju izvan snage direktiva (EU) 2015/2366 i 2009/110/EZ; prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010, prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o okviru za pristup financijskim podacima i izmjeni uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010, (EU) br. 1095/2010 i (EU) 2022/2554; Sporazumi o unapređenju izvršenja poreznih obveza na međunarodnoj razini (FATCA).

Provedeno je istraživanje o zaštiti osobnih podataka u kontekstu mobilnog plaćanja te je u tom smislu napravljena analiza i pregled trenutnog stanja u državama članicama, a u Hrvatskoj je u svrhu istraživanja kontaktirana Hrvatska narodna banka.

Podskupina je u okviru svog rada raspravljala i sudjelovala u pripremi nacрта sljedećih dokumenata koji su usvojeni na plenarnoj sjednici Europskog odbora za zaštitu podataka: Pismo Europskom parlamentu, Vijeću i Europskoj komisiji u vezi dijeljenja podataka u svrhu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u kontekstu prijedloga nove Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma; Zajedničko mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka 02/2023 o prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju digitalnog eura i prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama digitalnog eura koje pružaju pružatelji platnih usluga osnovani u državama članicama čija valuta nije euro i o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2230 Europskog parlamenta i Vijeća; Odgovor Europskog odbora za zaštitu podataka upućeno Organizaciji slučajnih Amerikanaca o međuvladinim sporazumima kojima se provodi FATCA.

Podskupina trenutno radi na izradi dokumenta koji se odnosi na zaštitu podataka u kontekstu obveze izrade korisničkog računa na internet stranicama koje pružaju uslugu e-trgovine te na izradi smjernica u području zaštite osobnih podataka u kontekstu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Podskupina za suradnju (Cooperation subgroup)

Podskupina za suradnju je u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine održala ukupno održala 13 sastanaka.

Na sastancima se kontinuirano raspravljalo o više pitanja/tema/područja u kontekstu zaštite podataka i primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka, među kojima su: prakse koje bi mogle pridonijeti pojednostavljenju rješavanja prekograničnih slučajeva odnosno primjena mehanizma suradnje (mehanizam „jedinstvene kontaktne točke” ili „One-Stop-Shop”) na slučajeve koji potpadaju pod opseg članka 55. Opće uredbe o zaštiti podataka, mogućim izmjenama Smjernica 02/2022 o primjeni članka 60. Opće uredbe o zaštiti podataka koje su donesene 14. ožujka 2022., uspostavljanje liste predstavnika iz članka 27. Opće uredbe o zaštiti podataka itd.

Podskupina je u okviru svog rada raspravljala i sudjelovala u pripremi nacрта sljedećih dokumenata koji su usvojeni na plenarnoj sjednici Europskog odbora za zaštitu podataka:

Zajednički obrazac pritužbe i potvrde o primitku pritužbe, zajedničko mišljenje 01/2023 Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) i Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS) o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju dodatnih postupovnih

pravila provedbe Uredbe (EU) 2016/679, odgovor Europskog odbora za zaštitu podataka europarlamentarki Sophie in't Veld o izmjenama i dopunama irskog zakonodavstva.

Zajedničko mišljenje 01/2023 Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) i Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS) o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila provedbe Uredbe (EU) 2016/679

Zajedničko mišljenje 01/2023 Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) i Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS) o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila provedbe Uredbe (EU) 2016/679 je od velikog značaja za postupanje nadzornih tijela po mehanizma suradnje (mehanizam „jedinstvene kontaktne točke” ili „One-Stop-Shop”). Naime, Europski odbor za zaštitu podataka poduzeo je važne korake za promicanje mehanizma suradnje, međutim određene prepreke zahtijevaju pravno usklađivanje. U tu je svrhu Europski odbor za zaštitu podataka utvrdio popis postupovnih aspekata koji bi mogli imati utjecaj na poboljšanje djelovanja u prekograničnim predmetima („Popis želja Europskog odbora za zaštitu podataka” https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/letters/edpb-letter-eu-commission-procedural-aspects-could-be_en), koji je poslan Europskoj komisiji 10. listopada 2022., a koji između ostalog obuhvaća pitanja statusa i prava stranaka u upravnom postupku, postupovne rokove, zahtjeve za dopuštenost ili odbacivanje pritužbi, istražne ovlasti nadzornih tijela i praktična provedba postupka suradnje.

Dana 4. srpnja 2023., Europska komisija objavila je Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeće o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila u vezi s provedbom Uredbe (EU) 2016/679 („Prijedlog”) i službeno se konzultirala s Europskim odborom za zaštitu podataka i Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1725.

Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka pozdravljaju Prijedlog koji je usmjeren na poticanje učinkovite provedbe Opće uredbe o zaštiti podataka.

Pravovremeno donošenje buduće uredbe o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila u vezi s provedbom Uredbe (EU) 2016/679, uzimajući u obzir preporuke koje su Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka iznijeli u Zajedničkom mišljenju 01/2023.

Zajednički obrazac pritužbe i potvrde o primitku pritužbe

Europski odbor za zaštitu podataka je na Plenarnoj sjednici 20. lipnja 2023. usvojio zajednički obrazac pritužbe i potvrde o primitku pritužbe.

Podskupina je radila na zajedničkom formatu od svibnja 2022., a u postupku izrade uzete su u obzir i povratne informacije dane od strane određenih nevladinih organizacija. Predložak obrasca za pritužbu, zajedno s predloškom potvrde o primitku implementiraju se na dobrovoljnoj osnovi i ovisno o zahtjevima nacionalnog prava, a služe pojednostavljenju i unapređenju postupanja u prekograničnim predmetima.

Predstavnica Agencije je unutar predmetne podskupine direktno radila na izradi zajedničkog formata u ulozi izvjestitelja. Izvjestitelji su odgovorni za izradu dokumenata koji uključuju

komentare u revidirane nacрте, finalizaciju dokumenta i njihovo predstavljanje na plenarnoj sjednici.

Također, na plenarnoj sjednici Europskog odbora za zaštitu podataka u srpnju 2023. predstavnicа Agencije imenovana je za drugog koordinatora podskupine, nakon nominacije na razini podskupine. Koordinator između ostalog, neutralno predsjedava sastancima stručne podskupine i djeluje kao kontakt točka u svim predmetima.

Podskupina za granice, putovanja i provedbu zakona (Border, Travel And Law Enforcement Subgroup)

Podskupina (BTLE ESG) je tijekom 2023. godine održala ukupno 8 sastanaka te raspravljala i dala konačni prijedlog sadržaja smjernica o primjeni odredbe čl. 37. Direktive (EU) 2016/680 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka kod prijenosa osobnih podataka od strane nadležnih tijela država članica EU, državnim tijelima trećih zemalja ili međunarodnim organizacijama nadležnim za provedbu zakona, a kojim Smjericama se pojasnio standard za procjenu postojanja odgovarajućih zaštitnih mjera koje će primjenjivati nadležna tijela država članica EU.

Ujedno, aktivno se radilo na izradi smjernica u odnosu na odredbe čl. 48. Opće uredbe o zaštiti podataka, odnosno odredbe da sve presude suda ili sve odluke upravnog tijela treće zemlje kojima se od voditelja obrade ili izvršitelja obrade zahtijeva prijenos ili otkrivanje osobnih podataka mogu biti priznate ili izvršive na bilo koji način samo ako se temelje na nekom međunarodnom sporazumu, poput ugovora o uzajamnoj pravnoj pomoći, koji je na snazi između treće zemlje koja je podnijela zahtjev i Unije ili države članice.

Također, raspravljalo se i o utjecaju presude Suda pravde Europske unije (CJEU) od 21. lipnja 2022. (temeljem zahtjeva belgijskog Ustavnog suda), o Direktivi (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o korištenju podataka evidencije imena putnika (PNR) za sprječavanje, otkrivanje, istragu i kazneni progon terorističkih kaznenih djela i teških kaznenih djela odnosno o Zakonu Republike Belgije kojim je predmetna Direktiva transponirana u nacionalno zakonodavstvo, a zaključak je Suda da su određene zakonske odredbe u suprotnosti sa temeljnim pravima i slobodama ispitanika odnosno da je potrebno odredbe Direktive tumačiti (transponirati u nacionalno zakonodavstvo) u užem smislu i ograničavajuće u odnosu na primjenu ovlasti samo kod konkretnih sumnji ili pokazatelja mogućem počinjenju kaznenih djela.

Raspravljalo se u i u svezi značaja EU-U.S. Data Privacy Framework i utjecaja koji se odnosi na pristup i korištenje (osobnih podataka prenesenih iz Europske unije) od strane nadležnih tijela u Sjedinjenim Državama kao i o provedbenoj odluci SAD-a o osiguranju odgovarajuće razini zaštite osobnih podataka i mehanizama za ostvarenje iste, te se aktivno uz prisustvo članova podskupine na sastancima sa predstavnicima SAD-a, radilo na razradi mehanizama na podnošenje prigovora ispitanika iz države članice nadležnom tijelu u SAD.

Stručna podskupina za ključne odredbe (Key Provisions Subgroup)

Stručna podskupine Europskog odbora za ključne odredbe je u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine održala ukupno 8 sastanka.

Najveća pažnja posvećena je izradi/dopuni smjernica o legitimnom interesu kao pravnom temelju za obradu osobnih podataka, obradi osobnih podataka djece, pravu na pristup osobnim podacima, identificiranju vodećeg nadzornog tijela itd.

Unutar podskupine raspravljalo se o voditelju/izvršitelju obrade u kontekstu elektroničkih komunikacijskih (videokonferencijskih) usluga u vezi s Europskim kodeksom elektroničkih komunikacija (EECC) i Direktivom o e-privatnosti.

Od važnijih dokumenata, podskupina je okviru svog rada raspravljala i sudjelovala u pripremi nacrtu Mišljenja Europskog odbora za zaštitu podataka iz članka 64. stavak 2. Opće uredbe o zaštiti podataka, u vezi s pojmovima glavnog poslovnog nastana i središnje uprave prema članku 4. stavku 16. Opće uredbe o zaštiti podataka, koji je potom usvojen na plenarnoj sjednici Europskog odbora za zaštitu podataka.

Također, na plenarnoj sjednici je usvojeno pismo Europskoj komisiji naziva „*Cookie pledge initiative*“, čiji je cilj promicanje najbolje prakse u vezi s privolom na obradu osobnih podataka putem kolačića.

Predstavnica Agencije izravno je sudjelovala u radu na nacrtu budućih Smjernica o legitimnom interesu u ulozi izvjestitelja. Izvjestitelji su odgovorni za izradu dokumenata koji uključuju komentare u revidirane nacрте, finalizaciju dokumenta i njihovo predstavljanje na plenarnoj sjednici.

Stručna podskupina za provedbu (Enforcement subgroup)

Stručna podskupina Europskog odbora za provedbu je u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine održala 18 sastanaka.

Najveća pažnja posvećena je: donošenju obvezujuće odluke 1/2023 sukladno članku 65. Opće uredbe o zaštiti podataka o sporu koji je pokrenulo irsko nadzorno tijelo o prijenosu podataka društva Meta Platforms Ireland Limited za svoju uslugu Facebook; donošenju obvezujuće odluke 2/2023 sukladno članku 65. Opće uredbe o zaštiti podataka o sporu koji je pokrenulo irsko nadzorno tijelo u vezi društva TikTok Technology Limited (TTL); donošenju hitne obvezujuće odluke 1/2023 sukladno članku 66. stavku 2. Opće uredbe o zaštiti podataka na zahtjev norveškog nadzornog tijela za naređivanje donošenja završnih mjera u vezi s društvom Meta Platforms Ireland Ltd.

Podskupina je sudjelovala u izradi nacrtu zajedničkog mišljenja 01/2023 Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila provedbe Uredbe (EU) 2016/679.

Podskupina je ujedno raspravljala o strateškim slučajevima te su nadzorna tijela redovito na sastancima izvještavala o aktualnim značajnijim slučajevima koji se vode pred istima, a također

se raspravljalo i o koordiniranim provedbenim aktivnostima Europskog odbora za zaštitu podataka te o koordiniranoj provedbenoj aktivnosti za 2024.

Tehnička podskupina (Technical Subgroup)

Tijekom 2023. godine Tehnička podskupina je održala 11 sastanaka na kojima je predstavnik Agencije aktivno sudjelovao. Članovi podskupine su raspravljali o temama vezanim uz tehnologiju i pravila privatnosti, pravnim temeljima za prikupljanje i obradu osobnih podataka putem mobilnih uređaja, aplikacija, Internet pretraživača i terminalne opreme te kreirali sadržaje mišljenja i smjernice za koje su dobili mandat na plenarnoj sjednici i to:

Podskupina je zatražila mandat za izradu dokumenta o međudnosu između Akta o umjetnoj inteligenciji (AI Act) i Opće uredbe o zaštiti podataka te usuglasila metodologiju rada.

Tijekom godine smjernice o korištenju tehnologija za otkrivanje materijala o seksualnom zlostavljanju djece i traženju djece na internetu (CSAM) su dorađivane i dovršene.

Usvojene su *Smjernice 2/2023 o tehničkom području primjene čl. 5(3) Direktive o e-privatnosti* kojoj se utvrđuju četiri ključna elementa za primjenjivost članka 5. stavka 3. Direktive o e-privatnosti (odjeljak 2.1.), odnosno „informacije”, „terminalna oprema pretplatnika ili korisnika”, „dobivanje pristupa i „pohranjene informacije i pohrana“.

Organiziran je sastanak „Google privacy sandbox“ u Bruxellesu na kojem su sudjelovali svi predstavnici nadzornih tijela zemalja članica te se raspravljalo o tehnologiji koja štiti privatnost ljudi na mreži i daje tvrtkama i programerima alate za izgradnju uspješnih digitalnih tvrtki. Privacy Sandbox smanjuje praćenje između web-mjesta i aplikacija dok pomaže da mrežni sadržaj i usluge budu besplatni za sve.

Smjernice o anonimizaciji zbog svoje kompleksnosti, brojnim intervencijama u sadržaj od strane predstavnika zemalja članica, zahtjevom za skraćivanjem teksta i dopunom pojmova nisu dovršene tijekom 2023 te se rad nastavlja u 2024 godini.

Održana je radionica u svezi nadzora web stranica (Website Audit Bootcamp) u Bruxellesu na kojem su sudjelovali predstavnici nadzornih tijela i tijekom kojeg su predstavljeni alati i metodologija provedbe nadzora nad web stranicama i utvrđenja mogućih nesukladnosti. Nakon provedbe radionice EDPS je kreirao izvješće u kojem je objasnio slijedeće korake i moguće buduće aktivnosti slične provedenoj.

U podskupini za tehnologiju je predstavljena inicijativa European Blockchain Sandbox, usmjerenu na uspostavljanje regulatornog dijaloga s ciljem povećanja pravne sigurnosti za inovativna Blockchain tehnološka rješenja u različitim sektorima. Pregled projekta otkrio je plan za 3 skupine od 20 različitih projekata koji će biti odabrani na temelju različitih kriterija. Cilj Sandboxa je povezati različite sektore, geografska područja i vrste poduzeća, kako bi se olakšala rasprava relevantnih dionika.

Podskupina se pismeno obratila i članu europskog parlamenta u svezi funkcionalnosti „do not track“ kojim se zatraženo obrazlaže u kontekstu Internet preglednika i primjene članka 21(5)

Opće uredbe o zaštiti podataka. U navedenom pismu također se poziva na ekvivalentnu odredbu iz članka 23. stavka 3. Uredbe 2018/1725.

Rad na smjernici o pseudonimizaciji je potrajao cijelu godinu, ali stavovi članova nisu usuglašeni te se očekuje njen dovršetak tijekom 2024.

Podskupina za usklađenost, e-Vladu i zdravstvo (Compliance, e-Government and Health Subgroup - CEH)

Stručna podskupina Europskog odbora za usklađenost, e- Vladu i zdravstvo je u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine održala 13 sastanaka.

Ova radna skupina, između ostalog, radila je na mišljenjima europskog odbora za zaštitu podataka koja za cilj imaju odobravanje nacrtu nacionalnih kriterija za akreditaciju tijela za praćenje sukladnosti s kodeksom ponašanja i kriterija za certificiranje odnosno za akreditaciju certifikacijskih tijela. Naime, sukladno članku 64. stavku 1.točki (c) Europski odbor za zaštitu podataka daje mišljenje kada nadležno nadzorno tijelo namjerava donijeti odluku koja ima za cilj odobriti kriterije za akreditaciju tijela za praćenje odobrenih kodeksa ponašanja na temelju članka 41. stavka 3. ili certifikacijskog tijela na temelju članka 43. stavka 3. Opće uredbe o zaštiti podataka.

U 2023. godini predstavnik Agencije je sudjelovao kao suizvjestitelj za izradu slovenskih Kriterija za akreditaciju certifikacijskih tijela i suizvjestitelj za izradu luksemburških Kriterija za akreditaciju certifikacijskih tijela. Također, Agencija je u 2023. godini izradila nacionalne Kriterije za akreditaciju certifikacijskih tijela.

Osim navedenog, u programu rada ove stručne radne podskupine u protekloj godini mogu se istaknuti nastavaka rada na donošenju Smjernica za obradu podataka u medicinske i znanstvenoistraživačke svrhe te izrađen i usvojen dokument o postupku usvajanja mišljenja europskog odbora za zaštitu podataka u vezi s nacionalnim kriterijima za certifikaciju i EU pečatima za zaštitu podataka.

Podskupina za strateška pitanja (Strategic advisory expert supgroup)

Podskupina za Strateška pitanja je u 2023. godini održala je 13 sastanaka.

Fokus rada ove podskupine bio je na strateškim pitanjima koja utječu na cijeli Europski odbor za zaštitu podataka, zatim na radu na doprinosu evaluaciji GDPR-a, raspravama o pitanjima koje se nisu mogla razriješiti na stručnim podskupinama kao što su mišljenje o pojmu glavnog poslovnog nastana/centralne administracije, mišljenje o EU-SAD Odluke o primjerenosti, hitna obvezujuća odluka iz članka 66. Opće uredbe o zaštiti podataka u slučaju Meta, pitanje oslanjanja na legitimni interes kao pravnog temelja za obradu osobnih podataka kod tijela javne vlasti, pravoj studiji EDPB-a o pristupu nacionalnih vlada trećih zemalja osobnim podacima, Smjernicama o uporabi tehnologije za detektiranje, uklanjanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece online, itd.

Podskupina za IT korisnike (IT Users)

Stručna podskupina za IT korisnike u 2023. godini održala je ukupno 4 sastanka.

Fokus rada ove podskupine bio je usmjeren na radu vezanom uz poboljšanje korištenja raznih alata IT sustava Europskog odbora za zaštitu podataka. Prvenstveno, ažuriranje informatičkog sustava Europske komisije (Internal Market Information System - IMI) (korištenje novog eUI sučelja) te tehnička ažuriranja provedena na Confluence stranicama. Također, pokrenut je pilot projekt za alat Europskog odbora za zaštitu podataka EDPB Edit koji bi se mogao upotrijebiti za ažuriranje dokumenta o najboljoj praksi IMI sustava.

Podskupina za društvene medije (Social media subgroup)

Stručna podskupina za društvene medije je u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine održala ukupno 7 sastanaka.

Fokus rada ove podskupine bio je usmjeren na izradu Smjernica za uporabu društvenih medija od strane javnih tijela, zatim na izradu Smjernica o zavaravajućem dizajnu korisničkih sučelja na društvenim medijima te na pripremi za rad na novom predmetu vezanom uz Akt o digitalnim uslugama.

Stručna podskupina za upravne novčane kazne (Taskforce On Calculating Administrative Fines)

Podskupina za upravne novčane kazne je u 2023. godini nakon provedenog javnog savjetovanja dovršila rad na Smjernicama o načinu izračuna upravno novčanih kazni 04/2022 (donesena je 24. svibnja 2023. godine) te je održala 7 sastanaka na kojima su sudjelovali predstavnici Agencije. Nova Smjernica značajno pomaže kod izračuna upravno novčanih kazni u smislu postavljanja početnog iznosa za izračun konačnog iznosa kazne te dodatno objašnjava metodologiju izračuna kazne (koje u konačnici ovise o svakom slučaju ponaosob) uz posebnu pažnju koja je obraćena na bolju procjenu otegotnih i olakotnih okolnosti te svih ostalih okolnosti odlučnih za primjenu kazne sukladno članku 83. Opće uredbe o zaštiti podataka. Nova Smjernica sadržava i tablicu koja služi kao načelni i neobvezujući orijentir kod izračuna kazni. Nastavljen je rad u pogledu novog registra upravno novčanih kazni na kojemu će u tijeku 2024. godine biti dostupne sve kazne nadzornih tijela u svrhu lakše preglednosti relevantnih odluka o izricanju upravno novčanih kazni.

Osim navedenog na sastancima u tijeku 2023. godine poseban naglasak je bio stavljen na raspravljanje i razmjenu iskustava oko načina kažnjavanja javnih tijela te su predstavnici Agencije objasnili kako npr. u Republici Hrvatskoj postoji mogućnost kažnjavanja pravnih osoba s javnim ovlastima ili koje obavljaju javnu službu kazna može biti izrečena, ali njezin iznos ne smije ugroziti poslovanje takve pravne osobe. Isto tako naglasak je postavljen na raspravljanje u pogledu način primjene odredbi članka 83. stavka 3. Opće uredbe o zaštiti podataka, odnosno o najboljem načinu kažnjavanja za stjecaj u slučaju jedinstva radnje. Također su razmijenjena iskustva kod izricanja pojedinih stručno interesantnih upravno novčanih kazni od inozemnih nadzornih tijela, a sve u svrhu postizanja jednoobrazne prakse izricanja upravno novčanih kazni te lakšeg poštivanja mehanizma

Stručna radna skupina za međudjelovanje između zaštite podataka, tržišnog natjecanja i zaštite potrošača (Task Force on the interplay between data protection, competition and consumer protection)

Na plenarnoj sjednici Europskog odbora za zaštitu podataka održanoj u ožujku 2023. godine osnovana je Radna skupina za međudjelovanje između zaštite podataka, tržišnog natjecanja i zaštite potrošača, čiji je glavni cilj razjasniti veze i izgraditi sinergiju između tih regulatornih okvira, i kojoj su povjereni sljedeći zadaci: 1) Osigurati stručnost i staviti resurse na raspolaganje za podršku nadzornim tijelima kroz regulatorni dijalog između zaštite podataka tijela i druga regulatorna tijela; 2) Pripremiti i konsolidirati zajednička stajališta Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka u kontekstu njihova sudjelovanja u skupini na visokoj razini za Akt o digitalnim tržištima; 3) Razmjena informacija, prema potrebi, s drugim regulatornim tijelima i drugim vanjskim dionicima o pitanjima koja se odnose na njegov program rada (npr. razmjena sa službenicima za usklađenost iz privatnog sektora, sudjelovanje u institucionalnim događajima ili događajima dionika, itd.); 4) Redovito izvješćivanje i traženje smjernica od bilo koje stručne radne skupine Europskog odbora za zaštitu podataka koja može pružiti svoju stručnost.

U programu rada ove stručne radne podskupine u protekloj godini mogu se istaknuti otvoreni procesi rada na sljedećim dokumentima: Interna često postavljana pitanja za nadzorna tijela o suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima, Izjava za javnost o međuodnosu zaštite podataka i prava tržišnog natjecanja, Smjernice o međudjelovanju između Akt o digitalnim tržištima i Opće uredbe o zaštiti podataka.

Koordinirani provedbeni okvir – CEF 2023

Agencija u suradnji s Europskim odborom za zaštitu podataka (EDPB) uz nadzorna tijela za zaštitu podataka diljem Europskog gospodarskog prostora i uz suradnju Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS) tijekom 2023. godine provodila je koordiniranu provedbenu aktivnost za 2023. (Koordinirani provedbeni okvir – CEF 2023 (eng. Coordinated Enforcement Framework)) na temu imenovanja i uloge službenika za zaštitu podataka. Naime, službenici za zaštitu podataka kao posrednici između tijela za zaštitu osobnih podataka, pojedinaca i poslovnih subjekata igraju ključnu ulogu u doprinosu usklađivanja sa zakonodavnim okvirom o zaštiti osobnih podataka i promicanju učinkovite zaštite prava ispitanika.

Kako bi se ocijenilo imaju li službenici adekvatnu ulogu u svojim organizacijama, kako je to propisano člancima 37.- 39. Opće uredbe o zaštiti podataka, kao i dovoljnih resursa potrebnih za izvršavanje svojih zadataka, primijenjen je CEF na više načina: službenicima za zaštitu podataka upućeni su upitnici; provođenje službene istrage; praćenje službenih istraga koje su u tijeku.

Tijekom 2023. godine, Agencija je na više od 6000 organizacija iz javnog i privatnog sektora koje imaju imenovanog službenika za zaštitu podataka poslala Upitnike o imenovanju i položaju službenika za zaštitu podataka. Agenciji je dostavljeno 3038 ispunjenih upitnika, koji su poslužili kao pomoć pri utvrđivanju činjenica, ali i za pokretanje službene istrage naknadnim provođenjem ispitnog postupka u okviru upravnog postupka.

Na temelju zaprimljenih odgovora proizlazi kako organizacije u Republici Hrvatskoj općenito imaju problema s imenovanjem odgovarajućih službenika za zaštitu podataka unutar svoje organizacije, ali i izvan nje. Također, velik broj službenika nema potrebna znanja i vještine za obavljanje svojih zadataka i dužnosti, često se bore s izbjegavanjem sukoba interesa između svojih dužnosti i ostalih dužnosti unutar organizacije te nemaju dovoljno neovisnosti u svom radu te se njihovi savjeti često ne poštuju.

EDPB će početkom 2024. godine objaviti izvješće o prikupljenim podacima svih uključenih tijela o profilu, položaju i radu službenika za zaštitu podataka pet godina nakon početka primjene Opće uredbe o zaštiti podataka. Inače, ovo je druga inicijativa u okviru Koordiniranog provedbenog okvira (CEF), a koja ima za cilj pojednostaviti provedbu i suradnju među tijelima za zaštitu podataka.

Skupina stručnjaka za podršku Europskog odbora za zaštitu podataka (Support pool of experts (SPE) – European data protection board (EDPB))

O inicijativi

Skupina stručnjaka za podršku jedna je od ključnih inicijativa unutar Strategije Europskog odbora za zaštitu podataka 2021.-2023. Glavni cilj ove inicijative je podržati pojedinačna nadzorna tijela u izgradnji i povećanju njihovih kapaciteta za provedbu nadzora razvijanjem zajedničkih alata i davanjem pristupa skupu stručnjaka iz cijelog Europskog gospodarskog prostora.

Cilj inicijative Skupine stručnjaka za podršku je doprinijeti visokoj i dosljednoj razini zaštite osobnih podataka diljem država članica Europskog gospodarskog prostora u obliku:

- (1) Pružanja materijalne i stručne potpore članovima Europskog odbora za zaštitu podataka koja može biti korisna za istrage i nadzorne aktivnosti od značajnog zajedničkog interesa čime se promiče bolja zaštita ispitanika;
- (2) Jačanje suradnje i solidarnosti između svih članova Europskog odbora za zaštitu podataka dijeljenjem, jačanjem i nadopunjavanjem operativnih potreba.

Sudjelovanje Agencije za zaštitu osobnih podataka – kontekst

Službenici za zaštitu podataka u Republici Hrvatskoj imaju ograničene financijske i ljudske resurse, a Agencija je prepoznala potrebu da im pruži konkretnu podršku pružanjem odgovarajućih programa edukacije koji mogu učinkovito pružiti potporu službenicima za zaštitu podataka u smislu stjecanja potrebnih vještina i znanja.

Prema istraživanjima i uvidima Agencije (stečenim tijekom provođenja istraga i edukativnih aktivnosti), službenici za zaštitu podataka iz sektora javnog obrazovanja i zdravstva suočavaju se s najvećim izazovima u pokušaju usklađivanja s Općom uredbom o zaštiti podataka. Razina njihovog znanja i spremnosti da razumiju i poštuju obveze koje proizlaze iz pravnog okvira zaštite podataka izaziva mnoge nedoumice, posebice imajući u vidu da voditelji obrade podataka iz ova dva sektora obrađuju ogromne količine osobnih podataka, uključujući posebne kategorije osobnih podataka i podatke o djeci.

Prilikom provođenja istraga i nadzornih aktivnosti, za Agenciju (i druga nadzorna tijela diljem Europskog gospodarskog prostora) glavna kontaktna točka s voditeljem obrade podataka je službenik za zaštitu podataka. Prema iskustvima Agencije, u velikom broju slučajeva službenici za zaštitu podataka iz sektora zdravstva i obrazovanja nemaju odgovarajuće znanja o zaštiti osobnih podataka, ne razumiju aktivnosti obrade zaštite podataka u svojim organizacijama i njihove obveze te sektorske propise. Posljedično, nisu u mogućnosti učinkovito surađivati s Agencijom tijekom nadzornih aktivnosti. To stvara poteškoće Agenciji te znatno produljuje upravni postupak, donošenje odluka i izricanje korektivnih mjera.

Slijedom navedenog, Agencija je prepoznala potrebu da se uključi u inicijativu Europskog odbora za zaštitu podataka te zatraži pomoć od Skupine stručnjaka za podršku. Dodijeljeni

stručnjak je u suradnji sa službenicima Agencije razvio program koji će potaknuti bolje razumijevanje općih zahtjeva zaštite podataka, kao i praktično razumijevanje specifičnih sektorskih zahtjeva u sektorima javnog obrazovanja i zdravstva.

U 2023. godini Agencija je započela rad na „Programu edukacije o zaštiti podataka za službenike za zaštitu podataka u sektoru javnog zdravstva i obrazovanja“. Kroz ovu inicijativu, zajedno s koordiniranim provedbenim okvirom Europskog odbora za zaštitu podataka na temu službenika za zaštitu podataka, očekuje se značajno povećanje svijesti o zaštiti osobnih podataka.

Treninzi u okviru Programa edukacije o zaštiti podataka naglašavaju ključnu ulogu službenika za zaštitu podataka u organizaciji, potičući dublje razumijevanje i poznavanje obveza iz Opće uredbe o zaštiti podataka. Uvjereni smo da će ovaj suradnički pristup značajno doprinijeti podizanju općih standarda svijesti i kompetencije o zaštiti podataka. Iako postoje programi dostupni unutar Europskog gospodarskog prostora, nijedan nije dostupan na hrvatskom niti uzima u obzir specifični pravni i institucionalni okvir Republike Hrvatske.

Program se sastoji od:

Općeg modula edukacije za službenike za zaštitu podataka (10 sati)

Opći modul edukacije pokriva područje zaštite osobnih podataka na praktičan način s primjerima, slučajevima, primjenjivim europskim i nacionalnim smjernicama i primjenjivim industrijskim standardima informacijske sigurnosti o sljedećim temama:

- Osnovni izvori i pojmovi europskog prava o zaštiti podataka
- Osnove Opće uredbe o zaštiti podataka
- Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka
- Razumijevanje načela zaštite podataka i njihove primjene u teoriji i praksi
- Identificiranje odgovarajuće pravne osnove za obradu osobnih podataka
- Posebne kategorije osobnih podataka
- Prava ispitanika i obveze voditelja obrade podataka
- Voditelj obrade i obveza sigurnosti obrade
- Ugovori o obradi podataka, evidencija aktivnosti obrade, povreda prava, tehničke i organizacijske mjere
- Nadležnosti, položaj i zadaće službenika za zaštitu podataka
- Prijenosi podataka u treće zemlje i međunarodne organizacije
- Suvremene tehnologije: obrada osobnih podataka korištenjem umjetne inteligencije (AI), automatizirano donošenje odluka, profiliranje
- Korištenje tehnika anonimizacije i pseudonimizacije
- Obrada osobnih podataka putem kolačića
- Obrada osobnih podataka putem videonadzora

Dva specijalizirana modula:

1) Modul zaštite podataka u javnoobrazovnim ustanovama (10 sati)

2) Modul zaštite podataka u javnozdravstvenim ustanovama (10 sati)

Specijaliziranim modulima obrađuje se nacionalni pravni okvir sustava javnog obrazovanja i javnozdravstvenog sustava Republike Hrvatske u s vezi s područjem zaštite podataka; simulacije procjene učinka na zaštitu podataka, provođenje testa legitimnog interesa, utvrđivanje odgovarajuće pravne osnove, razvoj izjava/politika privatnosti, vođenje evidencije

o aktivnostima obrade, utvrđivanje razdoblja pohrane podataka itd. (primjeri iz obrazovnog i zdravstvenog sektora) te specifična pitanja i zahtjeve zaštite podataka zdravstvenih i obrazovnih ustanova.

Na kraju projekta za svaki modul – modul opće edukacije, sektorske module edukacije u obrazovanju i zdravstvu isporučene su prezentacije kojom će službenici Agencije provesti edukaciju za službenike za zaštitu podataka u trajanju od 10 sati te završni ispit spreman za korištenje s točnim odgovorima 50 pitanja i odgovora. Također, isporučena je simulacija edukacije o zaštiti podataka za službenike za zaštitu podataka (*Train-the-trainers sessions*) u trajanju od 30 sati za službenike Agencije koji će provoditi program edukacije o zaštiti podataka za službenike za zaštitu podataka.

b) IMI - informatički sustav Europske komisije (Internal Market Information System -IMI)

Države članice Europske unije koriste zajednički informatički sustav Europske komisije – Internal Market Information System (IMI) koji od 25. svibnja 2018. godine služi za zaprimanje predmeta prekogranične nadležnosti postupanja institucija za zaštitu osobnih podataka, ali i kao IT platforma Europskog odbora za zaštitu podataka. Agencija aktivno koristi spomenutu platformu za zaprimanje i slanje predmeta u okviru razmjene praktičnih iskustava primjene odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka u pojedinim nacionalnim zakonodavstvima.

Od važnijih postupanja Agencije je ostvarile sljedeće prekogranične suradnje:

U okviru članka 56. Opće uredbe o zaštiti podataka (Identifikacija vodećeg nadzornog tijela) ostvarila suradnju s nadzornim tijelom Cipra u predmetu u kojemu je podnositelj pritužbe opetovano zaprimao marketinške pozive voditelja obrade te je postavljeno pitanje pravnog temelja za korištenje njegovog telefonskog broja. Agencija za zaštitu osobnih podataka je vodeće nadzorno tijelo u navedenom postupku koji je trenutno još u tijeku.

U okviru članka 61. Opće uredbe o zaštiti podataka (uzajamna pomoć) ostvarena je suradnja s nadzornim tijelom Austrije u predmetu u kojemu je pritužitelj hrvatski državljanin čiji su osobni podaci razmjenjivani putem društvenih mreža bez njegove privole. Agencija za zaštitu osobnih podataka je vodeće nadzorno tijelo u navedenom postupku koji je još u tijeku.

U okviru članka 56. Opće uredbe o zaštiti podataka (Identifikacija vodećeg nadzornog tijela) ostvarena je suradnja s nadzornim tijelom Irske u predmetu u kojemu je podnositelj pritužbe tvrdio da je određeni voditelj obrade prikuplja prekomjerni opseg podataka, međutim vodeće nadzorno tijelo Irske je s obzirom na nedostatak dokaza obustavio istragu.

U okviru članka 56. Opće uredbe o zaštiti podataka (Identifikacija vodećeg nadzornog tijela) ostvarena je suradnja s nadzornim tijelom Litve kao vodećim nadzornim tijelom u predmetu u kojemu je podnositelj pritužbe tvrdio da je hakerski napadnut njegov račun uslijed kojeg je došlo do materijalne štete za ispitanika. Trenutno je u tijeku postupak sporazumnog rješavanja pritužbe s ispitanikom.

U okviru članka 56. Opće uredbe o zaštiti podataka (Identifikacija vodećeg nadzornog tijela) ostvarena je suradnja s nadzornim tijelom Grčke kao vodećim nadzornim tijelom u predmetu u kojemu je Agencija zaprimila anonimnu predstavku u kojoj se navodi da je veliki opseg osobnih podataka hrvatskih državljana dostupan u grčkim medijima. Sukladno tome, budući da je glavni poslovni nastan voditelja obrade podataka sa sjedištem u Grčkoj, Agencija je zatražila

poduzimanje odgovarajućih radnji za zaštitu ispitanika, nakon čega je uslijedilo uklanjanje osobnih podataka hrvatskih državljana. Postupak je još u tijeku.

U okviru članka 56. Opće uredbe o zaštiti podataka (Identifikacija vodećeg nadzornog tijela) ostvarena je suradnja s nadzornim tijelom Austrije kao vodećim nadzornim tijelom u predmetu u kojemu je Agencija zaprimila pritužbu u kojoj je navedeno kako hotel u Austriji nezakonito obrađuje osobne podatke putem videonadzora. Sukladno tome, budući da je glavni poslovni nastan voditelja obrade podataka sa sjedištem u Austriji, Agencija je zatražila poduzimanje odgovarajućih radnji za zaštitu ispitanika. Postupak je još u tijeku.

U okviru članka 56. Opće uredbe o zaštiti podataka (Identifikacija vodećeg nadzornog tijela) ostvarena je suradnja s nadzornim tijelom Litve kao vodećim nadzornim tijelom u predmetu u kojemu je Agencija zaprimila pritužbu u kojoj je navedeno kako društvo u Litvi nije odgovorilo na zahtjeve ispitanika u vezi njegovih prava. Sukladno tome, budući da je glavni poslovni nastan voditelja obrade podataka sa sjedištem u Litvi, Agencija je zatražila poduzimanje odgovarajućih radnji za zaštitu ispitanika. Postupak je još u tijeku.

c) *Europski nadzornik za zaštitu osobnih podataka (European Data Protection Supervisor – EDPS)*

Agencija i u 2023. nastavlja suradnju s Europskim nadzornikom za zaštitu osobnih podataka i to kroz redovno praćenje rada ove institucije u pojedinačnim postupanjima te kroz praćenje svih izdanih mišljenja.

d) *Odbor za koordinirani nadzor (Coordinated Supervision Committee - CSC)*

Odbor za koordinirani nadzor (CSC) službeno je uspostavljen u okviru EDPB-a, objedinjuje nacionalna nadzorna tijela svake države članice EU-a i EDPS-a, kao i nadzorna tijela članica schengenskog područja koje nisu članice EU-a kada je to predviđeno pravom EU-a. Sudjelovanje na sastancima/sjednicama CSC-a može se odvijati prema različitim aranžmanima, ovisno o IT sustavu, tijelu, uredu ili agenciji za koju se provodi nadzor, kao i odgovarajućem pravnom aktu EU-a. Isto tako, suradnja unutar CSC-a može imati mnoge oblike, od razmjene informacija i međusobnog pomaganja u provođenju revizija i inspekcija do pripreme usklađenih prijedloga rješenja za identificirane probleme i promicanja svijesti o pravima na zaštitu podataka.

Tijekom 2023. godine održane su ukupno 4 sjednice. Unutar aktivnosti CSC-a tijekom rada i održanih sjednica među inim u bitnome se bavilo tematikom:

- Koordinacija i učinkovit nadzor, unutar čega posebice promicanje i olakšavanje ostvarivanja prava ispitanika/subjekata podataka; ispitivanje poteškoća u tumačenju ili primjeni EU i nacionalnog prava, razmjenjivanje informacija i provođenje zajedničkih revizija ili koordiniranih inspekcija/nadzora
- Intenziviranje sinergije između razine EU-a i nacionalne razine, jačajući suradnju između EDPS-a i nacionalnih nadzornih tijela, kako bi se moglo pristupiti nadzoru iz različitih kutova i bolje koordinirati aktivnosti
- Nastavljena je aktivnost i u aspektu opće koordinacije, konkretno na primjeru razvoja smjernica za ispitanike/subjekte podataka koji ostvaruju svoja prava u odnosu na informacijske

sustave EU-a, primjerice preporuka koje se izrađuju za obveze transparentnosti u IMI-ju (podpodručje jedinstvenog digitalnog tržišta - Digital single market (IMI)), uz informacije EDPS-a u odnosu na audit aktivnosti vezano za IMI

- U odnosu na opća pitanja (General Issues) vezano za rad CSC-a odvijale su se i aktivnosti glede izbora za dva zamjenika koordinatora
- Također u odnosu na opća pitanja (General Issues) aktualiziran je i pregled/revizija aktualnih pravila postupanja (Rules of procedure - RoP) CSC-a
- Kod podpodručja odnosnog na policiju i pravosudnu suradnju (Police and judicial cooperation) izložen je ažurirani nacrt vodiča za ostvarivanje prava ispitanika, EDPS je prezentirao o informacijskom sustavu Europol-a (EIS) u svrhu unakrsne provjere informacija, raspravljalo se dodatno o tematici Europol-a (između ostaloga i o 2022. i 2023. godišnjim inspekcijama/nadzornim aktivnostima)
- Kod podpodručja odnosnog na Eurojust, raspravljalo se o ažuriranim informacijama iz praćenja provedbe preporuka EDPS-a
- Kod podpodručja odnosnog na EPPO, EDPS je izvijestio o reviziji EPPO-a koja je održana u Luksemburgu, raspravljalo se o informacijama iz zajedničkog posjeta EDPS-a i PT DPA nacionalnom uredu EPPO-a u Lisabonu
- Kod podpodručja odnosnog na granice, azil i migracije (Border, asylum and migration), primljeno je statističko izvješće/informacija (eu-LISA DPO) glede aktivnosti Schengenskog informacijskog sustava (Schengen Information System - SIS), raspravljalo se o izvješću odnosnom na upitnik o primjeni članka 36., o pravnom tumačenju odredbi o reviziji SIS-a i trenutnom stanju, o praćenju odnosnom na prikupljanje statistike glede ostvarivanja prava ispitanika u odnosu na SIS u svakoj državi članici, nadalje u odnosu na SIS raspravljalo se o pravnoj interpretaciji odredaba o ciklusu audita
- Kod podpodručja odnosnog na ETIAS (European Travel Information and Authorisation System) primljene su informacije predstavnika EDPB-a o ETIAS-ovom Odboru za usmjeravanje temeljnih prava (ETIAS Fundamental Rights Guidance Board - EFRGB)
- Održana je prezentacija i rasprava uz sudjelovanje organizacija iz nevladinog sektora (NGOs) na tematiku mutual exchange (na koje izlaganje su bili najavljene organizacije Statewatch, EDRI i Access Now)

e) Schengenska evaluacija zemalja članica vezano uz zaštitu osobnih podataka

Tijekom 2023. djelatnik Agencije je sudjelovao kao Member State Expert u provedbi Schengenske evaluacije Finske u području zaštite osobnih podataka i primjene Schengen Acquia. Evaluacijski tim je bio sastavljen od dva predstavnika Komisije, jednog EDPS-a i sedam stručnjaka iz zemalja članica (Bugarska, Njemačka, Rumunjska, Francuska, Švedska, Estonija, Hrvatska). Prema prethodno planiranoj agendi posjetio je finsku agenciju za zaštitu podataka, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova, S.I.R.E.N.E. Ured, lokalnu policijsku postaju u Helsinkiju, međunarodni granični prijelaz u zračnoj luci te podatkovne centre za smještaj Schengenskog informacijskog sustava (SIS) i Viznog informacijskog sustava (VIS). Sastavljen je nacrt Izvješća o utvrđenjima koji će nakon dovršetka cjelokupnog evaluacijskog postupka, koji uključuje doradu, usuglašavanje članova evaluacijskog tima i zaprimljene komentare predstavnika Finske, biti dostavljen Schengenskom odboru Europske komisije na usvajanje

f) *European Asylum Dactyloscopy Database (EURODAC)*

Predstavnik Agencije sudjelovao je na 38. sjednici nadzorno-koordinacijske skupine za EURODAC (Supervision Coordination Subgroup Eurodac).

Eurodac je sustav za usporedbu otisaka prstiju podnositelja azila i ilegalnih imigranata koji se nalaze unutar EU. Cilj ovog sustava je zemljama EU olakšati utvrđivanje nadležnosti za provjeru zahtjeva za azil, pomoću provjere mjesta registracije tražitelja azila. Također, tijelima kaznenog progona pod strogim uvjetima omogućava se pristup sustavu EURODAC za potrebe istrage, otkrivanja ili sprečavanja terorizma ili drugih teških kaznenih djela.

Na 38. sjednici (13. lipnja 2023.) EURODAC SCG-a (Supervision Coordination Group) obuhvaćene su, između ostalog, teme: usvajanje programa rada; rasprava s Komisijom i eu-Lisa-om (predstavnicima istih) o novinama odnosnim na EURODAC te pregledu aktivnosti i statističkim pokazateljima rada sustava u proteklom periodu; rasprava o omogućavanju pristupa tijelima za provođenje zakona (uključujući i Europol) u sustav; rasprava o mogućim dodatnim točkama Eurodac SCG programa rada za 2022-2024; usvajanje Izvješća o aktivnostima 2020-2021, izvješćivanje članova skupine o eventualnim novostima iz područja djelovanja podskupine u njihovim državama.

g) *Nadzorno-koordinacijska skupina za Vizni informacijski sustav VIS SCG (Visa Information System Supervision Coordination Group)*

Tijekom 2023. godine Predstavnik Agencije aktivno je sudjelovao na sastancima VIS SCG (Visa Information System Supervision Coordination Group) te je bitno za istaknuti:

Digitalna viza

Vijeće i Europski parlament (EP) postigli su politički dogovor o prijedlogu digitalizacije postupka izdavanja viza. Dvije uredbe koje zajedno digitaliziraju postupak izdavanja viza usvojene su na plenarnoj sjednici EP-a (18. listopada) i Vijeća (13. studenog). Nakon potpisivanja, dvije uredbe bit će objavljene u Službenom listu Europske unije i stupit će na snagu dvadesetog dana nakon objave. Usvojeni konačni tekst predviđa stvaranje jedinstvene platforme za podnošenje zahtjeva za vizu koju će sve države članice morati koristiti nakon prijelaznog razdoblja i uvođenja digitalne vize. O datumu primjene novih pravila odlučit će se kada se završe tehnički radovi na platformi za vize i digitalnoj vizi.

Zajednički plan inspekcije

Revidirani nacrt distribuiran je 7. studenog 2023. izvješće je sastavljeno na način koji bi nacionalnim nadzornim tijelima omogućio odabir relevantnih dijelova za svoje inspekcije.

Dokument se ne bavi specifičnim tehničkim pitanjima, budući da su ona već obrađena u Sigurnosnom modulu koji je dio Zajedničkog okvira za inspekciju koji je pripremila tehnička stručna podskupina SIS II. Skupina se složila zadržati odjeljak koji se odnosi na razmjenu dopunskih informacija od strane nadležnog tijela koje neće biti operativno prije 2026. i uključiti bilješku koja naglašava ovaj aspekt. Dokument je dovršen i prosljeđen na usvajanje pisanim postupkom.

Napredno brisanje podataka

Tijekom godine zaprimljeni su svi odgovori zemalja članica u svezi Upitnika odaslanog u prethodnom razdoblju, predstavljena je ažurirana verzija dokumenta o analizi naprednog brisanja podataka u VIS-u, učinjene su izmjene u naslovu i u samom tekstu radi jasnijeg izričaja.

Nakon usuglašavanja stava članova da reference prema određenoj zemlji unutar teksta ne treba biti istaknute, dogovoreno da se dokument objavi na web stranici VIS SCG i istovremenom pošalje EU institucijama.

h) Nadzorno - koordinacijska skupina Carinskog informacijskog sustava (Customs Information System Supervision Coordination (CIS SCG))

Tijekom 2023. održala je jedan sastanak na kojemu se raspravljalo o rezultatima upitnika odnosno na razinu osposobljenosti osoblja nacionalnih tijela koje imaju pristup Carinskom informacijskom sustavu (odnosno na zaštitu osobnih podataka). Ujedno se raspravljalo Izvješću CIS SCG za period 2020-2021.

i) Radna skupine za zaštitu podataka Vijeća Europske unije (WP on Data Protection)

Predstavnik Agencije sudjelovao je na sastancima Radne skupine za zaštitu podataka Vijeća Europske unije (WP on Data Protection) koja se bavi provedbom zakonodavstva i politika o zaštiti osobnih podataka u području izvršavanja zakonodavstva, a gdje Agencija trenutno pruža stručnu pomoć Ministarstvu pravosuđa i uprave kao zaduženom nositelju iste.

j) Sudjelovanje središnjih tijela državne uprave u radu radnih skupina i odbora Vijeća Europske unije

Agencija je pružila stručnu pomoć s aspekta primjene propisa iz područja zaštite osobnih podataka, ovisno o predmetu rasprave, na zahtjev središnjih tijela državne uprave zaduženih za aktivno praćenje i sudjelovanje u radu radnih skupina i odbora Vijeća Europske unije te s tim povezanu pripremu stajališta i drugih potrebnih dokumenata potrebnih za sudjelovanje u njihovu radu.

k) Odbor iz članka 93. Opće uredbe o zaštiti podataka

Člankom 93. Opće uredbe o zaštiti podataka propisano je kako Komisiji pomaže Odbor, a navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EZ) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije.

U 2023. godini Odbor je održao četiri sastanka na kojima su sudjelovali i predstavnici Agencije, a tema je bila rad na nacrtu provedbene odluke Komisije u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 o odgovarajućoj razini zaštite osobnih podataka Okviru za privatnost podataka EU-a i SAD-a, nakon čega je 10. srpnja 2023. usvojena Odluka o primjerenosti zaštite koju pruža okvir EU-a i SAD-a.

U odluci o primjerenosti zaključeno je da Sjedinjene Američke Države osiguravaju odgovarajuću razinu zaštite – u usporedbi s onom Europske unije – za osobne podatke koji se

prenose iz EU u društva iz Sjedinjenih Američkih Država koja sudjeluju u okviru za zaštitu podataka između EU-a i SAD-a.

l) Međunarodna vojna vježba „Cyber Coalition 2023“

Ovogodišnja vježba, koja se održala od 27. studenog do 1. prosinca 2023., okupila je preko tisuću stručnjaka iz cijelog svijeta s ciljem jačanja sigurnosti saveza i zaštite nacionalnih računalnih sustava. Glavni fokus radionice bio je usmjeren na međuresornu suradnju u rješavanju problema prilikom odgovora na kibernetičke napade.

Kroz intenzivne radionice, sudionici su bili usmjereni na vježbanje postojećih mehanizama za interakciju između NATO-a, saveznika i partnera kako bi se poboljšala suradnja unutar domene kibernetičkog prostora. Posebno se isticao razvoj neformalnih "komunikacijskih kanala" među sudionicima, što će značajno olakšati budući rad i međusobnu suradnju.

Naglasak je bio na provedbi istrage kibernetičkog napada, primjeni pravnih mehanizama te analizi trendova porasta kibernetičkih prijetnji, a ključni ciljevi vježbe su ostvareni u vidu poboljšana suradnje unutar domene kibernetičkog prostora između NATO-a, saveznika i partnera, unaprjeđenja sposobnosti Saveza za provođenje operacija u kibernetičkom prostoru, kako za vojne tako i civilne subjekte te kontinuirani razvoj „NATO vježbi Cyber Coalition 2023“ kao platforme za unaprjeđenje kibernetičkog ratovanja i obrazovanja, a što je od iznimne važnosti za jačanje sigurnosti i stabilnosti na globalnoj razini.

m) Proces pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD)

Agencija je u okvirima svoje nadležnosti odnosne na primjenu propisa iz područja zaštite osobnih podataka sudjelovala u stručnim aktivnostima vezanim uz izradu samoprocjena usklađenosti hrvatskog zakonodavstva, politika i praksi u odnosu na sljedeće pravne instrumente OECD-a:

- *OECD/LEGAL/0352 Recommendation of the Council on OECD Legal Instruments Cross-border Co-operation in the Enforcement of Laws Protecting Privacy*
- *OECD, Recommendation of the Council for Further Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions, OECD/LEGAL/0378*
- *OECD/LEGAL/0487, Declaration on Government Access to Personal Data held by Private Sector Entities*
- *OECD-ova Deklaracija o pouzdanosti, održivosti i uključivoj digitalnoj budućnosti OECD/LEGAL/0488, Declaration on a Trusted, Sustainable and Inclusive Digital Future*

Također, predstavnik Agencije sudjelovao je u izradi odgovora na prvi upitnik Odbora za trgovinu OECD-a o otvorenosti tržišta. Radi se o zajedničkom Upitniku za sve države kandidatkinje, koji služi kao temelj za izradu Izvješća o otvorenosti tržišta (eng. Market Openness Review - MOR), glavnom alatu za ocjenjivanje prepreka za trgovinsku integraciju države kandidatkinje i za analizu utjecaja regulatornih režima, procesa i praksi za trgovinu i trgovinske aspekte ulaganja.

Predstavnik Agencije sudjelovao je u odgovaranju OECD-ovom Accession Questionnaire i zahtjevu za dostavom odgovora iz područja naznačenih nadležnosti, Agencija je naznačena u dijelu dva pravna instrumenta:

- Recommendation of the Council concerning guidelines governing the protection of privacy and transborder flows of personal data (OECD/LEGAL/0188) i
- Declaration on government access to personal data held by private sector entities (OECD/LEGAL/0487). u dijelu odnosnom na pravni instrument OECD/LEGAL/0487 zamolili smo dostavu odgovora od strane Ministarstva unutarnjih poslova i Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost.

Predstavnik Agencije sudjelovao je u izradi odgovora na Pristupni upitnik (Accession Questionnaire) Odbora za financijska tržišta OECD-a u dijelu Principle 11: Protection of Consumer Data and Privacy.

Predstavnik Agencije sudjelovao je i u odgovaranju na upitnik iz Public Governance Accession Review Questionnaire. Ovaj upitnik je imao za cilj prikupiti informacije o usklađenosti politika i praksi Hrvatske s temeljnim načelima javnog upravljanja (ACP) za pristupanje, uključenim kao dodatak u Mapu puta za pristupanje zemlje, i pravnim instrumentima OECD-a za koje je odgovoran Odbor za javno upravljanje (PGC).

Predstavnik Agencije sudjelovao je u izradi odgovora na OECD-ov Accession Questionnaire čija je svrha prikupljanje informacija za tehnički pregled zemalja kandidatkinja za pristupanje OECD-u koji provodi Odbor za politiku digitalnog gospodarstva. Upitnik pokriva 18 pravnih instrumenata OECD-a iz područja digitalnog gospodarstva koji su uključeni u Inicijalni memorandum koji je predala Hrvatska kao zemlja kandidatkinja. Osim toga, upitnik pokriva i 6 novih pravnih instrumenata OECD-a koji su izdani nakon podnošenja Inicijalnog memoranduma i nalaze se u opsegu tehničkog pregleda.

U sklopu pristupanja OECD-u, 4. i 5. prosinca 2023. održana je 92. plenarna sjednica OECD-a, Odbora za politiku digitalnog gospodarstva uz predstavnike 38 zemalja članica. Predstavnik Agencije sudjelovao je (online) na sastanku 5. prosinca 2023. tijekom kojeg je Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva - SDURDD održao prezentaciju, a nakon koje su slijedila pitanja od strane zemalja članica OECD-a. Uloga predstavnika Agencije bila je pružanje stručne podrške u slučaju da određeno pitanje bude vezano uz područje zaštite osobnih podataka. Tijekom zatvorenog djela sjednice 5. prosinca 2023., održana je rasprava o pristupanju Republike Hrvatske OECD-u. Nakon održane rasprave u nadolazećim danima zaprimljeno je pismo preporuka s detaljima instrumenta koji zahtijevaju dodatni angažman temeljem kojeg je planirana obrana neusklađenog dijela instrumenta početkom travnja iduće godine.

n) „Initiative 20i7“

Predstavnici Agencije sudjelovali su na godišnjem sastanku „Inicijative 20i7“ koji se održao u Peći na Kosovu, a koji je okupio i nadzorna tijela za zaštitu podataka Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Slovenije, kako bi se raspravljalo o aktualnim pitanjima zaštite osobnih podataka.

Tijela za zaštitu podataka istaknula su važnost neovisnosti i ovakve suradnje koja potiče razmjenu najboljih praksi i iskustava te omogućuje sinergiju u području zaštite osobnih podataka. Intenzivna suradnja još je važnija u vrijeme brzog tehnološkog razvoja poput umjetne inteligencije gdje zaštita temeljnih prava i sloboda može biti ozbiljno narušena ukoliko se ne osigura odgovarajući odgovor regulatora. Inicijativa 20i7 nastavit će se sastajati jednom

godišnje, a članovi će pomagati jedni drugima kad god im je potrebna pravna ili druga pomoć u rješavanju njihovih trenutnih problema tražeći savjete od drugih članova i kada god se mogu postići zajednički ciljevi, primjerice suradnjom u projektima za podizanje svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka.

„Inicijativa 20i7“ nastala je 2017. godine na inicijativu slovenskog nadzornog tijela, a okuplja visoke predstavnike nadzornih tijela za zaštitu osobnih podataka iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Kosova, Sjeverne Makedonije, Slovenije i Srbije.

Domaćin sljedećeg sastanka Inicijative 20i7 bit će Agencija za zaštitu osobnih podataka.

6.2.2. Suradnja s Vijećem Europe – Savjetodavni odbor Konvencije 108

Osnovan Konvencijom 108, Savjetodavni odbor sastoji se od predstavnika stranaka Konvencije uz promatrače koji uključuju države nečlanice koje predstavljaju njihove vlade ili tijela za zaštitu podataka, međunarodne organizacije i nevladine organizacije. Odbor je odgovoran za tumačenje odredaba Konvencije te za olakšavanje i poboljšanje njezine provedbe.

U 2023. godini Odbor Konvencije 108 održao je 2 plenarna sastanka, a uži Odbor Konvencije 108 održao je tri radna sastanka. Na navedenim sastancima sudjeluje predstavnica koja je ujedno i jedna od osam članova užeg Odbora Konvencija 108. U 2023. Odbor je radio na izradi dva modula Modela ugovornih klauzuli za prekogranični prijenos osobnih podataka, Smjernicama o obradi osobnih podataka u kontekstu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, Smjernicama o interpretaciji članka 11. modernizirane Konvencije 108, Smjernicama o zaštiti podataka i biometriji u kontekstu glasovanja i izbora te Smjernicama o zaštiti osobnih podataka u kontekstu neuroznanosti.

6.3. PRIJENOSI OSOBNIH PODATAKA U TREĆE ZEMLJE ILI MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE

Svaki prijenos osobnih podataka koji se obrađuju ili su namijenjeni za obradu nakon prijena u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju odvija se jedino ako, u skladu s drugim odredbama ove Uredbe, voditelj obrade i izvršitelj obrade djeluju u skladu s uvjetima iz ovog poglavlja (poglavlje V. „Prijenosi osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama“) koji vrijede i za daljnje prijene osobnih podataka iz treće zemlje ili međunarodne organizacije u još jednu treću zemlju ili međunarodnu organizaciju. Sve odredbe iz ovog poglavlja (poglavlje V.) primjenjuju se kako bi se osiguralo da se ne ugrozi razina zaštite pojedinaca zajamčena ovom Uredbom.

U svakom slučaju, prijene u treće zemlje i međunarodne organizacije mogu se obavljati samo uz puno poštovanje ove Uredbe. Prijenos bi se trebao obavljati isključivo ako, u skladu s drugim odredbama ove Uredbe, voditelj obrade ili izvršitelj obrade ispunjavaju uvjete utvrđene u odredbama ove Uredbe vezanim za prijenos osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama.

Ako nije donesena odluka o primjerenosti, voditelj obrade ili izvršitelj obrade mogu prenijeti osobne podatke trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji samo ako je voditelj obrade

predvidio odgovarajuće zaštitne mjere i pod uvjetom da su ispitanicima na raspolaganju provediva prava i učinkoviti pravni lijekovi.

Odgovarajuće zaštitne mjere, bez potrebe za ikakvim posebnim ovlaštenjem nadzornog tijela, mogu pružati:

- (a) pravno obvezujući i provedivi instrument između tijela javne vlasti ili javnih tijela;
- (b) obvezujuća korporativna pravila;
- (c) standardne klauzule o zaštiti podataka koje donosi Komisija u skladu s postupkom ispitivanja;
- (d) standardne klauzule o zaštiti podataka koje donosi nadzorno tijelo i koje Komisija odobrava u skladu s postupkom ispitivanja;
- (e) odobreni kodeks ponašanja zajedno s obvezujućim i provedivim obvezama voditelja obrade ili izvršitelja obrade u trećoj zemlji za primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera, među ostalim u pogledu prava ispitanika; ili
- (f) odobreni mehanizam certificiranja zajedno s obvezujućim i provedivim obvezama voditelja obrade ili izvršitelja obrade u trećoj zemlji za primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera, između ostalog u pogledu prava ispitanika.

Pod uvjetom da to odobri nadležno nadzorno tijelo, odgovarajuće zaštitne mjere konkretno mogu pružiti i ugovorne klauzule između voditelja obrade ili izvršitelja obrade i voditelja obrade, izvršitelja obrade ili primatelja osobnih podataka u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji ili odredbe koje treba unijeti u administrativne dogovore između tijela javne vlasti ili javnih tijela i koja sadrže provediva i djelotvorna prava ispitanika.

Nadalje, Opća uredba o zaštiti podataka propisuje i odstupanja za posebne situacije koja omogućavaju prijenos osobnih podataka u treće zemlje ili međunarodne organizacije, unatoč činjenici da ne postoji odluka o primjerenosti ili odgovarajuće zaštitne mjere.

U slučaju kada se prijenos ne može temeljiti niti na odluci Komisije o primjerenosti zaštite, niti na odgovarajućim zaštitnim mjerama niti na odstupanjima za posebne situacije, prijenos u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju može se ostvariti samo ako se prijenos ne ponavlja, ako se odnosi samo na ograničen broj ispitanika, nužan je za potrebe uvjerljivih, legitimnih interesa voditelja obrade koji nisu podređeni interesima ili pravima i slobodama ispitanika, a voditelj obrade je procijenio sve okolnosti prijenosa podataka te je na temelju navedene procjene predvidio odgovarajuće zaštitne mjere u pogledu zaštite osobnih podataka. Voditelj obrade mora obavijestiti nadležno nadzorno tijelo o tom prijenosu.

Agencija je u 2023. godini zaprimila i odgovorila na ukupno 4 zahtjeva za davanje stručnih mišljenja koji su se odnosili isključivo na prijenos osobnih podataka u treće zemlje ili međunarodne organizacije. Međutim, Agencija je tijekom 2023. godine odgovarala na brojne upite o međunarodnim transferima u predmetima koji su se, između ostalog, odnosili i na druga pitanja iz područja zaštite osobnih podataka izvan Poglavlja V Opće uredbе o zaštiti osobnih podataka.

Tijekom 2023. godine Europski odbor za zaštitu podataka se nastavio intenzivno baviti međunarodnim transferima te je u okviru navedene tematike tijekom iste godine usvojio sljedeće dokumente:

- Smjernice 05/2021 o međudjelovanju primjene članka 3. i odredbi o međunarodnim prijenosima iz Poglavlja V Opće uredbe o zaštiti podataka – finalna verzija (14. veljače 2023.)
- Smjernice 07/2022 o certificiranju kao instrumentu za prijenos – finalna verzija (14. veljače 2023.)
- Mišljenje 5/2023 o Nacrtu provedbene odluke Europske komisije o primjerenosti zaštite osobnih podataka na temelju okvira EU-a i SAD-a za privatnost podataka (28. veljače 2023.)
- Preporuke 1/2022 o zahtjevu za odobrenje i o elementima i načelima koja se nalaze u obvezujućim korporativnim pravilima za voditelje obrade – finalna verzija (20. lipnja 2023.)
- Izjava 1/2023 o prvom preispitivanju primjene Odluke o primjerenosti za Japan (18. srpnja 2023.)

Nadalje, tijekom 2023. godine Europski odbor za zaštitu podataka je temeljem članka 64. stavka 1. točke f) Opće uredbe o zaštiti podataka dao mišljenja o nacrtima odluka nadležnih nadzornih tijela o obvezujućim korporativnim pravilima sljedećih društava – Booking.com Group (BCR-C i BCR-P), Carlsberg Group (BCR-C), Cerner Group (BCR-C i BCR-P), Thalès Group (BCR-C i BCR-P), Sodexo Group (BCR-C i BCR-P), Servier Group (BCR-C), Tessi Group (BCR-P), OSF Global Services Group (BCR-P), SHV Holding N.V. Group (BCR-C), Nestlé Group (BCR-C), UPS Group – podaci o klijentima (BCR-C), UPS Group – podaci o zaposlenicima (BCR-C), UPS Group (BCR-P), Comcast Corporation Group (BCR-C), American Express Global Business Travel Group (BCR-C), Colibra Group (BCR-C), Informatica Group (BCR-C i BCR-P), Vestas Wind Systems Group (BCR-C), Prosegur Group (BCR-C), Vertiv (BCR-C), Autodesk Group (BCR-C i BCR-P) i Royal Greenland Group (BCR-C).

Sukladno članku 17. stavku 1. točki 6. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija tijekom 2023. godine nije imala postupanja temeljem članka 46. stavka 3. Opće uredbe o zaštiti podataka u vezi s odobravanjem ugovornih klauzula između voditelja obrade ili izvršitelja obrade i voditelja obrade, izvršitelja obrade ili primatelja osobnih podataka u trećoj zemlji odnosno u vezi s odobravanjem odredbi koje treba unijeti u administrativne dogovore između tijela javne vlasti ili javnih tijela i koja sadrže provediva i djelotvorna prava ispitanika budući da nije zaprimila zahtjeve za odobrenje temeljem navedenih odredbi.

6.4. PROJEKTI EUROPSKE UNIJE I MEĐUNARODNI PROJEKTI

Agencija je prepoznala važnost sudjelovanja i provođenja EU i međunarodnih projekata, s obzirom na to da isti predstavljaju platformu provođenje ideja u stvarnost osobito u okviru svoje savjetodavne uloge nadzornog tijela.

Agencija aktivno nastoji kroz projekte približiti materiju zaštite osobnih podataka i educirati ciljane skupine o primjeni propisa o zaštiti osobnih podataka u svrhu poboljšanja i olakšavanja praktičnog djelovanja svih dionika koji se susreću s navedenom tematikom. U 2023. godini, u okviru projekata i dalje je bio naglasak na edukaciji mikro, malih i srednjih poduzetnika i razvijanju alata za usklađivanje s Općom uredbom o zaštiti podataka.

6.4.1. Projekt ARC II – Awareness Raising Campaign for SMEs – kampanja podizanja razine svijesti o zaštiti podataka za mikro, male i srednje poduzetnike

Projekt je sufinanciran iz programa Europske unije „Građanstvo, Ravnopravnost, Prava i Vrijednosti”, Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava broj 101072630 te je predviđeno trajanje projekta 24 mjeseca, u razdoblju od 2. rujna 2022. godine do 2. rujna 2024. godine. Koordinator projekta je Agencija za zaštitu osobnih podataka dok su partneri talijansko nadzorno tijelo za zaštitu podataka (Garante Privacy), Fakultet organizacije i informatike iz Varaždina, Sveučilištem Vrije iz Bruxellesa te Sveučilište iz Firence.

Ovaj projekt nastavak je uspješno provedenog projekta ARC I <https://arc-rec-project.eu/arc/> koji je imao za cilj pružiti mikro, malim i srednjim poduzetnicima konkretnu pomoć prilikom usklađivanja s Općom uredbom o zaštiti podataka.

U okviru ARC II projekta, Agencija je provela niz aktivnosti za podizanje razine svijesti o zaštiti osobnih podataka za mikro, male i srednje poduzetnike te im pružila konkretnu potporu prilikom usklađivanja sa zakonodavnim okvirom o zaštiti osobnih podataka. Tijekom provedbe ARC II projekta, ustanovljeno je da je poduzetnicima potrebna dodatna potpora prilikom usklađivanja te da razina usklađenosti među hrvatskim poduzetnicima nije na zadovoljavajućoj razini.

Glavni cilj ARC II projekta, baziranog na rezultatima ARC I projekta, je razvoj IT rješenja koje će biti prilagođeno specifičnim potrebama hrvatskih i talijanskih mikro, malih i srednjih poduzetnika te im olakšati usklađivanje sa zakonodavnim okvirom za zaštitu osobnih podataka. IT rješenje (web alat „Olivia“) izrađeno je u open-source kodu te je dostupno za besplatno korištenje svim mikro, mali i srednji poduzetnicima i službenicima za zaštitu podataka <https://olivia-gdpr-arc.eu/hr>.

U 2023. Agencija je održala sveukupno 18 radionica za više od 2500 mikro, malih i srednjih poduzetnika, održala evaluacijsku radionicu za web alat „Olivia“, provodila medijsku kampanju na društvenim mrežama talijanskog i hrvatskog nadzornog tijela za zaštitu osobnih podataka. Agencija će i u 2024. godini nastaviti s provedbom projektnih aktivnosti u okviru ARC II projekta. Cilj ovog projekta je povećanje znanja i razumijevanja odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka kod malih i srednjih poduzetnika te podizanje razine svijesti o zaštiti podataka kod cjelokupne javnosti u Hrvatskoj, Italiji i Belgiji.

Fotografija 7.1. Evaluacijska radionica za web alat „Olivia“, 27. studenog 2023.

Fotografija 7.2. Olivia – virtualna asistentica za usklađivanje s GDPR-om

INTEGRIRANE KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI

7. INTEGRIRANE KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI

U okviru svoje savjetodavne uloge, Agencija kontinuirano vodi brigu o integriranim komunikacijskim aktivnostima te ulaže značajne napore u organizaciju aktivnosti za podizanje razine svijesti o zaštiti podataka namijenjenih svim ciljanim skupinama.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine Agencija je realizirala ukupno 45 značajnijih edukativnih aktivnosti, savjetovanja, predavanja i konferencija.

Komunikacijske aktivnosti koje je Agencija provodila u 2023. godine bile su usmjerene prema ključnim dionicima:

- Ispitanicima/građanima, učenicima i studentima
- Voditeljima i izvršiteljima obrade iz svih sektora, s posebnim naglaskom na voditelje obrade iz odgojno-obrazovnog sektora, sektora zdravstva, turizma
- Službenicima za zaštitu podataka iz privatnog i javnog sektora
- Tijelima državne uprave i tijelima javne vlasti
- Strukovnim udruženjima, nevladinim organizacijama
- Mikro, malim i srednjim poduzetnicima

U nastavku izdvajamo najznačajnije aktivnosti u 2023. godini.

7.1. EDUKATIVNE I PROMOTIVNE AKTIVNOSTI

7.1.1. Edukacije

Besplatne online radionice „GDPR – osnovni modul“

Agencija je održala 8 edukacija „GDPR – osnovni modul“ za sve zainteresirane voditelje i izvršitelje obrade, službenike za zaštitu podataka iz javnog i privatnog sektora, ali i sve ostale koje zanima kako uskladiti poslovanje s GDPR-om.

Radionice „GDPR – osnovni modul“ bile su namijenjene svima koji žele naučiti osnove Opće uredbe o zaštiti podataka, informirati se o svojim obavezama, pravima, ali i prilika za postaviti i konkretna pitanja stručnjacima Agencije.

Besplatne radionice za mikro, male i srednje poduzetnike i obrtnike u okviru ARCII projekta

U okviru europskog projekta ARC II, Agencija je održala ukupno 18 besplatnih edukacija za više od 2500 mikro, malih i srednjih poduzetnika.

Održanim radionicama, koje su prilagođene potrebama mikro, malih i srednjih poduzetnika kako bi svoje poslovanje što lakše uskladili sa zakonskim propisima o zaštiti osobnih podataka, osim pruženog znanja i rješavanja nedoumica, omogućena je i značajna financijska ušteda.

Za savjetovanja „Kako se uskladiti s GDPR-om i pripremiti za nadzor AZOP-a?” koja su organizirana u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom udrugom poslodavaca i Hrvatskom obrtničkom komorom, tražilo se mjesto više te su poduzetnici i obrtnici iz Zagreba, Varaždina, Slavonije i Splita imali priliku uživo čuti kako izgleda nadzorno postupanje i postaviti pitanja službenicima Agencije.

Fotografija 8.1. Savjetovanje „Kako se uskladiti s GDPR-om i pripremiti za nadzor AZOP-a“

Također, za radionicu s vježbama „Organizacijske i tehničke mjere u GDPR-u – upravljanje pristupom i zaštita podataka” vladao je izniman interes poduzetnika, stoga su održane dvije radionice u prostorijama ZŠEM-a. Na jednodnevnima radionicama s vježbom na studiji slučaja obradile su se primjerene organizacijske i tehničke mjere u usklađenosti s GDPR-om u kontekstu upravljanja prikupljanjem, pohranom, pristupom i brisanjem podataka, formiranja internih akata, obveza i mogućnosti smanjivanja rizika od kazni prilikom sklapanja ugovornih odnosa s izvršiteljima obrada i načina ispunjavanja prava ispitanika.

Fotografija 8.2. Radionica „Organizacijske i tehničke mjere u GDPR-u“

Osim navedenih, tijekom 2023. godine održane su radionice na različite teme, poput: „GDPR u računovodstvu“, „GDPR osnove: pravni temelji, načela obrade osobnih podataka i prava ispitanika“, „Umjetna inteligencija i zaštita osobnih podataka“, „Privacy by design and by default- kako primijeniti u praksi tehničku i integriranu zaštitu osobnih podataka?“, „Kako uskladiti web stranicu s GDPR-om“, „Sigurnost- ključ GDPR usklađenosti“, „Zaštita osobnih podataka i usklađivanje s GDPR-om u turizmu“, „GDPR – Obrada i zaštita osobnih podataka u radnim odnosima“, „Kako i kada provesti procjenu učinka na zaštitu podataka?“ itd.

Savjetovanje o zaštiti osobnih podataka “5 godina primjene GDPR-a: problemi, rješenja, kazne i primjeri dobre prakse”

Povodom 5. obljetnice Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR-a), zakonskog propisa koji se izravno u cijelosti primjenjuje u Europskoj uniji od 25. svibnja 2018. godine, a koji je označio prekretnicu u području zaštite osobnih podataka te značajno promijenio svijest o važnosti zaštite osobnih podataka kod poslovnih subjekata i pojedinaca, Agencija i Hrvatska gospodarska komora organizirali su savjetovanje o zaštiti osobnih podataka “5 godina primjene GDPR-a: problemi, rješenja, kazne i primjeri dobre prakse” u prostorijama HGK.

Voditelji/izvršitelji obrade te službenici za zaštitu podataka imali su priliku upoznati se s najnovijim trendovima i primjerima dobre prakse iz područja zaštite osobnih podataka, podijeliti sa stručnjacima Agencije probleme s kojima se susreću u primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka te uz potporu stručnjaka naći rješenja koja će podići razinu usklađenosti u njihovim organizacijama na višu razinu.

Fotografija 8.3. Savjetovanje „5 godina primjene GDPR-a: problemi, rješenja, kazne i primjeri dobre prakse” u HGK

Webinar „Kako zaštititi svoje osobne podatke i koja su moja prava“ za građane

Povodom 5. obljetnice pune primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, a u svrhu informiranja građana o njihovim pravima vezano za obradu njihovih osobnih podataka te opasnostima Agencija je održala besplatan webinar namijenjen građanima „Kako zaštititi svoje osobne podatke i koja su moja prava“.

Iako je svijest o važnosti zaštite osobnih podataka u zadnjih nekoliko godina značajno porasla, građani nažalost i dalje vrlo često neoprezno raspolažu sa svojim osobnim podacima, na način da daju preslike svojih osobnih iskaznica/bankovnih kartica, fotografije i druge osobne podatke nepoznatim i vrlo često zlonamjernim osobama.

Također, građani su mogli saznati koja su njihova prava zajamčena Općom uredbom o zaštiti podataka te kako ih ostvariti. Pritom je potrebno naglasiti kako se građani za ostvarivanje svojih prava najprije trebaju obratiti voditelju obrade (npr. banci u kojoj imaju kredit, školi, bolnici itd.), a ukoliko voditelj obrade ne udovolji zahtjevu, mogu se Agenciji za zaštitu osobnih podataka sa zahtjevom za utvrđivanju povrede prava. Kada daju svoje osobne podatke bilo kojoj organizaciji građani trebaju znati da imaju pravo pitati zašto i u koju svrhu se njihovi osobni podaci obrađuju, kome će biti prosljeđivani, koliko dugo će biti čuvani, koji je pravni temelj za njihovu obradu itd. Organizacije moraju biti u mogućnosti dati građanima odgovore na takva pitanja. Odgovori “zato što su takva pravila poslovanja” ili “treba nam za svaki slučaj”, ” ne znam, rekli su mi da tako radim”, nisu prihvatljivi, te organizacije trebaju u svakom slučaju znati na temelju koje pravne osnove i u koje svrhe prikupljaju osobne podatke, te o tome educirati svoje zaposlenike.

Fotografija 8.4. Webinar za građane

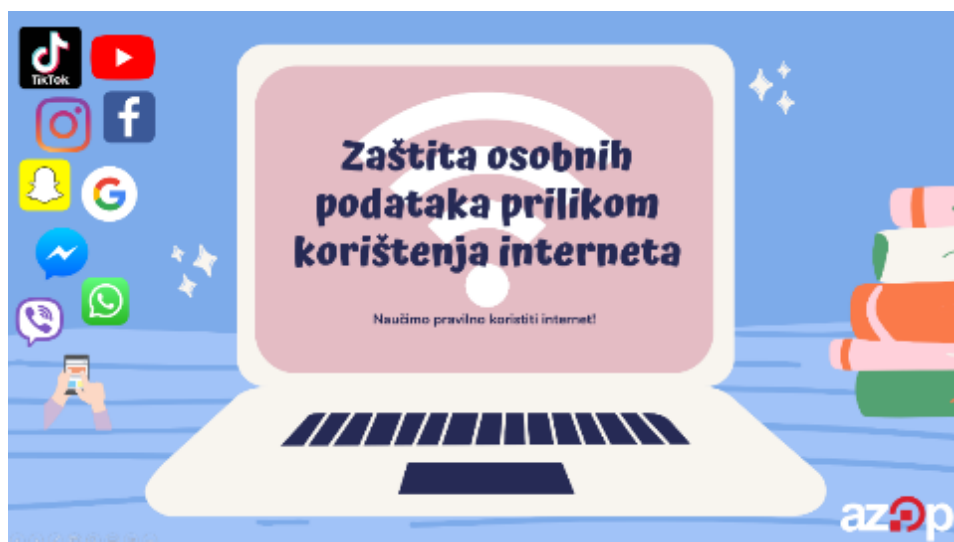
Online radionica za službenike za zaštitu podataka iz zdravstvenog sektora

U okviru projekta “Support pool of experts” (više na stranici 82.) Europskog odbora za zaštitu podataka, koji ima za cilj nadzornim tijelima pružiti potporu u izvršavanju njihovih zadaća, Agencija je organizirala besplatnu online radionicu “*Zaštita osobnih podataka i usklađivanje s GDPR-om u zdravstvenom sektoru*”, namijenjenu prvenstveno službenicima za zaštitu podataka iz zdravstvenog sektora, ali i svim zainteresiranim zdravstvenim djelatnicima. Program radionice bio je prilagođen specifičnim potrebama i nedoumicama s kojima se službenici i zdravstveni radnici susreću u svom svakodnevnom radu u vezi s usklađivanjem s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR) i pravnim okvirom za zaštitu osobnih podataka.

Edukacija za učenike 3. i 4. razreda osnovnih škola

Agencija je održala i 4 edukacije za učenike 3. i 4. razreda osnovne škole pod nazivom „*Zaštita osobnih podataka prilikom korištenja interneta*“, a sve kako bi se djecu upozorili na potencijalne opasnosti i rizike koje vrebaju na internetu i društvenim mrežama.

Iako u Republici Hrvatskoj profil na društvenim mrežama maloljetna osoba može samostalno otvoriti tek sa 16 godina, svjedoci smo kako društvene mreže aktivno koriste i mnogo mlađa djeca bez nadzora roditelja. Stoga, na opasnosti koje svakodnevno prijete prilikom korištenja Interneta i društvenih mreža, poput krađe identiteta, cyberbullinga, Internet prijevara, zlostavljanja i slično potrebno je kontinuirano upozoravati kako bi djeca bila svjesna svih rizika, a samim time kako bi znala prepoznati i reagirati ukoliko se nađu u opasnosti. Tako su učenicima prezentirani primjeri iz stvarnog života, koje su moguće posljedice ukoliko neoprezno i prekomjerno objavljujemo na društvenim mrežama te što se može dogoditi ako ne poštujemo pravila lijepog ponašanja na internetu.

Fotografija 8.5. Prezentacija za učenike

Radionice namijenjene službenicima u javnoj upravi - suradnja s Državnom školom za javnu upravu

Suradnja s Državnom školom za javnu upravu uspješno je nastavljena i u 2023. godini u obliku edukacija o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka te Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka za državne službenike, javne službenike i zaposlenike u pravnim osobama s javnim ovlastima, izabrane dužnosnike i službenike u tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Od početka primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija zaprima povećani broj upita iz javnog sektora o primjeni odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka te Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka te se, uzimajući u obzir upite koji pristižu, u okviru kontinuiranih edukacija naglasak stavlja na pojedine dijelove Opće uredbe o zaštiti podataka poput zadaća službenika za zaštitu podataka, pregled pravnih temelja za zakonitost obrade osobnih podataka, primjena i uvjeti privole kao jednog od pravnih temelja, obrada posebnih kategorija podataka, tehničke i organizacijske mjere kojima se osigurava da integriranim načinom budu obrađeni samo osobni podaci koji su nužni za svaku posebnu svrhu obrade, uloge voditelja i izvršitelja obrade, pravna sredstva, odgovornost i sankcije.

Provedba edukacija ima za cilj podizanje razine znanja i kompetencija sudionika u okviru prava i obveza koje proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka te Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

U 2023. godini Agencija je provela ukupno 11 edukacija. Za predmetne edukacije prijavljivalo se u prosjeku 30 polaznika/sudionika što znači da je sudjelovalo više od 300 polaznika.

Davanje savjeta i odgovora na upite putem info telefona

Agencija svakodnevno u svojem radu komunicira s građanima u svrhu davanja pravnih savjeta i telefonskim putem (pružanje pomoći građanima putem info telefona). Tako je u ovom izvještajnom razdoblju odgovoreno na više od 3000 telefonskih upita, od čega se najveći broj upita odnosio na primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka osobito na obveze voditelja i izvršitelja obrade, upite vezane uz prava ispitanika (pristup osobnim podacima, pravo na brisanje osobnih podataka, pravo na pružanje informacija o obradi osobnih podataka), obradu osobnih podataka od strane kreditnih institucija, uspostavu videonadzornog sustava te upiti vezani za zaprimanje marketinških poruka.

7.1.2. Konferencije

Obilježavanje Europskog dana zaštite osobnih podataka konferencijom „Službenik za zaštitu podataka – posao budućnosti“

Konferencijom „Službenik za zaštitu podataka – posao budućnosti“, koja je održana 27. siječnja 2023. godine u hotelu Westin, Agencija, u suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca i IAPP KnowledgeNet chapter Hrvatska, obilježila je Europski dan zaštite osobnih podataka

Visoki državni dužnosnici te tristotinjak službenika za zaštitu podataka koji su sudjelovali na konferenciji imali su priliku čuti od stručnjaka i službenika za zaštitu podataka iz javnog, financijskog i IT sektora o problemima s kojima susreću te rješenjima u implementaciji Opće uredbe o zaštiti podataka. Tako su u sklopu konferencije održana tri panela „Uloga službenika za zaštitu podataka u javnom sektoru“, „Zaštita osobnih podataka u financijskom sektoru: izazovi i rješenja“ te „Krade li tehnologija privatnost?“.

Inače, Vijeće Europe je, uz potporu Europske komisije, 2006. godine proglasilo 28. siječanj Europskim danom zaštite osobnih podataka, koji se u svijetu još naziva i Dan privatnosti u svrhu podizanja svijesti javnosti o temeljnom ljudskom pravu – pravu na zaštitu osobnih podataka i privatnosti.

Fotografija 8.6. Konferencija „Službenik za zaštitu podataka – posao budućnosti“

Fotografija 8.7. Konferencija „Službenik za zaštitu podataka – posao budućnosti“ povodom Europskog dana zaštite osobnih podataka

Konferencija „Objasni mi taj GDPR“

U organizaciji Agencije za zaštitu osobnih podataka i Centra za nestalu i zlostavljaju djeću, u ponedjeljak 18. prosinca 2023., u prostorijama Centra u Višnjevcu održana je konferencija „Objasni mi taj GDPR“ za učenike, djelatnike škola i vrtića.

Konferencija posvećena najranjivijoj skupini društva – djeci, održana je u dva dijela kako bi znanja usvojili sami učenici, ali i oni koji o njima brinu dok su u vrtićima i školskim klupama. Tako su u prvom dijelu konferencije za učenike organizirane dvije interaktivne radionice, gdje su učenici imali priliku naučiti kako prepoznati zlostavljanje putem interneta, kako se zaštititi i što mogu poduzeti ukoliko se susretnu s istim.

Za djelatnike škola i vrtića, u drugom dijelu konferencije, predstavnice Agencije održale su radionicu „Kako zaštititi osobne podatke djece u školskim i predškolskim ustanovama?“, koje su kroz 10 ključnih koraka objasnile kako se uskladiti s Općom uredbom o zaštiti podataka, a samim time i osigurati zaštitu osobnih podataka djece.

Inače, ovo je tek prva u nizu zajedničkih aktivnosti AZOP-a i Centra za nestalu i zlostavljaju djeću, nakon što su ravnatelj Agencije Zdravko Vukić i voditelj Centra Tomislav Ramljak potpisali Sporazum o suradnji Agencije i Centra, zahvaljujući kojem će se u predstojećem razdoblju zajedničkim snagama podizati razina svijesti o zaštiti podataka djece u virtualnom okruženju.

Fotografija 8.8. Konferencija „Objasni mi taj GDPR“

7.1.3. Sudjelovanja predstavnika Agencije na aktivnostima podizanja svijesti o važnosti zaštite podataka

Obilježavanje Dana sigurnijeg interneta

Povodom Dana sigurnijeg interneta, 7. veljače 2023., koji se obilježava svake godine drugog dana u drugom tjednu veljače, udruga Suradnici u učenju, CARNET i Nacionalni CERT s partnerima, među kojima je i Agencija organizirali su cjelodnevnu online konferenciju “Potraga za boljim internetom”. Cilj je bio poslati snažnu poruku o važnosti prevencije elektroničkog nasilja, zaštite osobnih podataka djece, stvaranja sigurnog virtualnog okružja te dostupnosti kvalitetnih internetskih sadržaja za djecu i mlade.

Važnost zaštite osobnih podataka djeca prepoznaje i Opća uredba o zaštiti podataka koja propisuje da djeca zaslužuju posebnu zaštitu u pogledu svojih osobnih podataka budući da mogu biti manje svjesna rizika, posljedica i predmetnih zaštitnih mjera te svojih prava u vezi s obradom osobnih podataka. Upravo na temu „Moraju li svi znati tko si? Zaštitite svoj virtualni identitet!“ predavanje je održala predstavnica Agencije za zaštitu osobnih podataka.

Jačanje sustava za suzbijanje online nasilja nad ženama

Predstavnica Agencije za zaštitu osobnih podataka, u srijedu 15. veljače 2023., sudjelovala je na konferenciji na temu online nasilja prema ženama, koju je organizirala Udruga B.a.B.e. u partnerstvu s Agencijom za elektroničke medije.

Na konferenciji se govorilo o objavljivanju eksplicitnog sadržaja bez pristanka u medijima ili na društvenim mrežama. Iako se radi o kaznenoj nadležnosti u Republici Hrvatskoj te nije nadležnost Agencije baviti se temama nasilja i diskriminacije, činjenica je da se u takvim slučajevima radi o obradi osobnih podataka. Stoga je predstavnica Agencije govorila o pravu na brisanje kao pravu svakog ispitanika, ali i o ovlastima Agencije da u takvim okolnostima naredi voditelju obrade, koji može biti i fizička osoba na društvenoj mreži, brisanje osobnih podataka sukladno članku 17. Opće uredbe o zaštiti podataka, što može pomoći ispitaniku – žrtvi dok je u tijeku istraga policije ili državnog odvjetništva

Simpozij privatnosti 2023. – panel „Budućnost službenika za zaštitu podataka“

U okviru trećeg dana Simpozija privatnosti 2023. u Veneciji, u srijedu 19. travnja održan je panel „Budućnost službenika za zaštitu podataka“ na kojem je sudjelovao ravnatelj Agencije Zdravko Vukić.

Na panelu se raspravljalo o ulozi službenika za zaštitu podataka u budućnosti, njihovoj spremnosti o suočavanju s novim izazovima – opsežnom skupu novih pravila za sve digitalne usluge poput Akta o digitalnim tržištima (DMA), Akta o digitalnim uslugama, ali i Akta o umjetnoj inteligenciji.

Tijekom panela, ravnatelj Vukić istaknuo je kako će to biti izazov za službenike za zaštitu podataka u Hrvatskoj, jer često službenici nisu u dovoljnoj mjeri upoznati ni s osnovama zaštite osobnih podataka. Također, istaknuo je kako organizacije u Hrvatskoj općenito imaju problema s imenovanjem odgovarajućeg službenika za zaštitu podataka te kako opća svijest o važnosti uloge službenika nije dovoljno razvijena.

Fotografija 8.9. Panel „Budućnost službenika za zaštitu podataka“

Kongres Koordinacije komora u zdravstvu (KoKoZ) te 6. Hrvatski kongres medicinskog prava

Hrvatska liječnička komora i Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, uz suorganizaciju komora u zdravstvu, organizirali su 4. Kongres Koordinacije komora u zdravstvu (KoKoZ) te 6. Hrvatski kongres medicinskog prava, koji je održan od 21. do 23. travnja 2023. u Novom Vinodolskom, na kojem su sudjelovali zamjenik ravnatelja Igor Vulje i službenici Agencije.

Tijekom trajanja kongresa održana su brojna predavanja i paneli o aktualnim temama iz zdravstva i medicinskog prava, a jedno od njih bio je i informacijski sustav eKarton. Drugog dana kongresa o sustavu eKarton na panelu su raspravljali zamjenik ravnatelja Igor Vulje i službenici Agencije, predstavnici Ministarstva zdravstva, Ericsson Nikola Tesla, Pravnog fakulteta u Splitu te Hrvatske liječničke komore.

Fotografija 8.10. Panel na temu eKartona

31. Proljetna konferencija u Budimpešti

Ravnatelj Agencije Zdravko Vukić održao je uvodni govor prilikom otvaranja 31. Proljetne konferencije europskih nadzornih tijela za zaštitu podataka, koja se održala u Budimpešti od 10. do 12. svibnja 2023.

U uvodnom govoru, ravnatelj Zdravko Vukić, kao domaćin prošlogodišnje Proljetne konferencije, istaknuo je kako nadzorna tijela diljem Europe imaju zajednički glas i dijele iste ciljeve i izazove. „Naš je glavni cilj učinkovito zaštititi prava zaštite podataka i interese europskih građana u novom digitalnom dobu u kojem slobodan protok podataka između zemalja igra ključnu ulogu za socio-ekonomski rast Europe.“, rekao je ravnatelj Vukić

Agencija je punopravna članica Konferencije s pravom glasa od 2008. godine, a 2022. godine pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske, po prvi puta je bila domaćinom te organizirala jubilarnu 30. Proljetnu konferenciju u Cavtatu.

Fotografija 8.11. Proljetna konferencija u Budimpešti

Stručni skup „Zaštita djece u digitalnom dobu“ u organizaciji Pravobraniteljice za djecu i Splitsko-dalmatinske županije

Predstavnica Agencije za zaštitu osobnih podataka sudjelovala je na panelu „Utjecaj digitalnog okruženja na djecu“ u okviru stručnog skupa „Zaštita djece u digitalnom dobu“, koji je održan 3. listopada u Splitu u organizaciji Pravobraniteljice za djecu i Splitsko-dalmatinske županije.

Sve veći broj kršenja prava djece u slobodnom vremenu, posebno u digitalnom okruženju, upućuje na nužnost većeg angažmana odraslih i u tom segmentu života djece, kao i unaprjeđenja njihove zaštite u online okruženju, o čemu se razgovaralo na stručnom skupu. Upravo panel „Utjecaj digitalnog okruženja na djecu“, bila je prilika i za raspravu koje su moguće posljedice dijeljenja osobnih podataka djece na internetu te kako zaštititi njihovu privatnost.

Druga godišnja edukacija službenika za zaštitu podataka

Ravnatelj Agencije Zdravko Vukić održao je predavanje na drugoj godišnjoj edukaciji službenika za zaštitu podataka #DPOconference2023, koju je u Rijeci, 10. studenog 2023. organizirala udruga Hrvatski centar za zaštitu osobnih podataka Centar Feralis kao predstavnik Hrvatske u Europskoj federaciji službenika za zaštitu podataka (EFDPO). Fokus konferencije bio je na temu “GDPR & moderne tehnologije” te su sudionici imali prilike čuti zanimljiva predavanja o primjeni umjetne inteligencije u poslovanju.

Prilikom otvaranja konferencije ravnatelj Vukić naglasio je ključnu ulogu službenika za zaštitu podataka u organizacijama te informirao o izazovima koje donose nove tehnologije u kontekstu zaštite osobnih podataka. „Agencija kontinuirano pruža podršku službenicima za zaštitu podataka, jer upravo ste vi, službenici, ključna karika u zaštiti osobnih podataka.“, poručio je ravnatelj okupljenim službenicima.

Hrvatski dani sigurnosti 2023; 5. forum o Urbanoj sigurnosti

Na 5. forumu urbane sigurnosti u organizaciji Hrvatske udruge menadžera sigurnosti, održanom u okviru Hrvatskih dana sigurnosti 2023 i pod visokim pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske, sudjelovao je i predstavnik Agencije i to na panelu „*Video nadzor naspram privatnosti na javnim površinama*“. Istaknuo je kako je upravo videonadzor najzastupljenija tema u predstavkama građana koje Agencija zaprima, no kako građani uglavnom nisu zabrinuti zbog videonadzora na javnim površinama jer isto percipiraju kako je to cijena njihove sigurnosti.

Na panelu se raspravljalo o odnosu sigurnosti naspram ograničenju privatnosti, zakonskoj regulativi, pravima ispitanika, kao i ovlaštenju nadzornih tijela u postupanju spram navedene tematike.

Jesenska škola učitelja i odgojitelja

Predstavnica Agencije sudjelovala je na Jesenskoj školi učitelja i odgojitelja, koja je održana u organizaciji Hrvatskog pedagoško-književnog zbora od 4. do 6. prosinca 2023. u Opatiji.

Na stručno-znanstvenom skupu namijenjenom odgojiteljima u predškolskim ustanovama, učiteljima, nastavnicima i profesorima, odnosno svim predstavnicima odgojno-obrazovnih ustanova održano je niz plenarnih predavanja, radionica i prikaza dobre prakse, a predstavnica Agencije održala je plenarno predavanje „*Kako zaštititi osobne podatke djece i zaposlenika u školskim i predškolskim ustanovama*“.

Međunarodna konferencija „Nadzor javnih površina i zaštita perimetra“

Predstavnik Agencije sudjelovao je na međunarodnoj konferenciji „Nadzor javnih površina i zaštita perimetra“ koja je održana 28. studenog 2023. u Zagrebu, u organizaciji časopisa Zaštita i pod pokroviteljstvom Ministarstva unutarnjih poslova i Hrvatskog ceha zaštitara – strukovne zaštitarske komore.

Sudionicima konferencije održao je predavanje o obradi osobnih podataka putem videonadzora, odnosno o obvezama voditelja/izvršitelja obrade koje propisuje Opća uredba o zaštiti podataka i Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

7.2. KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI PUTEM VLASTITIH DIGITALNIH KANALA

Agencija ima vlastite digitalne kanale putem kojih informira javnost o svim relevantnim novostima – službene internetske stranice (www.azop.hr) te profile na društvenim mrežama.

Službene internetske stranice Agencije redovito se ažuriraju sa sadržajima poput novosti, obavijesti, savjeta, mišljenja, rješenja i preporuka, a sve kako bi građani, voditelji i izvršitelji obrade, službenici za zaštitu podataka odnosno sva zainteresirana javnost bila pravovremeno upućena u aktualnosti i aktivnosti Agencije, kao i u novosti u području zaštite osobnih podataka.

Tijekom 2023. godine na internetskoj stranici objavljeno je 54 priopćenja o aktivnostima Agencije i obavijesti za građane. Najviše interesa izazvala su priopćenja vezana uz nadzorna postupanja nad agencijama za naplatu potraživanja, upravne novčane kazne koje su izrečene agencijama za naplatu potraživanja, kao i upute građanima kako mogu ostvariti svoja prava nakon „curenja“ osobnih podataka (kako saznati jesu li njihovi podaci bili obuhvaćeni povredom, mogu li tražiti odštetu i slično).

Također, jedna od komunikacijskih aktivnosti je i izrada edukativnih materijala namijenjenih građanima, voditeljima/izvršiteljima obrade i službenicima za zaštitu podataka kako bi ih na što jednostavniji način informirali o njihovim pravima i obvezama te pružili građanima konkretne savjete kako mogu štititi svoje osobne podatke. Sve publikacije moguće je pronaći na internetskim stranicama Agencije <https://azop.hr/vodici-i-promotivni-materijali-o-zastiti-osobnih-podataka/>

7.2.1. Agencija na društvenim mrežama

Osim službene internetske stranice, za širenje svijesti o zaštiti osobnih podataka i komunikaciju s ciljanom publikom Agencija koristi profil na LinkedInu, X-u (bivši Twitter) te kanal na Youtubeu.

Najveća interakcija odvija se putem LinkedIn profila gdje Agencija broji više od 2500 pratitelja te u prosjeku u dvije tjedne objave educira i informira o svim novostima i aktualnostima.

Na YouTube kanalu Agencije nalazi se 52 videozapisa - promo spotovi, snimke raznih konferencija i edukacija, intervjua i slično.

Mobilna aplikacija – GDPR Hrvatska

Agencija posjeduje i **mobilnu aplikaciju GDPR HRVATSKA** koja je izrađena s ciljem upoznavanja građana s njihovim pravima iz Opće uredbe o zaštiti podataka te pružanja potpore voditeljima i izvršiteljima obrade prilikom usklađivanja s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka.

Aplikacija GDPR HRVATSKA dostupna je za Android i iOS uređaje te ju je moguće preuzeti besplatno u trgovini Google Play i App Store.

7.3. AGENCIJA U MEDIJIMA

U 2023. godini Agencija je spomenuta **1733 puta u medijima**, od čega najviše na internetskim portalima – 1.294 puta. Nadzorna postupanja i milijunske kazne agencijama za naplatu potraživanja punile su novinske stupce tijekom cijele 2023. godine te je upravo za navedeno najviše bilo i medijskih upita.

Teme koje su dominirale u 2023. godini:

- Nadzorna postupanja nad agencijama za naplatu potraživanja
- Upravna novčana kazna izrečena agenciji za naplatu potraživanja EOS Matrix d.o.o.
- Upravna novčana kazna izrečena B2 Kapitalu d.o.o.
- Nadzorno postupanje nad Gradom Zagrebom i izrečena korektivna mjera zabrane korištenja videonadzora
- Nadzorna postupanja Agencije nad poslovnim bankama

Od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine, kako je prikazano i u tablici niže, Agencija je zaprimila i **odgovorila na 121 medijski upit**, što je gotovo dvostruko više u odnosu na 2022. godinu.

Tablica 8.1. Broj medijskih upita

Godina	Ukupan broj medijskih upita	Tiskani mediji/portali	Televizija	Radio
2022.	68	44	18	6
2023.	121	89	28	4

Najveći broj novinarskih upita odnosio se na nadzorna postupanja nad agencijama za naplatu potraživanja, upravne novčane kazne agencijama za naplatu potraživanja i prava ispitanika nakon izdanih kazni.

Tijekom 2023. godine, kao što je navedeno i ranije objavljeno je **54 priopćenja** na internetskim stranicama Agencije, koje su prenosili i mediji, organizirana su gostovanja i intervjui u elektroničkim i tiskanim medijima, a sve kako bi javnosti pružili pravodobne i točne informacije, educirali o pravima koja im jamči Opća uredba o zaštiti podataka te podizali razinu svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka kod građana.

U nastavku donosimo isječke iz medija na teme koje su dominirale u 2023. godini.

Curenje osobnih podataka
 Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP) izrekla je dosad najveću kaznu za kršenje GDPR-a: "Nisu bili suradljivi, odugovlačili su i nisu pravodobno dostavljali dokumentaciju"

Za kršenje GDPR-a agenciji za naplatu potraživanja B2 Kapital 2,2 mil. € kazne

Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP) izrekla je dosad najveću kaznu za kršenje GDPR-a: "Nisu bili suradljivi, odugovlačili su i nisu pravodobno dostavljali dokumentaciju".

Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP) izrekla je dosad najveću kaznu za kršenje GDPR-a: "Nisu bili suradljivi, odugovlačili su i nisu pravodobno dostavljali dokumentaciju".

Povreda još traje
 Kazneno je B2 Kapital nije bio suradljiv, da su odugovlačili i nisu pravodobno dostavljali dokumentaciju.

B2 odgovara
 Kaznitični čin B2 Kapitala i pitanja kako se odvijaju u slučaju AZOP-a, pitanja koja su se konkretno odvijala kako bi zaštitili osobne podatke svojih klijenata. Odgovore će objaviti nakon što budu dostupni.

Povreda još traje
 Kazneno je B2 Kapital nije bio suradljiv, da su odugovlačili i nisu pravodobno dostavljali dokumentaciju.

Kaznjeni zbog povrede GDPR-a

Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP) izrekla je dosad najveću kaznu za kršenje GDPR-a: "Nisu bili suradljivi, odugovlačili su i nisu pravodobno dostavljali dokumentaciju".

Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP) izrekla je dosad najveću kaznu za kršenje GDPR-a: "Nisu bili suradljivi, odugovlačili su i nisu pravodobno dostavljali dokumentaciju".

Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP) izrekla je dosad najveću kaznu za kršenje GDPR-a: "Nisu bili suradljivi, odugovlačili su i nisu pravodobno dostavljali dokumentaciju".

KAZNA OD 5,47 MILIJUNA EURA

AZOP izrekao rekordnu kaznu tvrtki EOS Matrix: "Zloupotrebjavali su osobne podatke dužnika"

Drakonska kazna uslijedila je nakon što su mediji otkrili curenje 181.641 podatka iz tvrtke

EOS Matrixu 5,47 milijuna eura kazne zbog curenja osobnih podataka

Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP) kaznila je tvrtku za naplatu potraživanja EOS Matrix s 5,47 milijuna eura zbog 'curenja' osobnih podataka, odnosno ljepeze provedu Opće osobne o zaštiti podataka.

Iz AZOP-a navode da su 22. siječnja zaprimili anonimnu prijavu u kojoj se navodi kako je došlo do neovlaštene obrade

većeg broja osobnih podataka fizičkih osoba.

Prijava je prikazala 181.641 osobni podatak fizičkih osoba: ime i prezime, datum rođenja te OIB, a koji su imali nepodmireno dugovanje prema kreditnim ustanovama koje je svojim orukupio EOS Matrix. Navodeno je i da se u bazi podataka nalaze i 294 fizičke osobe koje su u ve-

zici s tvrtkom. Agencija je provela radnje i utvrdila da tvrtka nije poduzela odgovarajuće tehničke mjere zaštite obrade osobnih podataka. Tvrtka je, potom, obradila osobne podatke osoba koji nisu u dužničko-vjereničkom odnosu u svojoj bazi bez posebne odobrenja i posebnih kategorija, konkretno, zdravstvene podatke. Utvrđeno je da EOS Ma-

Glavni tajnik Agencije za zaštitu osobnih podataka Željko Vučić

trix nije za transparentan način izdavanja ispitivanja o obradi zdravstvenih podataka u politiku privatnosti, a za osimanje

informatičkih sigurnosti o ispitivanjima od 25. siječnja 2018. do 30. siječnja 2019. nije imao pravnu osnovu.

Utjerivačima dugova najveća kazna dosad. Pratili i zdravlje smrtno bolesnih dužnika

Pisao: Ilija Čirić
15.27. 05. listopada 2023.

NAJNOVIJE NAJČITANIJE VEZANO

DOĐAJE DNEVNE NOVE TV

IZ AZOP-a otkrili do koje mjere je EOS Matrix ulazio u intimu građana: "Na to smo posebno osjetljivi"

Agenciji za naplatu potraživanja EOS Matrix d.o.o. izrečena je novčana kazna u iznosu od 5,47 milijuna eura zbog velikog curenja osobnih podataka.

Pisao: DNEVNIK.hr, 05. listopada 2023. @ 20:11

PLUS+ NEWS SHOW SPORT LIFESTYLE SCI/TECH

'EOS Matrix pratio je zdravlje dužnika, faze bolesti do smrti, razvoj stanja karcinoma...'

Pisao: Dnevnik.hr, 05. listopada 2023. 14:07

Foto: Igor Kralj/Persika/Novosti

Šef Agencije za zaštitu podataka Željko Vučić je otkrio opseg naruš privatnosti građana nakon što su tvrtki EOS Matrix izrekli kaznu u iznosu od 5,47 milijuna eura zbog curenja više od 181.000 osobnih podataka.

Promjena trenda nakon kazni AZOP-a

Banke zaustavile prodaju loših kredita utjerivačima

Nakon niza skandala vezanih uz nezakonite prakse naplate i rekordnih kazni agencijama za naplatu EOS Muzića i B2 Kapitala, otkup portfelja loših kredita utjerivača dugova od banaka u ovoj je godini napredno pao. Banke su im u prvih deset mjeseci 2023. prodale pet i pol puta manji iznos loših kredita nego lani: 25,6 milijuna eura u odnosu na 143,5 milijuna eura u 2022. str. 3

Aktualno

Danak nezakonitom poslovanju i kaznama AZOP-a

Agencije za naplatu otkupile od banaka samo 11 posto iznosa kredita iz 2021.

LIDER | Informacijama izvan i protiv
i zakonit

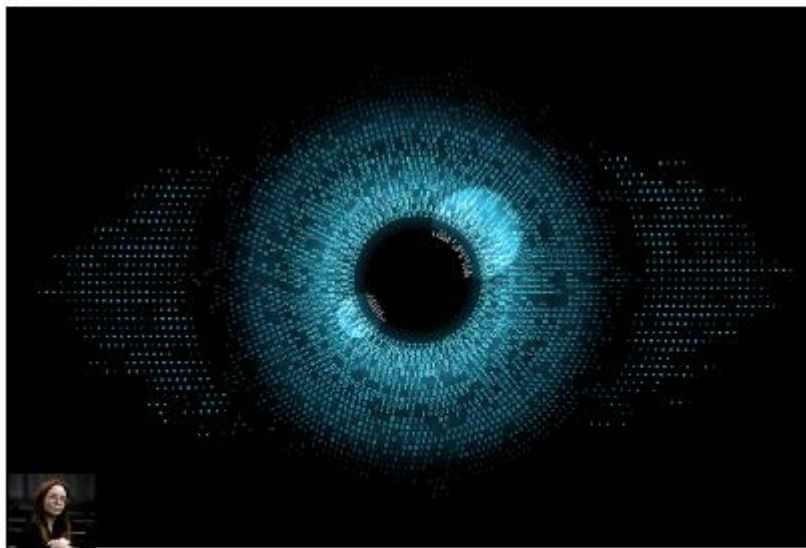
klub investicija | studencki lider klub | lider invest | azop

biznis i politika | tvrtke i tržišta | financije | kripto | sport i kablo | tehnološko | 3000 najučetih | zeleno i digitalno | život

biznis i politika

Kazne regulatora: Čuvaj se AZOP-ove ruke

03. studeni 2023.

Piše: Anamarija

BUG RECENZJE PREDSTAVLJANJA BIZNIS ZNANOST IGRE APP DANA PORUM PREMIUM

Nove kazne po GDPR-u: zbog nezakonitih cookieja na webu i traženja preslike osobne iskaznice

0:00 / 3:20

Agencija za zaštitu osobnih podataka izrekla je dvije upravne novčane kazne društvima koje se bave kockanjem i kladjenjem te Zagrebačkom holdingu, sve zbog nepoštivanja odredbi GDPR-a

Dnevnik.hr | postak, 15. rujna 2023. u 10:17

DANAS.hr | **beta** | SPORT | HOT | MAGAZIN | WEBCAFE | VIDEO

Vijesti | Svijet | Crnogorika | Acta | RTL Dnevnik | RTL Dnevnik | Službene vijesti | Događanja

ZA PRIJEPIS RAČUNA / Zagrebački Holding kažnjen s 25 tisuća eura. Korisnika tražili presliku osobne iskaznice

Slučaj je potaknuo nezadovoljan korisnik koji se AZOP-u požalio da ga je Holding, nakon što je email-om od njih zatražio prijepis računa, tražio da dostavi presliku osobne iskaznice iako je to prije bilo moguće dobiti na temelju

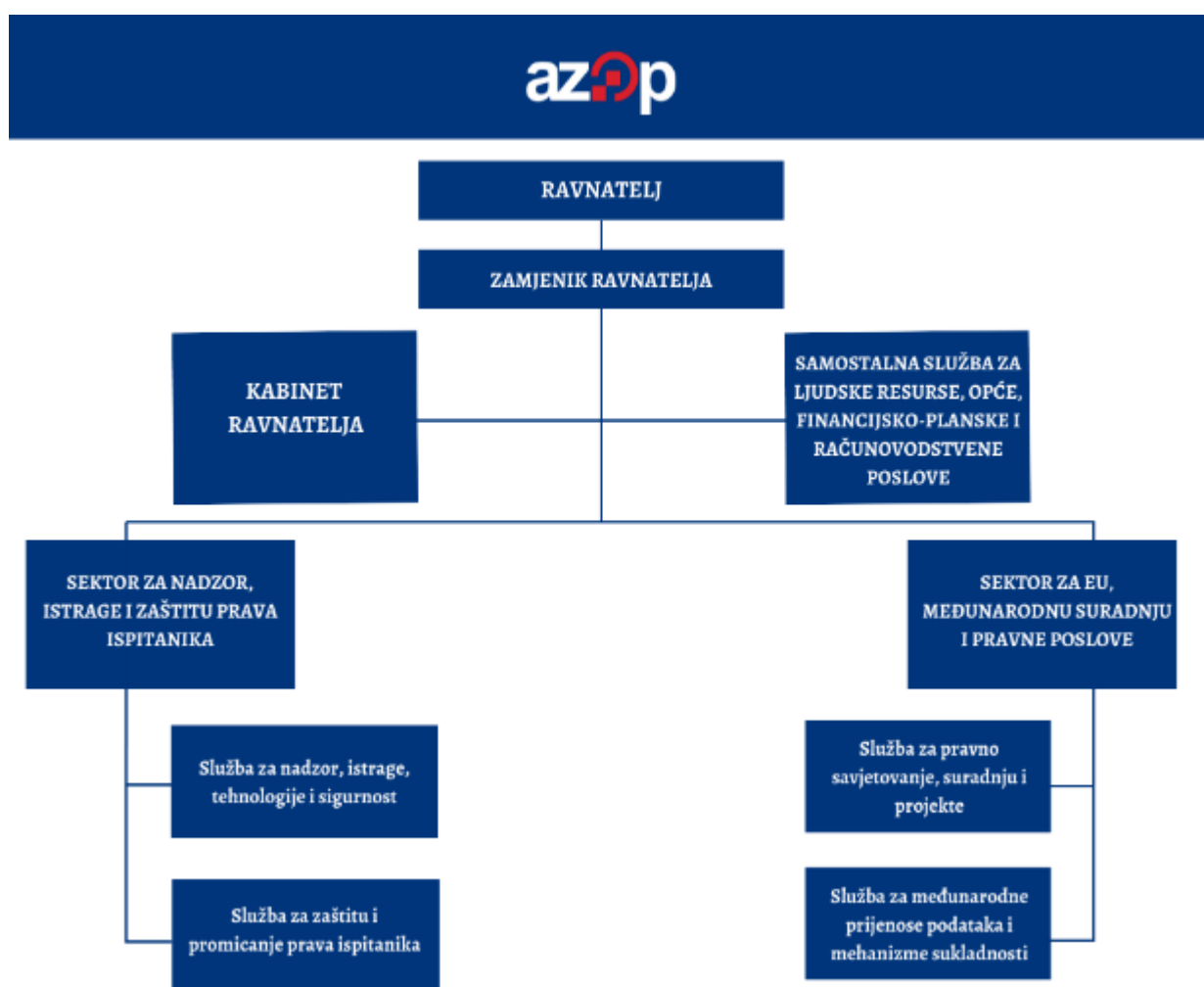
USTROJ I PRORAČUN

8. USTROJ

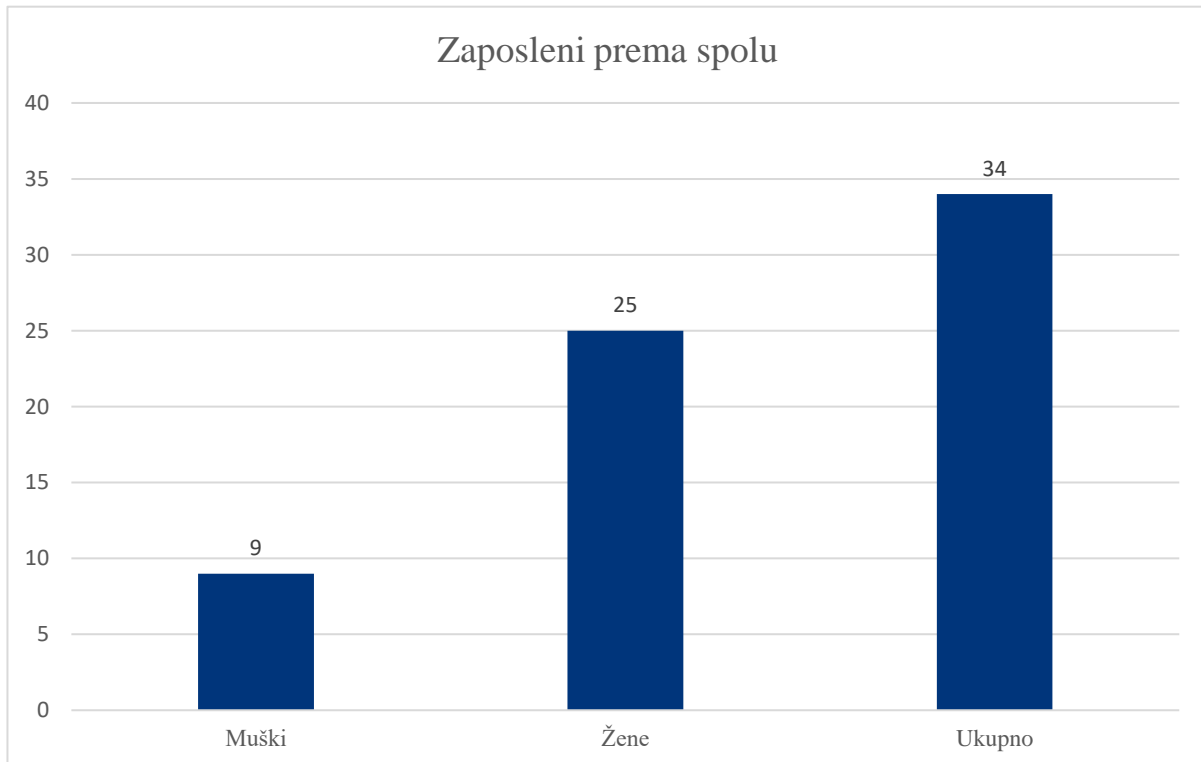
8.1. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Radom Agencije upravlja ravnatelj koji ima svog zamjenika. Agencija ima stručnu službu, u kojoj su ustrojeni Kabinet ravnatelja, Sektor za nadzor, istrage i zaštitu prava ispitanika, Sektor za EU, međunarodnu suradnju i pravne poslove te Samostalna služba za ljudske resurse, opće, financijsko-planske i računovodstvene poslove. Sukladno čl. 10 st. 2. Zakona provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka na zaposlene u Agenciji primjenjuju se odredbe Zakon o državnim službenicima.

Izvješće za 2023. godinu odnosno na kadrovske poslove

Na dan 31.prosinca 2023. godine u Agenciji za zaštitu osobnih podataka su bila zaposlena 2 državna dužnosnika i 34 državna službenika na neodređeno vrijeme. Raspodjela zaposlenih državnih službenika prema spolu prikazana je u sljedećem grafu:

U razdoblju od 01.01.2023. do 31.12.2023. u Agenciji su putem javnog natječaja popunjena dva radna mjesta prijamom u državnu službu na neodređeno vrijeme dvoje državnih službenika.

U istom razdoblju Agenciju je napustilo pet državnih službenika:

- 2 prestanka državne službe istekom roka;
- 1 prestanak državne službe sporazumom;
- 1 prestanak državne službe otkazom državnog službenika;
- 1 premještaj po potrebi službe u javnu službu.

Sukladno Pravilniku o radu i Pravilniku o unutarnjem redu Agencije za zaštitu osobnih podataka, okvirni broj državnih službenika predviđen kao potreban za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije je 68 državnih službenika. Dakle, efektivna popunjenost radnih mjesta na dan 31. prosinca 2023. godine u Agenciji je 50 % u odnosu na predviđeni okvirni broj državnih službenika potreban za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.

Obrazovna struktura ostala je i u 2023. godini značajno iznad hrvatskog prosjeka. Postotak visokoobrazovanih državnih službenika na dan 31. prosinca 2023. iznosio je 91,2 % od ukupnog broja zaposlenih državnih službenika.

8.2. PRORAČUN

U državnom proračunu osigurana su sredstva u iznosu 1.523.237,00 EUR. Na izvoru 11 koji uključuje financiranje aktivnosti na stavkama A765000 Administracija i upravljanje u iznosu 1.419.807,00 EUR i K765001 Opremanje Agencije u iznosu 63.175,00 EUR. Na izvoru 12 planirana su sredstva na A765007 ARC- Kampanja za podizanje razine svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka za srednja i mala poduzeća u iznosu od 996,00 EUR i A765008 ARC II Kampanja za podizanje razine svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka za srednja i mala poduzeća u iznosu od 1.423,00 EUR. Na izvoru 51 planirana su sredstva na A765000 Administracija i upravljanje u iznosu od 10.839,00 EUR i A765008 ARC II-Kampanja za podizanje razine svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka za srednje i male poduzetnike u iznosu 26.997,00 EUR. Neutrošena sredstva po izvoru 31 i 51 prenesena su u 2024. u iznosu 74.182,90 EUR.

Aktivnost A765000, Izvor 11-Administracija i upravljanje

Najveći dio rashoda odnosi se na rashode za zaposlene a to su plaće, ostali rashodi za zaposlene, doprinosi na plaće i naknade za prijevoz, stručno usavršavanje zaposlenika i službena putovanja. Ostatak se odnosi na rashode za materijal i energiju, te rashode za usluge poput usluga telefona, pošte i prijevoza, tekućeg i investicijskog održavanja, promidžbe i informiranja, te se najveći dio odnosi na zakupnine i najamnine koje se sastoje od zakupnina i najamnina za građevinske objekte, zakupnina i najamnina za opremu, licenci, te ostalih najamnina i zakupnina, zatim na troškove osiguranja službenih automobila, reprezentaciju i troškove sudskih postupaka.

Aktivnost K765001, Izvor 11- Opremanje Agencije

Rashodi se odnose na nabavku trajnih licenci, računala i računalne opreme, uredskog namještaja, mobilnih uređaja, te nabavku e-GOP platforme za elektroničko uredsko poslovanje.

Aktivnost A765007- ARC- Kampanja za podizanje razine svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka za srednja i mala poduzeća

ARC je transnacionalni projekt koji ima za cilj pružiti podršku srednjim i malim poduzetnicima prilikom usklađivanja s Općom uredbom o zaštiti podataka kroz provedbu različitih projektnih aktivnosti kao što su održavanje savjetodavnih aktivnosti i izrada edukativnih materijala prilagođenih specifičnim potrebama srednjih i malih poduzetnika.

Rashodi se odnose na uplatu nerealiziranih sredstava Europskoj komisiji po završetku projekta.

Aktivnost A765008- ARC II-Kampanja za podizanje razine svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka za srednje i male poduzetnike

U okviru ARC projekta, Agencija je provela niz aktivnosti za podizanje razine svijesti o zaštiti osobnih podataka za male i srednje poduzetnike te im pružila konkretnu potporu prilikom usklađivanja s zakonodavnim okvirom o zaštiti osobnih podataka. Tijekom provedbe ARC projekta, ustanovljeno je da je poduzetnicima potrebna dodatna potpora prilikom usklađivanja te da razina usklađenosti među hrvatskim poduzetnicima nije na zadovoljavajućoj razini. Glavni cilj ARC II projekta koji će se bazirati na rezultatima ARC I projekta je razvoj IT rješenja koji će biti prilagođen specifičnim potrebama mikro, malih i srednjih poduzetnika te im olakšati usklađivanje s zakonodavnim okvirom za zaštitu osobnih podataka. IT rješenje će biti razvijeno u open-source kodu i besplatno za korištenje svim mikro, malim i srednjim poduzetnicima.

Rashodi se odnose na dodatak na plaću službenicima koji rade na projektu, službena putovanja, promidžbeni materijal, zoom licence, usluge tehničkog održavanja, udomljavanja, podrške i izvještavanja za mrežnu stranicu arcproject.eu i reprezentaciju.

**IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA - PRIMICIMA I IZDACIMA AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA
za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2023.**

Šifra	Naziv	Proračun za 2023.	Realizacija plana do 31.12.2023.	%
250	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	1.523.237,00	1.492.463,90	97,98
A765000 (11)	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	1.419.807,00	1.395.684,87	98,30
31	Rashodi za zaposlene	978.179,00	977.570,04	99,94
311	Rashodi za plaće	815.414,00	815.413,24	100,00
312	Ostali rashodi za zaposlene	28.757,00	28.149,51	97,89
313	Doprinosi na plaće	134.008,00	134.007,29	100,00
32	Materijalni rashodi	441.628,00	418.114,83	94,68
321	Naknada troškova zaposlenima	89.247,00	80.595,91	90,31
322	Rashodi za materijal i energiju	45.523,00	41.924,31	92,09
323	Rashodi za usluge	287.736,00	277.957,42	96,60
329	Ostali nespomenuti rashodi za usluge	19.122,00	17.637,19	92,24
K765001 (11)	INFORMATIZACIJA	63.175,00	57.217,41	90,57
41	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	795,00	795,00	100,00
412	Nematerijalna imovina	795,00	795,00	100,00
42	Postrojenje i oprema	62.380,00	56.422,41	90,45
422	Postrojenje i oprema	35.172,00	29.214,24	83,06
426	Nematerijalna proizvedena imovina	27.208,00	27.208,17	100,00
A765007 (12)	ARC-KAMPANJA ZA PODIZANJE RAZINE SVIJESTI O VAŽNOSTI ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA ZA SREDNJA I MALA PODUZEĆA	996,00	996,00	100,00
42	Postrojenje i oprema	996,00	996,00	100,00
422	Postrojenje i oprema	996,00	996,00	100,00
A765008 (12)	ARC II-KAMPANJA ZA PODIZANJE RAZINE SVIJESTI O VAŽNOSTI ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA ZA SREDNJA I MALA PODUZEĆA	1.423,00	1.423,00	100,00
31	Rashodi za zaposlene	1.270,00	1.270,00	100,00
311	Rashodi za plaće	1.076,00	1.076,00	100,00
313	Doprinosi na plaće	194,00	194,00	100,00
32	Materijalni rashodi	153,00	153,00	100,00
321	Naknada troškova zaposlenima	108,00	108,00	100,00
323	Rashodi za usluge	45,00	45,00	100,00
A765000 (51)	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	10.839,00	16.905,45	155,97
31	Rashodi za zaposlene	10.839,00	16.905,45	155,97
321	Naknada troškova zaposlenima	10.839,00	16.905,45	155,97
A765008 (51)	ARC II-KAMPANJA ZA PODIZANJE RAZINE SVIJESTI O VAŽNOSTI ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA ZA SREDNJE I MALE PODUZETNIKE	26.997,00	20.237,17	74,96
31	Rashodi za zaposlene	15.747,00	17.563,59	111,54
311	Rashodi za plaće	13.376,00	14.949,11	111,76
313	Doprinosi na plaće	2.371,00	2.614,48	110,27
32	Materijalni rashodi	11.250,00	2.673,58	23,77
321	Naknada troškova zaposlenima	4.500,00	1.950,31	43,34
323	Rashodi za usluge	6.750,00	723,27	10,72

Obveznik: AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

**MIŠLJENJE UNUTARNJE REVIZIJE
O SUSTAVU UNUTARNJIH KONTROLA ZA PODRUČJA KOJA SU BILA
REVIDIRANA
U 2023. GODINI**

**I. MIŠLJENJE O FUNKCIONIRANJU SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA
ZA REVIDIRANA PODRUČJA**

Mišljenje unutarnje revizije o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u Agenciji za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: AZOP) temelji se na Reviziji procesa upravljanja rizicima provedenoj u 2023. godini.

Revizijom procesa upravljanja rizicima utvrđene su slabosti u sustavu unutarnjih kontrola temeljem kojih su dane preporuke za poboljšanje, a njihovom provedbom poboljšani su kontrolni mehanizmi u dijelu:

- žurnog upućivanja odgovornih osoba na odgovarajuću izobrazbu vezano uz upravljanje rizicima
- dokumentiranost sastanaka na kojima se raspravlja o rizicima u pisanom obliku

Mišljenje unutarnje revizije o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola za revidirano područje je zadovoljavajuće - pozitivno.

II. BROJ PLANIRANIH I OBAVLJENIH REVIZIJA U 2022. GODINI

Ukupno planirane revizije	Ukupno obavljene revizije		Obrazloženje
	U korisniku proračuna	U institucijama iz nadležnosti	
1.	1.	-	-

**III. PODACI O OBAVLJENIM REVIZIJAMA I PREPORUKAMA UNUTARNJE
REVIZIJE U 2023. GODINI**

Rb	Obavljena revizija	Datum konačnog revizijskog izvješća	Područje revidiranja	Izraženo mišljenje	Pozitivni nalazi	Utvrđene slabosti	Preporuke za unaprjeđenje	Status provedbe preporuka
1.	Revizija procesa upravljanja rizicima u Agenciji za zaštitu osobnih podataka	02. ožujka 2023.	Izveštavanje i ostalo	Zadovoljavajuće uz stanovite nedostatke	<ul style="list-style-type: none"> - donesena je strategija upravljanja rizicima u AZOP-u - imenovane su osobe za upravljanje rizicima - donesena je Odluka o ustrojavanju registra rizika na razini AZOP-a - ustrojen je Registar rizika koji se ažurira - rizici se utvrđuju, procjenjuju i prate po preporučenim obrascima Smjernica 	<ul style="list-style-type: none"> - imenovane osobe za upravljanje rizicima nisu pohađale izobrazbe vezane uz revidirano područje - sastanci na kojima se raspravljalo o rizicima nisu dokumentirani 	<ul style="list-style-type: none"> - u svrhu učinkovitog upravljanja rizicima i odredbama navedenog Zakona preporučuje se žurno upućivanje odgovornih osoba na odgovarajuću izobrazbu vezano uz upravljanje rizicima - preporučamo da odgovorne osobe za upravljanje rizicima osiguraju da se sastanci na kojima se raspravlja o rizicima dokumentiraju u pisanom obliku 	<ul style="list-style-type: none"> - provedena - provedena

**IV. PODACI O PREPORUKAMA UNUTARNJE REVIZIJE IZ RANIJIH RAZDOBLJA
KOJE SU PROVEDENE U 2023. GODINI**

Rb	Obavljena revizija	Datum konačnog revizijskog izvješća	Područje revidiranja	Provedene preporuke iz ranijih razdoblja
	-	-	-	-

**V. PODACI O NEPROVEDENIM PREPORUKAMA UNUTARNJE REVIZIJE IZ
RANIJIH RAZDOBLJA**

Rb	Obavljena revizija	Datum konačnog revizijskog izvješća	Područje revidiranja	Preporuke za unaprjeđenje	Rok provedbe preporuka	Razlog neprovođenja preporuka	Poduzete mjere
	-	-	-	-	-	-	-

<p>Mjesto i datum: Zagreb, 19. siječnja 2024.</p>	<p>RAVNATELJICA</p> <hr style="width: 80%; margin: 0 auto;"/> <p>Karmela Plazibat</p>
---	--

P/214134

**REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA**

KLASA: 470-03/24-01/1
URBROJ: 567-03/02-24-3
Zagreb, 27.3.2024.

**IZJAVA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI
ZA 2023. god.**

Ja, Zdravko Vukić, ravnatelj Agencije za zaštitu osobnih podataka, OIB: 28454963989, na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, nalaza Državnog ureda za reviziju, odnosno vanjske revizije, te raspoloživih informacija, potvrđujem:

- zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava,
- učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

RAVNATELJ

Zdravko Vukić, univ.mag.oec.

P/214132

KLASA: 470-03/24-01/1
URBROJ: 567-03/02-24-2
Zagreb, 27.3.2024.

PRILOG 2.a

Obveznik Agencija za zaštitu osobnih podataka

UPITNIK O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI ZA OBVEZNIKE UTVRĐENE U REGISTRU PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA PRORAČUNSKU GODINU 2023.

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca ¹
		N/P	DA	NE ²	
PLANIRANJE PRORAČUNA/FINANCIJSKOG PLANA					
1.	<p>U uputama za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno uputama upravnih tijela utvrđeni su i dostavljeni limiti u apsolutnim iznosima odnosno visina financijskog plana po upravnim tijelima i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koji su raspoređeni na:</p> <ul style="list-style-type: none">- sredstva potrebna za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i- sredstva potrebna za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti, <p>a u razdoblju privremenog financiranja, u uputama su utvrđeni i dostavljeni limiti u apsolutnim iznosima odnosno visina financijskog plana po upravnim tijelima odnosno proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti za razdoblje privremenog financiranja (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svojoj nadležnosti imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)</p>	X			preslike odnosno reference dopisa i uputa

¹ Stupac Referenca se ne popunjava već su u njemu dane upute koja je vrsta dokaza podloga za davanje odgovora na pitanje

² Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

2.	<p>Ministarstvo je nakon primitka uputa za izradu prijedloga državnog proračuna od Ministarstva financija izradilo i dostavilo proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti upute s limitima u apsolutnom iznosu, odnosno s visinama financijskog plana po proračunskim korisnicima za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koje su raspoređene na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i - visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti, <p>a u razdoblju privremenog financiranja, ministarstvo je, nakon primitka uputa za izradu financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za prva tri mjeseca proračunske godine od Ministarstva financija, izradilo i dostavilo upute s limitima plana za prva tri mjeseca proračunske godine korisnicima iz svoje nadležnosti (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)</p>	X		preslika, odnosno referenca dopisa i upute
3.	Financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna za naredno trogodišnje razdoblje je uravnotežen, uključujući i procjenu <i>donosa</i> sredstava iz prethodne, odnosno <i>odnosa</i> u sljedeću godinu		X	preslika, odnosno referenca financijskog plana
4.	Financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za naredno trogodišnje razdoblje je uravnotežen, uključujući i procjenu ukupnog rezultata poslovanja koji se prenosi u sljedeću(e) proračunsku(e) godinu(e)	X		preslika, odnosno referenca financijskog plana odnosno proračuna
5.	<p>Obrazloženje proračuna, odnosno financijskog plana sastoji se od obrazloženja općeg dijela proračuna odnosno financijskog plana i obrazloženja posebnog dijela proračuna, odnosno financijskog plana. Obrazloženje općeg dijela proračuna, odnosno financijskog plana sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka. Obrazloženje posebnog dijela proračuna, odnosno financijskog plana sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti</p>		X	<p>preslika, odnosno referenca obrazloženja proračuna, odnosno financijskog plana usvojenog do 31. prosinca</p> <p>pitanje nije primjenjivo za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike za godinu u kojoj se donosi odluka o privremenom financiranju za prva tri mjeseca naredne godine</p>

6.	Usklađeni prijedlog financijskog plana ministarstva sastavljen je temeljem prikupljenih i objedinjenih prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)	X			provesti analizu na način da se zbroje prihodi i rashodi iz financijskih planova proračunskih korisnika te prihodi i rashodi iz financijskog plana nadležnog ministarstva bez proračunskih korisnika te usporede s podacima u usklađenom financijskom planu
7.	Posebni dio proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sastavljen je od prikupljenih i objedinjenih prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika proračuna jedinice u koji su uključeni svi vlastiti i namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X			financijski plan proračunskog korisnika jedinice usvojen od strane upravljačkog tijela odgovara financijskom planu tog proračunskog korisnika sadržanom u posebnom dijelu proračuna jedinice, a kod zajedničkih proračunskih glava zbroju financijskih planova svih proračunskih korisnika unutar te glave
8.	Rashodi i izdaci koji se financiraju iz EU sredstava planirani su realno, odnosno odstupanje između plana usvojenog od strane Hrvatskog sabora i konačnog izvršenja nije veće od 5% (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		usporedba izvornog financijskog plana (iz posljednjih izmjena i dopuna Državnog proračuna koje je donio Hrvatski sabor) i izvještaja o izvršenju odstupanje od 5% podrazumijeva 5% ispod planiranih veličina
9.	U slučaju sukcesivnog planiranja trošenja viškova, odnosno pokrića manjkova, uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave doneseni su odgovarajući akti: (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
9.1.	U slučaju sukcesivnog planiranja trošenja viškova donesen je akt koji sadrži analizu nastanka tako značajnog viška, mjere za smanjenje ili ukidanje određenih naknada koje se naplaćuju za usluge koje pružaju proračunski korisnici te način i svrhu za koju će se upotrijebiti navedeni višak	X			preslika, odnosno referenca akta usvojenog od strane predstavničkog tijela, odnosno upravnog vijeća ili drugog upravljačkog tijela
9.2.	U slučaju pokrića manjkova donesen je akt koji sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanja utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje te akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom provedbe, rokom provedbe, imenom i prezimenom odgovorne osobe) s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom	X			preslika, odnosno referenca akta usvojenog od strane predstavničkog tijela, odnosno upravnog vijeća ili drugog upravljačkog tijela
10.	Izrađen je godišnji plan rada koji sadrži podatke o ciljevima koji se planiraju ostvariti te opći prikaz zadaća i poslova (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)			X	preslika odnosno referenca godišnjeg plana rada

11.	Čelnik je u roku 30 dana od stupanja na snagu državnog proračuna donio odluku o prijenosu ovlasti i odgovornosti za ostvarenje strateških ciljeva i upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u financijskom planu (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)	X			preslika, odnosno referenca odluke
12.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se zaduživala/davala suglasnost za zaduživanje/jamstvo sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
12.1.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost Vlade za dugoročno zaduživanje	X			preslike, odnosno reference dobivenih suglasnosti
12.2.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost ministra financija za sve odluke o davanju jamstva pravnoj osobi u njezinu većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove	X			preslike, odnosno reference dobivenih suglasnosti
12.3.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost ministra financija za sve odluke o davanju suglasnosti izvanproračunskim korisnicima za zaduživanje i davanje jamstva	X			preslike, odnosno reference dobivenih i danih suglasnosti
12.4.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja davala suglasnost na zaduživanje pravnoj osobi u njezinu većinskom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač	X			preslike, odnosno reference danih suglasnosti

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ³	DJELOMIČNO ⁴	
IZVRŠAVANJE PRORAČUNA/FINACIJSKOG PLANA						
13.	Procedura stvaranja ugovornih obveza jasno je definirana i dostupna svim ustrojstvenim jedinicama/upravnim odjelima		X			preslika, odnosno referenca pisane procedure
14.	Obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje iz proračuna u sljedećim godinama preuzimale su se isključivo uz suglasnost ministra financija/Vlade Republike Hrvatske, odnosno općinskog načelnika /gradonačelnika /župana (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna i proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X				preslike, odnosno reference dobivenih suglasnosti na uzorku od najviše 20
15.	Obveze po investicijskim projektima preuzimaju se isključivo ako su predviđene u proračunu i projekcijama, financijskom planu i po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti te učinkovitosti investicijskog projekta	X				na uzorku od najviše 10 investicijskih projekata dokazati povezanost s proračunom i projekcijama, odnosno s financijskim planom i priložiti preslike, odnosno reference provedenih vrednovanja
16.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sredstva proračunske zalihe koristila samo za elementarne nepogode i druge nepredvidive događaje	X				izvješća o korištenju proračunske zalihe
17.	Postoji jasna procedura naplate prihoda	X				preslika, odnosno referenca pisane procedure iz koje su vidljive vrste prihoda koje se naplaćuju, mjere naplate koje će poduzimati, vremensko razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate, slučajeve u kojima treba pribaviti instrumente osiguranja plaćanja, praćenje naplate po poduzetim mjerama, osobe koje će obavljati navedene poslove i slično
18.	Poduzete su sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun prema važećim propisima	X				na uzorku od 10% dospjelih nenaplaćenih potraživanja sa stanjem 31. prosinca dokazi o poduzetim radnjama za naplatu (preslike, odnosno reference odgovarajućih dopisa, opomena), a najviše 100
19.	Uređen je sustav ostvarivanja i korištenja vlastitih prihoda					

³ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁴ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

19.1.	Ministarstvo/jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donijelo je akt kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti (odgovaraju ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)	X				preslika akta
19.2.	Upravljačko tijelo proračunskog korisnika donijelo je akt kojim je uređeno ostvarivanje i korištenje vlastitih prihoda (a koji je u skladu s aktom nadležnog ministarstva/jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika, ako je to primjenjivo)	X				preslika akta
20.	Sredstva su utrošena u skladu s proračunom, odnosno financijskim planom		X			izvještaj o izvršenju proračuna za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz kojeg se vidi da nije utrošeno više sredstva od odobrenih proračunom (osim za vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu sa Zakonom o proračunu) usporedba izvršenja i financijskog plana iz koje se vidi da nije utrošeno više sredstva od odobrenih financijskim planom (osim za vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu sa Zakonom o proračunu) za proračunske i izvanproračunske korisnike
21.	Isplata sredstava temeljila se na vjerodostojnoj dokumentaciji		X			nasumično odabrano najmanje pet isplata po svakoj od vrsta rashoda na razini definiranoj u Tablici: Testiranja uz pitanje 21 danoj u dodatku 1 Upitnika
22.	Pratilo se i kontroliralo namjensko isplaćivanje donacija, pomoći, subvencija do krajnjeg korisnika te korištenje istih					
22.1.	Dostupne su preslike, odnosno reference ugovora koji su podloga za isplate	X				Preslika, odnosno referenca ugovora na uzorku od 5% ukupnog broja svih transfera i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih transfera, a najviše 100
22.2.	Postoji izvješće od krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta	X				preslika, odnosno referenca izvješća na uzorku od 5% ukupnog broja svih transfera i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih transfera, a najviše 100
22.3.	Obavljene su provjere na licu mjesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više	X				preslika, odnosno referenca zapisnika o izvršenoj kontroli kod 10%, a najviše 100 krajnjih

						korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više
23.	Evidencijski nalozi (EV nalozi) dostavljani su Ministarstvu financija u skladu sa Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna i uputom Ministarstva financija					
23.1.	Nadležno ministarstvo/središnji državni ured dostavio je proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti uputu s rokom do kojeg su mu isti dužni dostaviti mjesečne podatke o ostvarenju vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka izuzetih od obveze uplate u državni proračun i rashoda i izdataka financiranih iz istih (mjesečne evidencijske naloge) (odgovaraju ministarstva i središnji državni uredi koji u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike koji su izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)	X				preslika upute i dokaz o dostavi proračunskim korisnicima
23.2.	Proračunski korisnici dostavljali su mjesečne podatke o ostvarenim vlastitim i namjenskim prihodima i primicima, koji su izuzeti od obveze uplate u državni proračun, te rashodima i izdacima financiranim iz njih (evidencijske – EV – naloge) u skladu s rokom danim u uputi nadležnog ministarstva/središnjeg državnog ureda (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna koji su izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)	X				dokaz o pravovremenom dostavljanju podataka
23.3.	Ministarstvo/središnji državni ured je tijekom godine dostavljalo evidencijske naloge (EV naloge) Ministarstvu financija najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec (odgovaraju ministarstva i središnji državni uredi koji u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike koji su izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)	X				dokaz o pravovremenom dostavljanju podataka
24.	Prilikom isporuke opreme/izvođenja radova obavljene su sve potrebne provjere					provjera na uzorku 5% ukupnog broja svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine
24.1.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni na način utvrđen ugovorom		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.2.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni u skladu s vremenskim rokovima iz ugovora		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.3.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni u skladu sa zahtjevima količine i kvalitete iz ugovora		X			priložiti odgovarajući dokaz

24.4.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni na lokacijama koje su navedene u ugovoru		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.5.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni prema opisu iz ugovora		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.6.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni sukladno nacrtima, analizama, modelima i uzorcima iz ugovora		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.7.	Oprema je instalirana i u upotrebi		X			priložiti odgovarajući dokaz
25.	Propisana je procedura zaprimanja računa, njihove provjere u odgovarajućim ustrojstvenim jedinicama/upravnim odjelima i pravovremenog plaćanja		X			preslika, odnosno referenca pisane procedure
26.	Propisana je procedura blagajničkog poslovanja kojom su definirane sve aktivnosti vezane uz promet gotovim novcem	X				preslika, odnosno referenca pisane procedure
27.	Propisana je procedura izdavanja i obračunavanja putnih naloga		X			preslika, odnosno referenca pisane procedure
28.	Prije isplate sredstava neprofitnoj organizaciji sklopljen je ugovor u kojem su definirana prava i obveze neprofitne organizacije i isplatitelja	X				uzorak od 5% ukupnog broja svih ugovora, a najviše 20
29.	Pravomoćne presude izvršavale su se bez postupka prisilne naplate	X				sve pravomoćne presude s dospijećem u godini za koju se ispunjava Upitnik ili u ranijim godinama, a nepodmirene su, te izvodi ili drugi dokumenti koji dokazuju da je plaćeno

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ⁵	DJELOMIČNO ⁶	
JAVNA NABAVA						dokazati na uzorku od 20% financijski najznačajnijih ugovora/objava/provedenih postupaka javne nabave, a najviše 50
30.	U zaključenim ugovorima o nabavama velike vrijednosti ugovoreni su instrumenti za osiguranje urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni	X				preslike, odnosno reference ugovora, navesti članak u kojem stoje odredbe o instrumentima urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni
31.	Ugovori o javnoj nabavi zaključeni su u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji o nabavi		X			preslike, odnosno reference dokumentacije o provedenim postupcima i preslike, odnosno reference ugovora
32.	Za sve predmete javne nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 200.000,00 kuna za nabavu robe i usluga, odnosno za nabavu radova jednaka ili veća od 500.000,00 kuna provedeni su postupci javne nabave sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi	X				oznake i datum objave
33.	Za ugovore o javnoj nabavi koji su se tijekom njegova trajanja značajno izmijenili, proveden je novi postupak javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi	X				Registar sklopljenih ugovora preslika, odnosno referenca dodataka ugovora
34.	Donesen je i redovito ažuriran plan nabave koji je objavljen na mrežnim stranicama u skladu s propisima o javnoj nabavi		X			adresa mrežne stranice gdje je objavljen plan nabave i poveznica na objavljeni plan nabave u Elektroničkom oglasniku javne nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kuna
35.	Donesena je interna odluka kojom je imenovano stručno povjerenstvo za javnu nabavu koje je pripremalo i provodilo postupak javne nabave, a najmanje jedan član stručnog povjerenstva imao je važeći certifikat u području javne nabave u skladu s propisima o javnoj nabavi		X			preslika, odnosno referenca potvrda i internih odluka o imenovanju stručnih povjerenstava za javnu nabavu

⁵ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁶ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

36.	Osobe koje prate provedbu ugovora različite su od osoba koje su bile članovi stručnog povjerenstva	X				imena osoba koje su sudjelovale u provedbi postupka i osoba koje prate provedbu ugovora te preslika, odnosno referenca internih odluka o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja
37.	Naručitelj vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji je objavljen na mrežnim stranicama, a sadrži podatke u skladu s propisima o javnoj nabavi		X			adresa mrežne stranice gdje je objavljen registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma i poveznica na objavljeni registar ugovora u Elektroničkom oglasniku javne nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kn
38.	Do 31. ožujka tijelu nadležnom za politiku javne nabave dostavljeno je statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu koje sadrži podatke sukladno Zakonu o javnoj nabavi		X			preslika, odnosno referenca izvješća u EOJN, preslika, odnosno referenca izvješća o javnoj nabavi koje sadrži i ukupan iznos jednostavne nabave prema vrsti predmeta nabave (roba, usluga i radovi)
39.	Donesen je akt kojim su uređena pitanja jednostavne nabave za nabavu robe i usluga, odnosno za nabavu radova na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi te je akt objavljen na mrežnim stranicama		X			preslika, odnosno referenca akta adresa mrežne stranice na kojoj je objavljen akt

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako je provođenje postupaka javne nabave objedinjeno na razini osnivača, obveznik odgovara „NIJE PRIMJENJIVO – N/P“

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ⁷	DJELOMIČNO ⁸	
RAČUNOVODSTVO						
40.	Narudžbenice su valjano ispunjene na način da se vidi tko je nabavu inicirao, tko je nabavu odobrio, koja vrsta roba/usluga/radova se nabavlja, uz detaljnu specifikaciju jedinica mjere, količina, jediničnih cijena te ukupnih cijena		X			uzorak 1% svih narudžbenica, a najviše 100
41.	U potpisanim ugovorima s dobavljačima/pružateljima usluga/izvršiteljima radova detaljno je utvrđena vrsta robe/usluga/radova koji se nabavljaju		X			uzorak 5% svih ugovora i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih ugovora
42.	Iz primke, otpremnice i drugog odgovarajućeg dokumenta potpisanog od skladištara ili druge osobe zadužene za zaprimanje robe i dobavljača vidljivo je da je prilikom preuzimanja robe utvrđena količina, stanje i kvaliteta zaprimljene robe		X			preslike, odnosno reference dokumenata na uzorku 5% svih dokumenata, a najviše 100
43.	Postoji izvještaj o obavljenoj usluzi, odnosno druga vrsta pisanog odobrenja ili dokumentacije kojom se potvrđuje izvršenje usluge		X			preslika, odnosno referenca izvještaja ili druge dokumentacije na uzorku 1% izvršenih usluga, a najviše 100
44.	O izvedenim radovima, sukladno definiranoj proceduri odobrenja radova, postoji privremena, odnosno konačna obračunska situacija, koju odobrava osoba, odnosno tijelo koje nadzire i odobrava radove	X				preslike, odnosno reference odobrenih privremenih, odnosno konačnih situacija na uzorku 5% svih ugovora
45.	Na zaprimljenim računima navedeni su svi elementi računa u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
46.	Računi sadrže detaljnu specifikaciju roba/usluga/radova koje odgovaraju opisu i specifikaciji roba/usluga/radova definiranih narudžbenicom, odnosno ugovorom		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
47.	Za svaki račun obavljena je matematička kontrola ispravnosti iznosa koji je zaračunan što je evidentno u postupku obrade računa		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100

⁷ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁸ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

48.	Provjereno je postojanje potpisa, žiga ili elektroničke oznake kojom se može potvrditi da je račun odobren za plaćanje		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
49.	Za primljene i dane donacije nefinancijske imovine u glavnoj knjizi evidentirani su prihodi i rashodi, a međusobni prijenos nefinancijske imovine proračuna i proračunskih korisnika evidentiran je preko promjena u obujmu imovine (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)	X				uzorak 5% svih donacija i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih primljenih i danih donacija
50.	S dužnicima su usklađeni podaci o potraživanjima na datum 31. listopada		X			preslike, odnosno reference izvoda otvorenih stavaka na uzorku 10%, ali ne više od 20 izvoda otvorenih stavaka
51.	Izveštaj o obavljenom popisu sadrži popis potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku		X			preslika popisa vjerovnika i dužnika s iznosim potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku
52.	Uspostavljene računovodstvene evidencije omogućile su praćenje korištenja sredstva po izvorima financiranja i programima (projektima/aktivnostima)		X			dio analitičke evidencije po izvorima financiranja i programima (projektima i aktivnostima) ili referenca iz pitanja 21.
53.	Prati se stvaranje ugovornih obveza i njihov financijski učinak					
53.1.	Uspostavljena je evidencija svih ugovora, uključujući ugovore vezane uz zaposlene	X				preslika, odnosno referenca dijela evidencije
53.2.	Organizacijska jedinica, odnosno osoba zadužena za financijsko-računovodstvene poslove ima uvid u sve sklopljene ugovore iz kojih proizlaze financijski učinci		X			preslika procedure u kojoj je propisano da se sve kopije ugovora dostavljaju na znanje ustrojstvenoj jedinici za financije
54.	Provodio se ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu	X				uzorak 10% potraživanja od čijeg je dospjeća prošlo više od godinu dana, odnosno potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, ali ne više od 20 pojedinačnih
55.	Proračunski korisnik koji je doznačio sredstva proračunskom korisniku istog proračuna, a iskazao ih je unutar podskupine računa 369 <i>Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna</i> , uskladio je evidencije s proračunskim korisnikom koji su sredstva primili i iskazali ih unutar podskupine računa 639 <i>Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna</i> . (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna i proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako su njeni upravni odjeli dodjeljivali	X				preslika, odnosno referenca usklađenja s proračunskim korisnicima istog proračuna, odnosno pisani trag kojim se informira primatelja sredstava, na uzorku 10%, ali ne više od 20 dokumenata usklađenja s proračunskim korisnicima

	sredstva proračunskim korisnicima u nadležnosti drugih upravnih odjela te jedinice)				
56.	Vodi se analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine i usklađena je s glavnom knjigom		X		preslika, odnosno referenca dijela evidencije
57.	Ulaganja u dugotrajnu imovinu prenose se u glavnoj knjizi s računa imovine u pripremi na račune imovine u upotrebi odmah po završetku ulaganja	X			uzorak 20% okončanih građevinskih situacija
58.	Najkasnije u roku od 15 dana od isplate naknade za bolovanje na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), HZZO-u je dostavljen zahtjev za refundaciju		X		zahtjevi za refundaciju za svaki mjesec u kojem je bila isplata bolovanja

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca
		N/P	DA	NE ⁹	
IZVJEŠTAVANJE I OSTALO					
59.	Kod predaje financijskih izvještaja poštivali su se rokovi i način predaje utvrđeni Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)		X		preslike, odnosno reference referentnih stranica financijskih izvještaja
60.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavala je Ministarstvo financija o zaduženjima/danim suglasnostima za zaduženja/jamstva sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X			preslika, odnosno referenca dopisa ili elektroničke pošte
61.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (korisnik pomoći izravnjanja) dostavila je izvještaj o utrošenim sredstvima resornom ministarstvu ili nadležnom tijelu državne uprave na propisan način i u rokovima utvrđenima Uredbom o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i odlukama o kriterijima i mjerilima za osiguranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba u djelatnostima osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave - nositelji decentraliziranih funkcija)	X			preslika, odnosno referenca dopisa
62.	Izvještaj o izvršenju financijskog plana izrađen je i dostavljen upravljačkom tijelu (odgovaraju proračunski i izvanproračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunski korisnici državnog proračuna, izuzev onih koji nemaju upravljačka tijela)	X			preslika, odnosno referenca izvještaja o izvršenju financijskog plana dostavljenog upravljačkom tijelu

⁹ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

63.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži elemente propisane Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
63.1.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje nenaplaćenih potraživanja za prihode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika	X			preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
63.2.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje nepodmirenih dospjelih obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika	X			preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
63.3.	Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje potencijalnih obveza po osnovi sudskih postupaka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika	X			preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
64.	Kod predaje polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave poštivali su se rokovi utvrđeni Zakonom o proračunu (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
64.1.	Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za prethodnu godinu dostavljen je predstavničkom tijelu do 1. lipnja tekuće proračunske godine	X			preslika, odnosno referenca dopisa odnosno drugi dokaz da je godišnji izvještaj predan predstavničkom tijelu
64.2.	Polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za prvo polugodište tekuće proračunske godine dostavljen je predstavničkom tijelu do 15. rujna tekuće proračunske godine	X			preslika, odnosno referenca dopisa odnosno drugi dokaz da je polugodišnji izvještaj predan predstavničkom tijelu
65.	Provedene su suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti (odgovaraju nadležna ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se dostavljaju izjave o fiskalnoj odgovornosti)	X			preslika, odnosno referenca dopisa ili pismena o izvršenim kontrolama
66.	Uspostavljen je sustav dokumentiranja podataka o rizicima koji sadrži najznačajnije strateške i operativne rizike, mjere za postupanje po riziku te odgovorne osobe i rokove za provedbu mjera (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)			X	preslika dijela registra rizika

67.	Internim aktom (uputom, sporazumom) uređen je način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti (odgovaraju ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)	X			preslika, odnosno referenca akta
-----	---	---	--	--	----------------------------------

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca
		N/P	DA	NE ¹⁰	
TRANSPARENTNOST					
68.	Godišnji plan rada je objavljen na mrežnim stranicama (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		poveznica na mrežnu stranicu
69.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljeni su svi proračunski dokumenti (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
69.1.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u strojno čitljivom formatu objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen proračun koji uključuje opći i posebni dio te obrazloženje	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen opći i posebni dio proračuna te obrazloženje
69.2.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u strojno čitljivom formatu objavljene su od strane predstavničkog tijela usvojene izmjene i dopune proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su objavljene izmjene i dopune proračuna
69.3.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljena je od strane predstavničkog tijela usvojena odluka o izvršavanju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljena odluka o izvršavanju proračuna
69.4.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljene su od strane predstavničkog tijela usvojene izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su objavljene izmjene i dopune odluke o izvršavanju državnog proračuna
69.5.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna, odnosno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu, objavljen je prijedlog polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna

¹⁰ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

69.6.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, odnosno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu, objavljen je prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna
70.	Uz proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izrađen je i objavljen vodič za građane	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen vodič za građane
71.	Nakon usvajanja državnog proračuna od strane Hrvatskog sabora, odnosno upravljačkih tijela, financijski planovi objavljeni su na vlastitim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama nadležnog ministarstva ako ne posjeduju mrežnu stranicu (odgovaraju ministarstva i proračunski korisnici državnog proračuna)		X		poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su financijski planovi objavljeni
72.	Godišnji financijski izvještaji objavljeni su u roku od 8 dana od propisanog roka za predaju godišnjih financijskih izvještaja na vlastitim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama nadležnog proračuna ako ne posjeduju mrežnu stranicu		X		poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su izvještaji objavljeni

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ¹¹	DJELOMIČNO ¹²	
UPRAVLJANJE IMOVINOM						
73.	Doneseni su strateški i provedbeni dokumenti za upravljanje i raspolaganje nekretninama (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)					
73.1.	Donesena je strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama	X				preslika strategije, odnosno poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljena strategija
73.2.	Na temelju strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama donesen je godišnji plan za ostvarenje ciljeva utvrđenih u strategiji	X				preslika godišnjeg plana, odnosno poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen godišnji plan
74.	Za nekretnine u vlasništvu upisana su vlasnička prava u zemljišnim knjigama	X				preslika popisa imovine i obveza te preslike zemljišnoknjižnih izvadaka
75.	Ustrojen je registar imovine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sadrži podatke i informacije propisane za Središnji registar državne imovine (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X				preslika registra
76.	Državna imovina kojom se raspolaže/upravlja neovisno o pravnoj osnovi korištenja te imovine (knjižno vlasništvo, izvan knjižno vlasništvo, druga pravna osnova korištenja, bez dokumentirane pravne osnove) evidentirana je u glavnoj knjizi onog tko raspolaže s/upravlja imovinom, u skladu s Uputom Ministarstva financija o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske	X				priložiti odgovarajući dokaz
77.	Utvrđena je namjena nekretnina s kojima se upravlja i raspolaže	X				popis nekretnina s utvrđenom namjenom ili drugi odgovarajući dokaz

¹¹ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

¹² Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

78.	Za nekretnine kojima je definirana namjena utvrđeno je jesu li u funkciji ili ne, odnosno koriste li se ili ne u skladu s namjenom	X				popis nekretnina s utvrđenom namjenom i korištenjem (jesu li u funkciji ili ne) ili drugi odgovarajući dokaz
79.	Za nekretnine koje nisu u funkciji poduzimane su aktivnosti za stavljanje istih u funkciju, odnosno korištenje prema utvrđenoj namjeni	X				popis nekretnina za koje je utvrđena namjena, a nisu u funkciji i odgovarajući dokazi o poduzimanim aktivnostima (dopisi, zahtjevi...)
80.	Za imovinu za koju nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi poduzimane su aktivnosti za rješavanje istih	X				priložiti odgovarajući dokaz
81.	Prije stjecanja nekretnina izrađena je analiza kojom je utvrđena opravdanost odabranog oblika stjecanja nekretnine	X				dokaz za ovo pitanje je preslika analize za svaku pojedinu nekretninu koja je stečena u godini za koju se popunjava Upitnik o fiskalnoj odgovornosti
82.	Isknjižavanje imovine iz poslovnih knjiga provodi se isključivo nakon prodaje, darovanja ili drugog načina otuđenja ili uništenja imovine, a temeljem izlaznog računa, ugovora o kupoprodaji, zapisnika o uništenju, potvrde o odvozu na otpad i slične dokumentacije		X			preslike ugovora/akta o prodaji, darovanju ili drugom načinu otuđenja ili uništenja imovine
83.	Čelnik je donio interni akt o načinu korištenja službenih automobila		X			preslika, odnosno referenca na interni akt
84.	Postoji pisana procedura kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspolaganja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova	X				preslika donesene procedure s popisanim aktivnostima, osobama i ovlaštenjima na temelju kojih se upravlja i raspolaže nekretninama i osigurana je koordinacija odjela u slučaju ako se poslovi u vezi s evidentiranjem, procjenom i praćenjem nekretnina obavljaju u više odjela

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor